

సంపుటి: 76 సంచిక: 46 పుట్లు: 52

జగ్రత్త

పా 5126-శ్రీచ్ఛివి భారత ఇండియా ప్రైస్
23-29 సెప్టెంబర్ 2024

వెల : ₹20/-

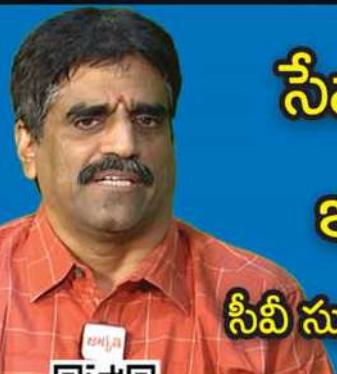
పుట్లు కాదు దేశానికి ముప్పు

నేవా దృక్షథంతోనే
ఇదంతా సాధ్యం!

సీఎస్ బుబ్రహ్మణ్యంతో ముఖాముఖి

‘బెంగాల్కు
సౌంతంత్యం
ప్రకటించండి!’

జాగ్రత్త చండాను చెల్లించడానికి పక్కసున్న క్షు.ఆర్.కోడ్సు మీ మొబైల్‌తో స్క్యూన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో బైప్ చేయండి.

అయ్యా

వారణాసి

ప్రయాగరాజ్

మధుర

ఆగ్రా

ప్రపంచ పర్యాటక పటంలో..

రామ జన్మభూమికి, యాత్ర భారతదేశానికి ఉన్న అనుబంధం ఏమిలో మరొకసారి రుజువైంది. ఉత్తరప్రదేశ్ పర్యాటక విభాగం మరొకసారి సాధించిన ఘనతతో ఇది వెల్లడయింది. ఆ రాష్ట్రానికి ఈ సంవత్సరం 33 కోట్ల మంది పర్యాటకులు వస్తే, అందులో అత్యధికంగా అయ్యాధ్యాను సందర్శించినవారే ఉన్నారు. ఈ సంవత్సరం జనవరి 22న అయ్యాధ్యాలో జరిగిన ప్రాణప్రతిష్ఠ కార్యక్రమం తరువాత నుంచి ఈ అరు మాసాలలో రామ జన్మభూమిని దర్శించుకున్నప్పారి సంఖ్య పదకొండు కోట్లు.

ఇది వారణాసికి వచ్చే పర్యాటకుల సంఖ్యను ఏంచింది.

ఉత్తరప్రదేశ్ పర్యాటక, సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రి వెల్లడించిన వివరాలే ఇవన్నే. ఇప్పుడు ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రపంచ పర్యాటక స్థలాలలో ఒకటిగా నిలిచింది. అయ్యాధ్యాలో రాములవారి విగ్రహ ప్రాణప్రతిష్ఠ కార్యక్రమం తరువాత ఈ నగరానికి పర్యాటకుల, భక్తుల తాకిడి విశేషంగా పెరిగింది. ఈ అరుమాసాలలో భారతీయులు, విదేశీయులు మొత్తం 11 కోట్ల మంది ఇక్కడకు వచ్చారు. ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక విలాసంగా సాకేత నగరానికి ఉన్న భ్యాతి ఏమిలో మరొకసారి రుజువైంది. నిజానికి రాష్ట్రానికి వచ్చే పర్యాటకుల సంఖ్య కూడా అపారంగా పెరిగింది. 2024 సంవత్సరం మొదటి అరు మాసాలలో 32 కోట్ల, 98 లక్షల 18 వేల, 122 మంది పర్యాటకులు వచ్చారు. 2022 సంవత్సరంతో పోలిస్తే ఒక మంది పర్యాటకులు పెరిగారు.

2024 సంవత్సరం మొదటి అరు మాసాలలో రాష్ట్రానికి వచ్చిన పర్యాటకులలో ఎక్కువ మంది అంటే 10.99 కోట్ల అయ్యాధ్యా కోసం వచ్చారు. వీరిలో 2,851 మంది విదేశీయులు. వారణాసికి 4.61 కోట్ల మంది వెళ్లారు. అయితే వీరిలో 1,33,999 మంది విదేశీయులు కావడం విశేషం. ప్రయాగరాజ్, మధుర, ఆగ్రా కూడా పర్యాటకులను విశేషంగా ఆకర్షించే స్థలాలుగా కొనసాగుతున్నాయి. ఈ ప్రదేశాలకు వెళ్లే పర్యాటకులు కూడా కొన్ని లక్షలలో ఉంటున్నారు. ప్రయాగరాజ్ కు 4.6 కోట్లకు (విదేశీయులు 3,668), మధురకు మూడు కోట్లకు పైగా (విదేశీయులు 49,619), లక్ష్మీకు 35 లక్షలు, ఆగ్రాకు దాదాపు 70 లక్షలు పర్యాటకులు వచ్చారు.

ఆగ్రాకు ఏడు లక్షలకు పైగా విదేశీ పర్యాటకులు వచ్చారు. ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక, చారిత్రక స్థలాల అభివృద్ధి, పెట్టుబడుల సమీకరణ ద్వారా ఉత్తర ప్రదేశ్ లక్ష్మీనీ సాధించే డిశగా సదుస్తున్నదని పర్యాటక శాఖ మంత్రి జైవీర్ సింగ్ అన్నారు. పర్యాటక రంగ అభివృద్ధి మీద నిరంతర దృష్టి ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ దశకు చేరుకుండని ఆయన తెలియచేశారు. ఇప్పుడు ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రపంచ పర్యాటక చిత్రపటం మీద జాణ్ణుల్చుపానంగా వెలుగొందుతున్నది. అది రాముని రాకతో సాధ్యమైనదని ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భావిస్తే తప్పులేదు.

సెప్టెంబర్ 28 ప్రపంచ పర్యాటక బినీశ్వరం

శ్రీ సత్యమేవ
జయతే
ఫాండెషన్

ధర్మ రక్షణకు పూసుకున్న యువతీ యువకులకు పిలుపు

నేడు దేశంలో జరుగుతున్న
విపత్సర పరిస్థితులకు చింతించడం కాదు...
పరిస్థితుల్లో మార్పు తీసుకురావడానికి
ఉత్సాహం ఉన్న యువతీ యువకులందరికి స్వాగతం.

మీరేం చేయాలి! దేవాలయం కేంద్రంగా వారంలో ఒక్క గంట చుట్టూ ఉన్న పొందూ బంధువులను భక్తమండలి పేరుతో పిలిచి సత్సంగం నిర్వహించడం. దేశభక్తి, దైవభక్తిలకు సంబంధించిన మహాపురుషుల జీవిత సంఘటనలను ప్రచారం చేయడం, ఆదర్శ కుటుంబ వ్యవస్థను ప్రోత్సహించడం. సేవాబ్స్తీలను కేంద్రంగా చేసుకొని వారికి ఉపాధి, ఆరోగ్య వ్యవస్థలకు సహాకరిస్తూ సమరస జీవనం నిర్మించడం. ఈ మహాత్మర ఉద్యమం కోసం పూర్తి సమయం అందించే సేవాత్రతులకు వారి కుటుంబ అవసరాలకు ఆర్థిక సహకారం నెలవారి అందిస్తాం. అర్పాతలు ఏమిటంటే-సమాజానికి అవసరమైన విషయాలు తెలియజేయడానికి వీలుగా కనీసం తెలుగు చదవడం త్రాయడం రావాలి. దానితో పాటు పాటులు, మాటలు, భజనలు కవితలు చెప్పే సృజన ఉంటే మంచిభి. ఏదైనా ఒక వాహనం నడిపే అలవాటు. అస్తకి గల యువతీ యువకులు ఈ క్రీంబి చిరునామాకు వివరాలు తెలియజేయండి. బయోదేటాను 8712606990, 8712606991 ఫోన్ నంబర్లకు వాట్సప్ చేయగలరు. మీ బయోదేటాలో ధార్మిక సామాజిక సంస్థలతో మీకున్న అనుంబంధం, అనుభవం కూడా తెలుపగలరు.

అశ్విని సుబ్బారావు
ఫాండర్ ప్రైసిడెంట్

జి. శ్రీధర్ రావు
వర్షాంగ్ ప్రైసిడెంట్

సందర్శన కృష్ణాకర్
ప్రధాన కార్యదర్శి

శ్రీ సత్యమేవ జయతే ఫాండెషన్, Regd. No .97 bk lv/ 2022, ప్రధాన కార్యాలయం, విశాల వైభవ్ కాంప్లెక్స్,
రోడ్, నం. 12, శ్రీరామ్యసగర్ కాలనీ, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్.. 500034

Printed & Published by Nagol Sreenivas Reddy on behalf of Jagriti Prakashan Trust and printed at Kala Jyothi Process Pvt. Ltd, CFC 1&2, Raviriyala, Maheswaram, Rangareddy - 501 359. and published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్కారేషన్ వివరాలు, ఫిర్మాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం (కు.11 నుండి సాంగంలు మధ్య)
సంప్రదించండి.

**జి.తుకారాం : సర్కారేషన్ మేనేజర్
040-27561453 / 9959997013**

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(కు.11 నుండి సాంగంలు మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి : అసోసియేట్ ఎడిటర్ -
సబ్ ఎడిటర్ : - **9959991304**

డిజైనర్ : చిగుళ్ కుమార్, ఎడ్ కృష్ణ

చందాదారులకి గమనిక

చందాలను ఎవరికి ప్యాకీగతంగా చెల్లించవచ్చు. మీ దగ్గరకు వచ్చే బల్గై మొంబర్లకు (కార్యకర్తలకు) మాత్రమే చెల్లించి రసీదు తీసుకోగలరు. లేదా కింద ఇచ్చిన అంకోట్ ద్వారా చెల్లించగలరు.

ఫోన్ పే, సూగుల్ పే నుండి చెల్లించడానికి జాగ్రత్తి అకౌంట "To Bank / UPID" ఆఫ్స్ ను వాడండి.

Link / QR Code ద్వారా మీ చందా చెల్లించినప్పుడు
Remarks దగ్గర కట్టించిన కార్యకర్త పేరు ఫోన్ నెం. తప్పకుండా రాయించండి.

విడి ప్రతి
రూ.20

5 సంల చందా రూ.4000

సంవత్సర చందా రూ.850

బ్యాంకు భాతా వివరాలు

A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust,
920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch.

IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L

- సర్కారేషన్ మేనేజర్, జాగ్రత్త

కథ
మానవత్యాన్ని
బ్రతికించుకుండాం

- టి. విజయలక్ష్మిదాట

20లో

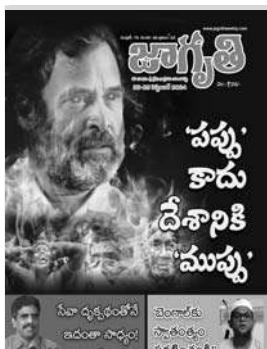
రాజ్యాంగం చేత్తే పట్టుకుని గంభీరంగా ఉపన్యాసాలు దంచడం రాజ్యాంగ రక్షణ కాలేదు. అదేదో చేతల్లో మాపించాలి, నిరూపించుకోవాలి. కానీ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇంటా బయటా చేస్తున్నది అది కాదు. ఇందియన్ బివరీన్ కాంగ్రెస్ అర్థక్షురు శామ్ పిత్రోదా సమక్షంలో ఇందియా టుడే జర్రులిస్తే రోహిత్ శర్మ మీద అమెరికాలో జరిగిన దాడిని ఏమాలి? సిక్కులకు భారతదేశంలో గురుద్వారలకు వెళ్లే స్వేచ్ఛ, తలపాంగా ధరించి తిరిగి స్వేచ్ఛ, కడ (కడియం) ధరించే పాక్కు పేవీ? అంటూ కాంగ్రెస్ నాయకుడు, లోక్సభలో విపక్షనేత రాహుల్ గాంధీ ప్రశ్నించారు. ఆ ప్రశ్నలు ఎంత అసంబంధమో మొత్తం ప్రపంచం వెంటనే గుర్తించింది. అది వేరే సంగతి. భారతీలో సిక్కుల స్వేచ్ఛ గురించి ప్రస్తావించడానికి రాహుల్కు స్వేచ్ఛ ఉంటే, బాంగ్లాదేశీలో హిందువుల దుస్సితి గురించి విపక్షనేత ఏం చెబుతారు అని అడిగే స్వేచ్ఛ ఒక జర్రులిస్తుకు ఎందుకు ఉండదు? సిక్కులు భారతదేశంలో మైనారిటీలు.బాంగ్లాదేశీలో హిందువుల మైనారిటీలు. ద్వార్తియ శ్రేణి పొరులకంటే అధ్యాన జీవితం గడువుతన్న వారు బాంగ్లాదేశ్ హిందువులే. ఇక్కడ సిక్కులు గౌరవదంగా జీవిస్తున్నారు.

హిందువులంటే కాంగ్రెస్కు మొదటి నుంచి ద్వేషమే. చిన్నచూపే. రాహుల్ నాయకత్వంలోనే కాంగ్రెస్ ఈ విధానానికి ఇంకాస్త సౌబగులు అడ్డుకుంది. అయితే, సిక్కుల మీద రాహుల్కీ, కాంగ్రెస్కీ ఎందుకి అకాల ప్రేమ? ఇలీవలి పర్యటన వేళ అమెరికాలో తెరిచిన ప్రేమ దుకాణం ద్వారా రాహుల్ గాంధీ ఉచితంగా అందించిన సిక్కు ప్రేమ వెనుక ఉన్నది అధికార లాలన. భారత ప్రధాని పీఠానికి గాంధీ-నెప్రొసా వారసులు తప్ప అన్యులు అనర్పులు అన్న అహంభావం.

రాహుల్ లోక్సభలో విపక్షనేత అయిన తరువాత మొదటిసారి జరిగిన తాజా అమెరికా యూత గత యూతల కంటే ఎక్కువ వివాదమే రేపింది. విపక్షనేత దేశ వ్యతిరేకి అన్న విమర్శను కట్టబెట్టింది. ఇందుకు కారణం ఇందియా టుడే జర్రులిస్తు మీద జరిగిన దాడి మాత్రమే కాదు. సిక్కులు కూడా మైనారిటీలే అన్న విషయం హారాత్తుగా ఆయనకు గుర్తుకు రావడం కూడా. భారతీలో మైనారిటీలకు హక్కులు ఉండవు అంటూ అమెరికా సహా, ఇతర విదేశి పర్యటనలలో ఇంతకాలం ప్రచారం

సాలివాహన 1946 శ్రీ క్రీధి భార్యాపద బహుళ పప్పు

లోపలి పేజీలలో...

ముఖుపత్ర కథనం

'పప్పు' కాదు
దేశానికి 'ముప్పు'

జాతీయం

పట్టాలెక్ష్మిన్ జిహద్

జాగ్రత్త

సంపాదకీయం

చేసిన రాహుల్ ఇప్పుడు తన వాచాలతని సిక్కుల కోసం కేటాయించారు. ఆ మార్లేవి సాధారణ సిక్కుల జీవితం గురించి చెప్పినవి కావు. వేరొటువాదాన్ని అంటకాగుతున్న భలిస్తాన్ ప్రేమికులకు అనుకూలించేవి. అందుకే రాహుల్ పర్యుటన ఇంత వివాదాస్పరంగా మారింది. ఆయన నిష్పత్తో చెలగాటమాడుతున్న సంగతి స్ఫుర్పమైంది. వాఖింగ్ న్స్ డీసీలో రాహుల్ అన్న మాటలు భారతదేశాన్ని దిగ్రాఘింతికి గురి చేశాయి. ఇప్పుడు పోరాటమంతా సిక్కులకు తలపాగా ధరించే హక్కు గురించి, కడియం ధరించే హక్కు గురించి అంటూ ఆయన వదరడం ముమ్మాలీకీ బాధ్యతారాహిత్యం. ఇది తన ఒక్కడి పోరాటం మాత్రమే కాదట, అన్ని మతాలదీనట. రిజర్వ్స్ వస్తు ఎత్తివేస్తామని మొదట నోరు జారి, ఆపై అనలు

నిష్పత్తో చెలగటం

50 శాతం పరిమితి ఎత్తివేయాలన్నదే తన అంతరంగమని నాలుక మదత పేసిన రాహుల్, సిక్కుల స్ఫేష్చు గురించి అవాకులూ చెవాకులూ పేలి దేశ వ్యుతిరేక శక్తులకు బిలం చేకూర్చారు. రైతు పద్మమాల పేరుతో మళ్ళీ దేశంలో చౌరబిడిన భలిస్తానీ శక్తులకు కాంగ్రెస్ ప్రేమ దుకాణంలో ఉచితంగా లభించిన ఊతమే ఈ వాగుడు. భారతీలో సిక్కుల ఉనికికే ప్రమాదం ఏర్పడిందన్న రీతిలో రాహుల్ పేసిన వ్యాఖ్యలు అమెరికా-కెనడాలలో ఉండి పన్నగాల మీద పన్నగాల పన్నే గురు పత్తుతో సింగ్ పన్నున్ వంటి వాళ్ళకి కొత్త ఉత్సాహాన్ని ఇచ్చాయి. సిక్కుల రాజ్యంగా పంజాబ్కు స్థూతంత్యం కావాలన్న సిక్కు ఫర్ జప్పిన్ (పన్నున్ నాయకత్వంలోని నంట్స్) డిమాండ్కు రాహుల్ మర్దతు

ఇచ్చారంటూ పన్నున్ ప్రకటించడం ఇందుకు నిదర్శనం. ఇతడికి నచ్చే వాదనలు, ఈ వేరొటువాదికి అనుకూలించే సూత్రీకరణలు విషక్షనేత చేయడం ఎంత దొర్చాగ్యం!

తన మూర్ఖుడ్వంతోనే కావచ్చు. లేదా తైనాతీలు కల్పిస్తున్న భ్రమలతో కావచ్చు. లేదా గాంధీ-నెప్రూ కుటుంబంలోని సహజ పదవీదాహంతో కావచ్చు. రాహుల్, ఆయన తైనాతీలు చరిత్ర పునరావృత్తం కావడానికి శతభాదోహదపదుతున్నారు. ఏ కోణం నుంచి మాసినా భలిస్తానీవాదుల చేతిలో అక్షోబ్రి 31, 1984న జరిగిన ఇందిర హత్య నేపథ్యాన్ని వదే వదే గుర్తుకు తెఱున్నారు. నాటి పురుషపొనాల సృజనకు అవకాశం కలిపున్నారు. 1978లో పంజాబ్లో ఏర్పడిన అకాలీదళ్ళ-జనతా సంకీర్ణ ప్రభుత్వాన్ని అస్తిరం చేయడానికి అకాలీలను ఇరకాటంలో పెట్టే ఒక ఉన్నత మత బోధకుడు అవసరమని కాంగ్రెస్ భావించిన సమయంలోనే భింద్రెన్వాలే పుట్టుకొచ్చాడు. ఈ పథకం ఎలా పురుషుడోసుకున్నదో ఇప్పటికే పలు గ్రంథాలలో నమోదై ఉంది కూడా. మిగతాదంతా చరిత్ర. కానీ ఇందిరకు అధికారం కట్టబెట్టినది ఈ కుట్ర కానే కాదు. జనతా పార్టీలో లుకలుకలు ఆ పని చేశాయి. కానీ భింద్రెన్వాలే పొగూ కాంగ్రెస్ పన్నిన పథకం ఆపె ప్రాణంమాత్రం తీసుకుంది.

స్వర్ష దేవాలయం మీదకు సైన్యాన్ని పంపక తప్పని పరిస్థితిని కల్పించినది, పంచినది కాంగ్రెస్ పార్టీయే. ఇందిర హత్య తరువాత లక్ష్ల కొట్టి సిక్కులు పంచ కకారాలను పక్కన పెట్టువలసి పచ్చింది అప్పుడే. కాంగ్రెస్ పార్టీ రక్తదహసుకి దాదాపు మూడు వేల మంది సాధారణ సిక్కులు బలైనది అప్పుడే. ఇవి రాచేస్తే దాగని సత్యాలు. వీటిని చారిత్రక సత్యాలుగా, గుణపారాలుగా మొదట గ్రహించవలసిన పారు ఎవరైనా ఉన్నారు అంటే, పారు రాహుల్, కాంగ్రెస్ పార్టీయే. అయితే వాస్తవాలు గుర్తించాలన్న దృష్టి కాంగ్రెస్కు లేదు. దానికి రాదు. ఉంటే... స్వర్షాలయం మీద దాడికి, అమాయక సిక్కుల ఊచోత్కీ కూపాటికే సరైన రీతిలో క్షమాపణ చెప్పి ఉండేదే! ★

23 సెప్టెంబర్ 2024, నశమవారం

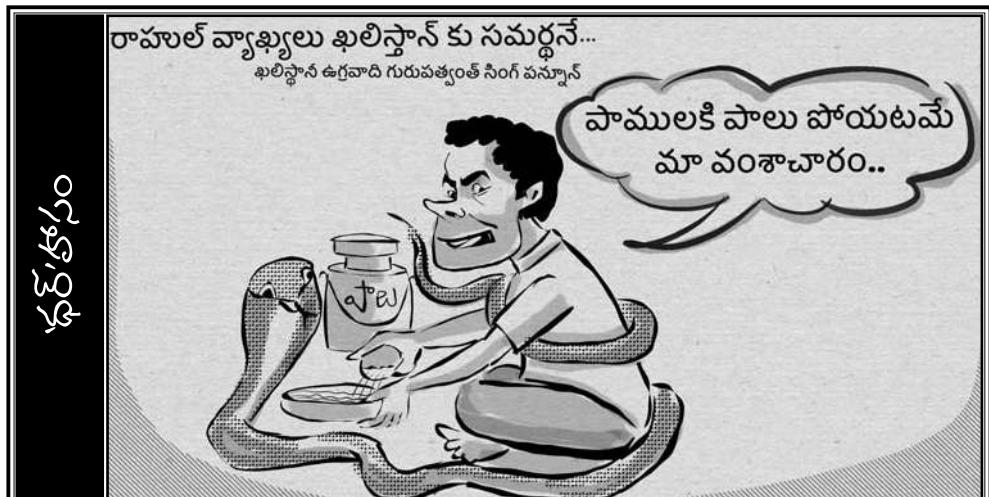
| అసతో మా సద్గుమయ తమసః మా జ్యోతిస్త్రమయ మృత్యుభూతి అమృతంగమయ - బ్రహ్మారణ్యకోపమయ |

కథ

కొత్త రెక్కలు

- దేశరాజు

ఆ ఎమ్మెల్లే తీరుతో తలవంపులు (తెలంగాణ)

విషట్టులతో రాష్ట్రం విలవిల (అంధ్రప్రదేశ్)

అభ్యర్థుల భవితవాన్ని తేల్చే ఏదు రాష్ట్రాలు! (అంతర్జాతీయం)

'రాజకీయాన్నాధ్యాత్మీకరించాలి' (సంస్కరణ)

నిష్పత ధరీల (మహిళ)

- 14 దేశంలోనే అతి పెద్ద భూస్మాపి వక్షీబోర్డ్ (వివాదం)

- 16 'బెంగాలీకు స్థూతంత్యం ప్రకటించండి!' (అంతర్జాతీయం)

- 23 సేవా దృక్కథంతోనే ఇదంతా పాధ్యం! (ముఖాముఖీ)

- 26 భారత హకీ 'బాహుబలి'! (క్రీడ)

- 28 నావ సాప్ట్ ఫన్ రైడ్ 'మత్తు వదలరా-2' (సినిమా)

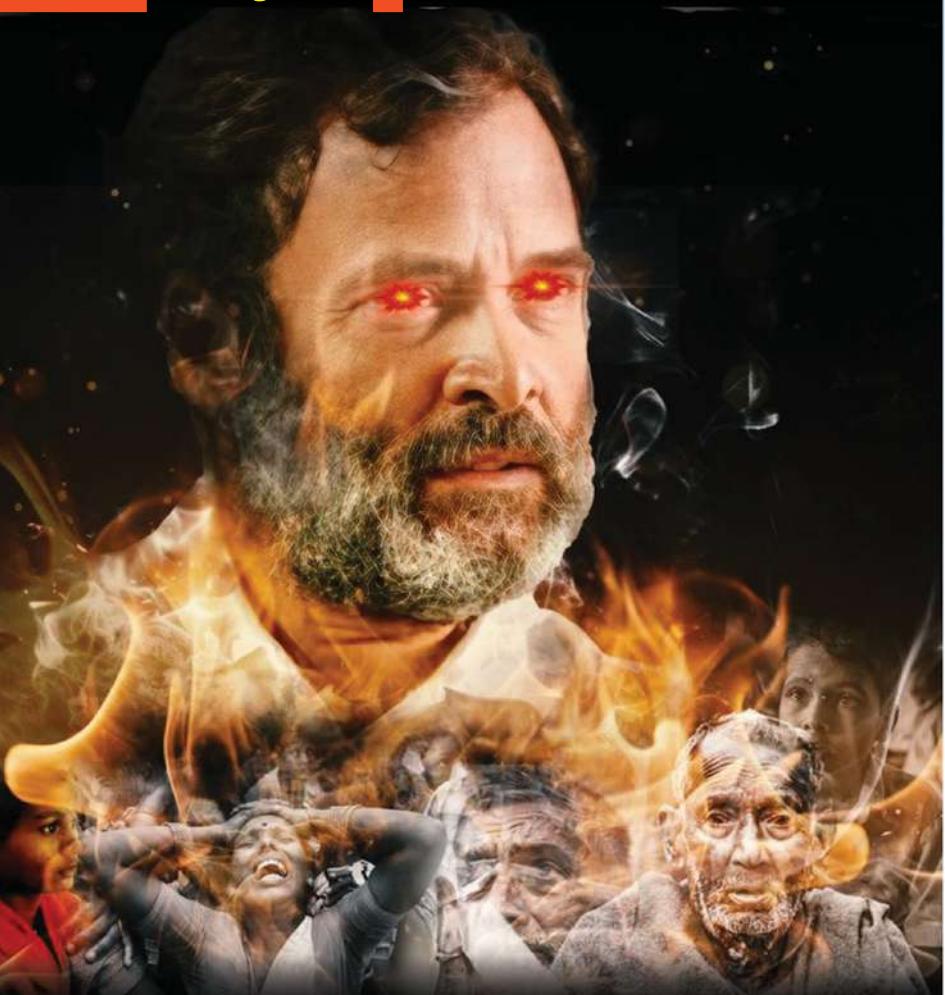
- 30

- 32

- 34

- 43

- 50

ఆది 1984, అక్టోబర్ 31... ఆవరేషన్ బ్లాస్టార్కు ప్రతికారంగా నాటి ప్రధాని శీమతి ఇందిరాగాంధీని అంగరక్షకులైన ఇద్దరు సిక్కులు ఆమె నివాసంలో కాళ్ళి చంపారు. ఈ వార్త బయటకు వచ్చిన మర్మాభీ నుంచి నాయిగు రోజులపాటు దేశ రాజధాని సహా దేశహృద్యంగా సిక్కుల హానసం ప్రారంభమైంది. డైరెక్ట్ యాక్షన్ డే తరఫోలో జిలగిన ఆ జిభెత్వకాండకు నాయకత్వం పహించింది కాంగ్రెస్ నాయకులన్నాటి జగమెలిగిన సత్యం. కొన్ని వేలమంచి సిక్కులను అత్యంత క్రూరంగా కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు హతం చేయగా, వేలమంచి నిర్వాసితులయ్యారు. కట్ చేస్తే దాదాపు నాయిగు దశాబ్దాల తర్వాత ఇందిరాగాంధీ మనుమడు రాహుల్ ఈ మచ్చను చెలివిసేందుకు విదేశి గడ్డ మీద సిక్కులపై ఆపలిమిత ప్రేమ కులపించాడు. తొలినాల మైనాటీ కమిషన్ చైర్మన్‌గా ఒక్క సిక్కుని నియమించిన, ఇద్దరు సిక్కు కేజెనెట్ మంత్రులను కలిగిన జిజేసీ ప్రభుత్వ పాలనలో సిక్కులకు దేశంలో తలపాగా ధరించి, దైర్యంగా తమ గురుద్వారాకు వెళ్లే హక్కు కూడా లేకుండా పోతోందంటూ నిర్భయంగా, నిర్భావంగా అనుత్సాలను ప్రపచించాడు. దేశ విభజనకు కారణమైన జన్మా, 'విభజిత భూరతమైనా ఉండాలి లేదా విధ్వంసమైన భూరతదేశమైనా ఉండాలన్న మాటలకు అనుగుణంగా విదేశాలకు వెళ్లిన ప్రతిసాటి రాహుల్ ఈ లీతిలో మాట్లాడడం, ప్రవర్తించడం ప్రమాదకరం, విషాదకరం.

మొ న్నె మొస్కులీవరకూ, ప్రమాదకరం కాని ప్రపుగా అందరూ ముద్దుగా పిలుచుకున్న రాహుల్ గాంధీ నూతన జిన్నాగా అవతరించడం దేశ హితం కోర్చారండరికి ఆందోళన కలిగించే విషయం. పది సంవత్సరాలపాటు అధికారానికి రూరంగా ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ విద్రోహం చేస్తేనా అధికారం చేసిక్కించడకో పాలనకుం భోందుది ఈ మాటలతో, యత్నాలతో తేటతెల్లం అవుతోంది.

ఇంతకి ఏమన్నాడు రాహుల్?

ప్రధాని వ్యాధి ఈ నెలలో అమెరికాలో జరుగుస్తున్న ఐరాన సమావేశానికి హిజరవుతారని వార్తలు వచ్చిన వెంటనే రాహుల్ అమెరికా పర్యాటన నిర్ణయమైంది. ప్రధాని కన్నా ముందే ప్రస్తుతం అమెరికాలో పర్యాటిస్తూ పట్టినియాలోని హెర్రీడాన్లో ఒక కార్యక్రమంలో మాట్లాడిన రాహుల్, భారత దేశంలో మత స్వేచ్ఛ గురించి, ముఖ్యంగా సిక్కుల స్వేచ్ఛ గురించి మాట్లాడి రాజకీయ వివాదం స్పష్టించాడు. నభలో ఉన్న సిక్కు యువకుడిని లేపి, "ముందు అనలు విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి.

‘హితు’

ఇది ఉపరితలంలో రాజకీయాంశంలా అనిపించ వచ్చు. నీ పేరేంటన్నావ్? అతడు ఒక సిక్కుగా, భారతదేశంలో తలపాగా ధరించేందుకు అనుమతి స్తూరా లేదా, కడా (చేతి కడియం) ధరించేందుకు, లేదా గురుద్వారాకు హిజరయ్యేందుకు అనుమతిస్తారా అనుదే తపోరాటం. ఇందుకోసమే ఈ పోరాటం, ఇది అతడి ఆవలకు, అన్ని మతాలకు వ్యాపిస్తుంది," అంటూ వ్యాఖ్యానించాడు.

ఇక్కడ చెప్పుకోవలసిన విషయమేమిటంబే, ఆ యువకుడు మరురోజే తాను ఇటీవలే భారతదేశం నుంచి తిరిగి వచ్చానని, తనకు అటువంటి సమస్య లేపి ఎదురుకాలేదని, తనను పిలిచి, నిలిపిట్టి బలిపవును చేశారని వ్యాఖ్యానిస్తూ ఒక వీడియో చేసి, సోషల్ మీడియాలో అవ్లోడ్ చేయడం కొనమెరువు.

కాగా, తీవ్రపాది, ఖలిస్తానీ పేర్పులువాద నేతగా చెప్పుకునే గురుతప్పంత సింగ్ పస్సు మాత్రం రాహుల్ వ్యాఖ్యాలను ఆహ్వానించడమే కాదు, తాము ఇంత కాలం చెప్పున్న విషయం ఇదేనంటా వ్యాఖ్యానించి, రాహుల్ తమవాదేన్ను విషయాన్ని స్పష్టం చేశాడు.

అసలు వాప్టువమేటి?

భారతదేశంలో సిక్కుపుతం గురించి రాహుల్

అవగాహనా లేమిని ఈ వ్యాఖ్యలు బయటపెట్టడమే కాదు అత్యంత ప్రమాదకరమైనవి కూడా. ఎందుకంటే, హిందూ మత గర్జం సుంచి ఎటువంటి వైష్ణవ్యాలు లేకుండా ఉన్నవించిదే సిక్కుమతం. వాయువు ప్రాంతంలోని హిందూ కుటుంబాలు తమ ఒక కుమారుడిని ‘సిక్కు పంథా’లో చేరేందుకు అనుమతించి, తాము మాత్రం హిందువులుగా కొనసాగారు. అలా సిక్కులుగా మారిన వారందరూ ధర్మాన్ని కాపాడేందుకు పోరాటినపాటే. హిందూ-సిక్కులు మధ్య సంబంధాలు భాగస్వామ్యంతో కూడినవి, సహపంతి థోజనాలు, ఇరువర్గాల మధ్య వివాహాలను ప్రోత్సహించినవే. కనుక, వారు హిందువులను తమలో ఒకరిగా చూస్తారే తప్ప పరాయాగారుగా కాదు.

లక్ష్మం దేశ ప్రతిష్ఠను మసకబ్బార్డుడమే

చిత్తమేమిటంటే, మైనాస్ట్రీల్సు భూములను కజ్జలు చేసుకుని, హిందువుల, జైన అలయాలను కూలిదోసీ ఎక్కడబడితే అక్కడ మనీరులు నిర్మించుకునే భారతదేశంలో మత స్వేచ్ఛ గురించి అమరికాలో

నాయకత్వం వహించిన జగద్దివ్ టైటల్ వంటి పలువురు కాంగ్రెస్ నాయకులను పాట్లే తర్వాత ఎంపిలను, మంత్రులను కూడా చేసింది. దాదాపు మూడువేలమందికి పైగా సిక్కులు ఈ అమానవీయ దాడులలో మరణించారని ప్రభుత్వ గణంకాలు. ఈ లెక్కల్లోకి రానివారు ఎంతమందో చెప్పేలేం. ధీలీలో ఉన్న విధవా కాలనీ' ఈ అమానవీయతన చిహ్నమే. అక్కడ నివసిస్తున్న మహిళలను అడిగితే నెప్టారు ఎవరు ఏమిటనే సత్యాన్ని:

1984లో తలపోగా ధరించడం

మానిన సిక్కులు?

ఈ సమయంలో దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న సిక్కులు, ముఖ్యంగా ఉత్తర భారతంలో ఉన్నవారు అనేకులు అజ్ఞాతంలోకి వెళ్గా, అనేకమంది పురుషులు సిక్కుమతంలో నిషేధితమైనప్పటికీ గుండు చేయించు కున్నారు. రక్తదాహంతో విచ్చులవిగిగా ప్రవర్తిస్తున్న అల్లరి మూకల నుంచి తమను తాము కాపాడు కునేందుకు, సిక్కులుగా గుర్తింపబడకుండా ఇందెందుకు అనేకమంది సిక్కులు తమ విశ్వాసాన్ని

వదిలి, తలపాగాలను తొలిగించి, జూత్తును కత్తిరించు కోవడమో, గుండు చేయించుకోవడమో జరిగింది. ఈ విషయాలేవీ రాహుల్ గాంధీ తెలుసుకోలేదా, లేక కావాలనే విస్తరిస్తున్నారా అన్నదే ప్రత్యు.

నేటికీ నిర్మళ్గా తిరుగుతున్న నిందితులు

సిక్కులకు వ్యతిరేకంగా 1984లో జరిగిన సామాజిక హానంలో జోక్యం గల అనేకమంది కాంగ్రెస్ నాయకుల్లో సజ్జన్ కుమార్ కూడా ఒకరు. అతడిపై తీవ్ర ఆరోవణలు వచ్చినవటికీ, బహుమానంగా కాంగ్రెస్ పాట్లే 1991 ఎన్నికల్లో పోటీ చేసేందుకు తీకెట్టు ఇవ్వడం, అతడు గెలవడం జరిగిపోయాయి. అతడు 2004లో జెటర్ ధిలీ సీటు నుంచి అత్యధిక మొహరిటీతో గెలిచాడు. సంజయ్ గాంధీ అనుచర్యానైన అతడు 2005లో పట్టణాభివృద్ధి కమిటీలో, ఎంపీలాట్ పథకంటే కమిటీలో సభ్యుడిగా ఉన్నాడు.

ధిలీలోని సరస్వతీ విహారు చెందిన తండ్రి, కొడుకులను సజీవ దహనం చేసిన ఘటనలో ఆ మాజీ ఎంపీపై ప్రధాన నిందితుడిగా హాత్తు కేసు

కాదు దేశానికి ‘ముఖ్యమైన ప్రతిష్ఠను మసకబ్బార్డుడమే’

ప్రస్తావించడం ర్యారా మోదీ ప్రభుత్వాన్ని, దేశ ప్రతిష్ఠను మసకబ్బార్డులన్ను లక్ష్మంగా రాహుల్ పెట్టుకున్నట్టు కనిస్తోంది. మైగా, ఈ మైనాస్ట్రీల్సు సంస్కృతులుగా కీర్తిస్తూ, పర్తమానంలో దేశం ఇంతటి గొప్ప బహుళత్వాన్ని వ్యతిరేకించడమంటే, వైదిక విశ్వాసాల సారమైన తరతరాలుగా వస్తున్న బహుళత్వాన్ని, పరమత సహనాన్ని అవమానించడమే నంటూ ప్రకటించడం దేశ సంస్కృతి గూర్చిన అతడి అజ్ఞానాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

సిక్కులను పాతకరంగా చేసుకుని దుష్టాదారం

బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా తన దుష్టచారానికి సిక్కులను ఒక పరికరంగా చేసుకోవడం అత్యంత విషాదకరం. ఇందిర హత్యానుతరం ప్రధాని అయిన రాజీవ్ గాంధీ దృష్టికి జరుగుతున్న ఈ దాడుల అంశాన్ని తీసుకువచ్చినప్పుడు, ‘ఒక పెద్ద వృక్షం కూలినప్పుడు భూమి కంపించడం సహజమే’ అంటూ తన మనుసులో విశ్వాసి వెళ్గాల్సిన విషయాన్ని ఎవరూ మరువోలేదు. అందుకే, తమపై దాడులు పునరావృత మముతాయేమానన్న భయంతో ఆ సమయంలో మాత్రమే అనుకూలం సిక్కులు వణికిపోయారు. అంతగా మొగలులకు కూడా సిక్కులు భయపడలేదని చరిత్ర చెప్పండి. అంతటి పోరాటయోధులైన సిక్కులపై అమానవీయ దాడులు, హానానికి

భారత వ్యతిరేక శాసన సభ్యులు అయిన ఇల్హాన్ జమర్, రోఫిస్ బాబురాయీ (వృత్తాలలోకి)తో రాహుల్

ముఖ్యపత్ర కథనం

ఉన్నది. సజ్జే కుమార్ రెచ్చగొట్టడంతో అల్లరి మూకలు ఆ కుటుంబంలో పురుషులను హత్య చేయడం, ఇతర సభ్యులను, వారి బంధువులను గారుపరచారు. కోర్టులు కూడా అతడు ఈ అల్లరి మూకలకు నాయకత్వం వహించాడన టానికి తగిన సాక్షులు ఉన్నాయని అభిప్రాయ పడ్డాయి. ఎట్టేలకు, 2018లో అతడు అరెస్టు అర్థాడు. 2023లో ఒక కేసులో కోర్టు అతడిని న్యాయస్థానం నిర్దీషిగా ప్రకటించినా, మరొక కేసులో నిందితుడు కావడంతో జైలులోనే కొనసాగుతున్నాడు.

ఎన్నియే నియమంచిన నానావతి కమిషన్

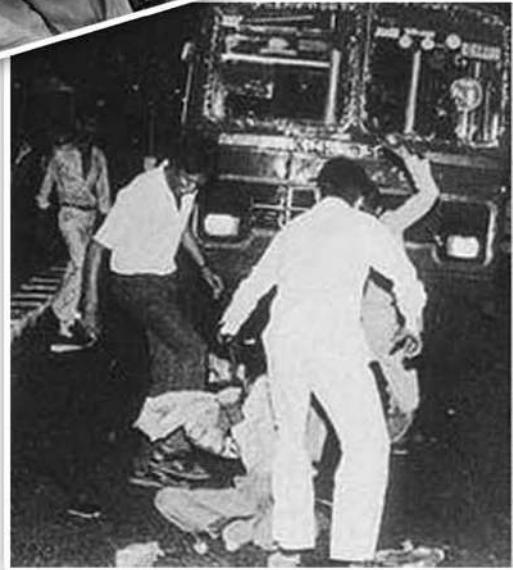
ఇంత జరిగినప్పటికీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ కానీ, తర్వాత వచ్చిన ప్రభుత్వాలు కానీ ఈ దుర్భటనపై విచారణ జరిపేందుకు ఒక్క కమిషన్ ను కూడా నియమించలేక పోయాయా. వేళ 2000వ సంవత్సరంలో నాటి ఎన్నియే ప్రభుత్వం దీనిపై సుట్టిం కోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జి.టి.నాయమితో ఎకసభ్య కమిషన్ ను నియమించింది. ఈ అల్లరును నిలపరించే చరిత్రాల నాదు ఉండా అని నిర్ధారించేందుకు, అధికారుల అలసత్వం పై విచారణకు, బాధితులకు న్యాయం చేసేందుకు సూచనలను చేయడం దీని విధులు. ఐడ్లీ తర్వాత కమిషన్ ఫీబ్రవరి 2005లో తన నివేదికను సమర్పించింది. 1984 అక్టోబర్ 31, నవంబర్ 5 మధ్య ఒక్క ధీలీలోనే 2,733 సిక్కులు మరణించారన్నది అధికారిక అంచనా అని, అత్యధిక హత్యలు నవంబర్ 1-2వ తేదీలలో జరిగాయని పేర్కొంది. అనేక ప్రాంతాలలో బయటివారు కూడా ఈ అల్లరులో పాల్గొన్నారని, ఆ సమయంలో కేంద్ర కేవినటలో సభ్యుడిగా ఉన్న జగదీష్ ట్రైటర్ సిక్కులైన దాడులు జిరిపించారనేది కమిషన్ విశ్వసనీయ సాక్షులను కనుగొంది. తదుపరి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా నాటి కాంగ్రెస్

నేత్తుట్టంలోని ప్రభుత్వాన్ని కమిషన్ కోరింది. ఈ నివేదిక ప్రచురితమైన వెంటనే ట్రైటర్ రాజీనామా చేయడమే అతడికి కాంగ్రెస్ విధించిన శిక్షగా మనం భావించాలి. ఎందుకంటే, అంతకు మించిన పెద్ద శిక్షలు అతడికి పడతాడు.

సిక్కులైన ప్రేమ అబద్ధమే

2009 నాటికి రాహుల్ గాంధీ ఎంపీగా నీనియారిటీని సంపాదించాడు. అతడు కనీసం నానావతి కమిషన్ నివేదికను చదివి ఉన్న నేడు అతడు ఈ మాటలను వలికేపాడు కాదు. ఎందుకంటే, నివేదిక వచ్చిన నాలగేళ్ళ తర్వాత కాంగ్రెస్ పార్టీ 2009లో జగదీష్ ట్రైటర్కు టీక్కెట్టు ఇచ్చి, పౌర విమానయానశాఖ మంత్రిని తర్వాత కార్పుక విభాగానికి మంత్రిని చేసింది. అప్పుడు సిక్కుల బాధ రాహుల్కు ఎందుకు గుర్తురాలేదో అతడికి, అతడి పార్టీకి తెలియాలి. ఆఖరుకు రాహుల్ ఘనంగా

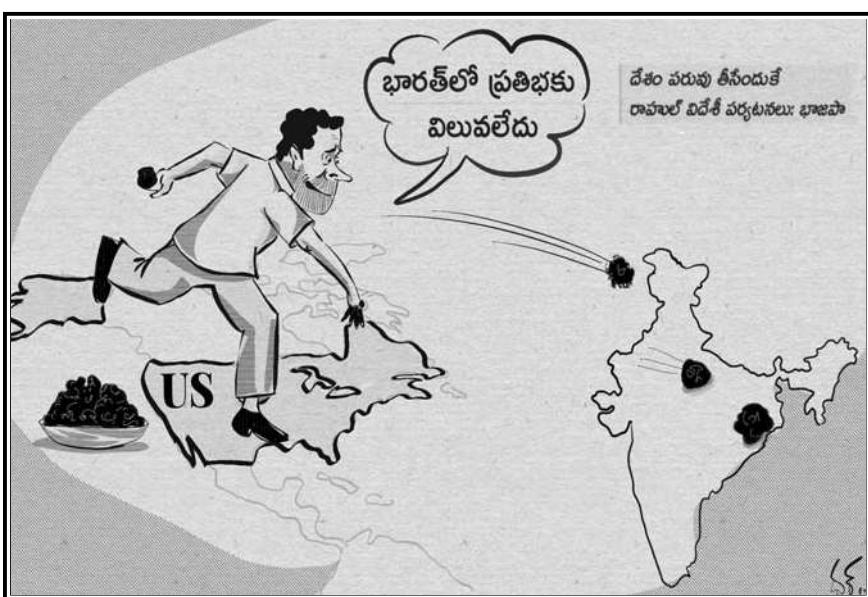
చేపల్చిన 'భారత్ (తో)జోడ్ యూత్' ఏర్పాట్ కోసం ధీలీ శాఖ నిర్వహించిన సమావేశంలో కూడా ట్రైటర్ పాల్గొన్నాడు, ధీలీ మునిసిపల్ ఎన్నికలకు పార్టీ తరఫున ప్రచారం చేశాడు. ఆ నిందితుడిపై రాహుల్ అభిప్రాయం ఏమిటి?

పినాడూ పశ్చాత్తాపం వ్యక్తం చేయని కాంగ్రెస్

ఇంత జరిగినా, ఇన్ని ఆధారాలు లభించినా, హంతకులు నిర్వయంగా, నిర్జిగ్గా బయటే తిరుగుతున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ వినాడూ 1984 దుర్భటనల పట్ల పశ్చాత్తాపాన్ని వ్యక్తం చేయలేదు. సిక్కులైన అమెరికాలో ఇంత ప్రేమ కురిపించి, తీప్పవాది అయిన గురువత్వంతే సింగ్ పస్సున్ నుంచి శభాషీలు అందుకున్న రాహుల్, తన తండ్రి పాలనలో సిక్కులు కాంగ్రెస్ నాయకుల దాడులకు భయపడి తమ ఆస్తిత్వాన్ని చాటుకోవడానికి భయపడిన విషయం గురించి ఒక్క మాట మాట్లాడక పోవడం అతడి అసుర స్వభావానికి అద్దంపడుతోంది.

గురువింద గెంజ రాహుల్

అంత దుప్పిచారంలోకి సిక్కులను ఈధై ముందు, రాహుల్ గాంధీ సిక్కులకు వ్యతిరేకంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ పాల్గొడిన హింసకు సంబంధించిన చరిత్రను

తెలుసుకోనుండవలసింది. మాదీ ప్రభుత్వం 30 కింద సిక్కులకే కాదు పట్టాన్ని కట్టుబడి ఉన్న మైమార్చిలు ఎవరికీ ఏ సమస్యా రావడం లేదు. ఈ విషయాలన్నీ దాచిపెట్టి తన దేశ విద్రోహ కార్యకలాపాలకు సిక్కులను వాడుకుంటే, వారు క్షమిస్తారునుకోవడం థిమే. ఎందుకంటే, రాహుల్ గాంధీ ప్రకటన వెలువడినప్పుడీ నుంచి సిక్కులు అతడికి గతాన్ని గుర్తు చేస్తూనే ఉనారు.

చెప్పే మాటలకు, వాస్తవానికి మద్ద అంతరం

రాహుల్ గాంధీ చేస్తున్న ప్రకటనలకూ, అతడు

1984లో అత్యధికంగా సిక్కులు
డిచకోతకు గుర్దన కాలనీ

వాస్తవంగా చేస్తున్న పనులకూ
మధ్య అంతరం తీవ్రంగా
పెరిగిపోతున్నదని, అతడిని
పరిశీలించే వారికి ఎవరికైనా అర్థం
అఱుపోతుంది. అది అతడికి
విషయాలు పటు అవగార్పనా లేదు

జరుగు తన్నదా లేక కావాలనే ‘ఎక్కడికెయ్యది అవసరమో’ అన్నట్టగా మాటల్లాడుతున్న మాటలు? మిదిమిడి జ్ఞానం పల్ల ఏర్పడే ఆవగావూరాపిాత్యం, దానికి దురహంకారం, దురాశ తోడైనప్పుడే ఇటువంటి ప్రకటనలు వెలువడుతంటాయి. భారత దేశంలో ఒపుళ భావనలు ఉనికిలో ఉన్నప్పుడు, ఆర్థికవ్యవస్థకు భారత్ గురించి ఒకటే భావన ఉండంటూ విషయించాడు. ఒకవేళ తాను అన్న మాటలలై తనకు నమ్మకం ఉంటే, ఇంత భిన్నమైన ఆల్కికలో ఆర్థికవ్యవస్థకు ఒక భాగానికి ప్రతితినిధ్యం వహిస్తుందనుకోవాలే తప్ప దాన్ని కూరాబిషేఖతో పెక్కలించాలిని అనుకోకూరదు కదా?

ಅಂತೆಕಾದು, ಒಕವೈವು ಸಂಖ್ಯಾ ಇಲ್ಲವಿ
ಸಂವರ್ಪಾರಾಲ್ತೋ ಮುಸ್ತಿಂಲು, ತ್ರೇಸ್ವಲನು ಚೇರುಕೊವ
ಡಾನಿಕಿ ಶೀಲವಂಗಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಂಬಿವ ವಿಪರ್ಯಯಂ ಸೆ

మున్గేనీ, ఆర్వణేవన్ ఇతర మతాలను తక్కువగా చూస్తుందంటూ ఆరోపణలు చేశాడు. నిజానికి బీషేపీకి ఓట్లు వేస్తున్నవారిలో అనేకమంది ఇంతగా మైనార్లీలను బుఱగించడం, హిందువుల ప్రయోజనాలకు విఫూతం కలిగిస్తుందని భావించేవారు కూడా ఉన్నారంబే అతిశయ్యాకి కాదు.

కులాన్ని ఆయుధంగా వాడుకుంటున్న రాహల్

సమాజాన్ని విభజించేందుకు కులాన్ని రాహల్ విధియోగించుకుంటున్నాడన్న విషయం దేశంలో ప్రతి ఒక్కరూ గుర్తించిన విషయమే. మొన్న జరిగిన సార్వత్రిక ఎన్నికలలో బీజేపీ అధికారంలోకి వస్తే రిజర్వేషన్సు రద్దు చేస్తుందంటూ దుప్పుచారం చేసి 99 స్థానాలను గిలుచుకున్న సంగతి విదితమే. తర్వాత కూడా కులాన్ని పదలకుండా మిన్ ఇండియాల నుంచి సోప్పు మీదియా ఇస్కాయిస్సున్న వరకూ ప్రతి ఒక్కరినీ కుల కోణంలో చూస్తూ నిత్యం వార్తల్లో ఉంటున్నాడు. ఆ ప్ర్యువీకరణ కొనసాగేలా కులాల మధ్య అంతరం, రిజర్వేషన్సు అంటూ పునరుద్ధారిస్తున్నాడు. నిజానికి, అతడి తాత, నాయనమ్మ, తండ్రిలో ఎవరూ రిజర్వేషన్సు మనస్సుల్లిగా సమర్పించినవారు కాదు. వారు ఆ

ಅತದು ಚೆನ್ನೇ ಗಣನ ಜರಗಾಲಿನ ಪಟ್ಟಬ್ಲಕ್ ಪೋವದ್ದಮೇ ಅತಡಿ ಅನಲು ರಂಗುನಿ ಬಯಳ ಪೆಡುತ್ತೇಂದಿ. ಭಾರತದೇಶಂಲ್ಲಿ ಅಣಗಾರಿನ ಕುಲಾಲ ವಾರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಲನು ಅವಾಗಾಪನ ಚೇಸುಕುನೇಂ ದುರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರಿನ ನೊಕ್ಕಿ ಚೆಪ್ಪಾಡು. ದೀನಿತ್ತೆ ಬೀವನ್ನೀ ಅಧಿನೇತ್ರಿ ಮಾರ್ಯ ವತಿ ರಂಗಂಲ್ಹಿ ದೂಕಿ, ದಶಾಭ್ಯಾಲ ಪಾಟು ಅಧಿಕಾರಂಲ್ಹಿ ಸ್ನೇಹಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಣಗಾರಿನ ವರ್ಗಾಲಕು ಏಮೀ ಚೇಯಲೇದಂಟೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಜಲ್ಲು ಕುರಿವಿಂಚಾರು. ಅಲಾಗೆ, ಎಣ್ಣಿಯೇ ಕೂಟಮಿಲ್ ಭಾಗಸ್ವಾಮಿ, ಎನ್ನೀ ಅಯವನ ಎಲ್ಲೆವೀ ಅಧಿವತಿ ಚಿರಾಗ್ ಪೊಶ್ಯಾನ್ ಕೂಡಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾನಸಿಕತ್ತಕು ರಾಪೂಲ್ ಪ್ರಕಟನಲು ಅಧ್ಯಂ ಪೆಡುತ್ತನ್ನಾಯನಿ, ಕೋರ್ಟಾ ವ್ಯವಸ್ಥನು ಅಂತರಿ ಚೇಯಾಲಿನಿ ಆಲೋಚಿಂದವನ್ ಕೂಡಾ ರಾಜ್ಯಾಲಗ ವ್ಯಕ್ತಿರೆಕ ಚರ್ಯಂಟೂ ಮಂಡಿವದ್ದಾರು.

విభజనకు ఏదైనా అర్థమైనదే

భారతదేశంపై బురద చిమ్మట్లానికి ఏ చిను
విషయాన్నెనా వాడుకోవాలన్నదే రాహుల్ లక్ష్మింగా
ఉంది. అందుకే, హిందీకి, ఇతర భాషలకూ మధ్య
భారతీలో యుధం నడుస్తోందటూ అమరికాలో
ప్రకటించి, అంతర్జత తైర్యాలే తప్ప పంచకున్న
సారూప్యతలు ఏమీ లేని సమాజంగా భారతీను
ప్రదర్శించే యత్తుం చేశాడు. ఈ భాషాప్రయుక్త
రాష్ట్రాలు తన ముత్తాత నమయంలో
ఏర్పడ్డవన్న విషయాన్ని మరుగుపరిచేసి,
సప్టోబర్ 8న టెక్నానో జరిగిన ఒక
కార్బూకమంలో మాట్లాడుతూ, 'భారత ఒక దేశం
కాదని, రాష్ట్రాల సమాఖ్య' అనే తన కథనాన్ని
బలోవేతం చేసుకనే యత్తుం చేశాడు. నిజానికి
కాంగ్రెస్ నేత్యుత్సంలోని కుర్చుటక ప్రభుత్వం, ఇండీ
కూటమిలో భాగస్వామి అయిన డీఎంపే ప్రభుత్వం
వంటివే హిందీ పట్ల వ్యక్తిలేకతను పెంచి
పోచించేందుకు యిత్తిస్తూ ఆ మంటల్లో కూడా
రాజకీయ పేలాలు వేయించుకుంటున్నాయి తప్ప
బీఎపీ పాలిత రాష్ట్రాలలో అటువంటి ఘుటనలు
జరుగుతన్న దాఖలాలు లేవు. ఇంతటి భాషా
భేదాలన్నది కాంగ్రెస్ పాలిత రాష్ట్రాలలోనే.

ఆర్ఎస్‌ఎస్‌పై బురదజల్లే యత్సం

ದೇಶಂಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮತ್ತಾಲು, ಭಾವಲು, ತೆಗಲ ಮಧ್ಯ
ಆರ್ವೆನ್ನೆನ್ನ ವಿಭೇದಾಲನು ಸೃಷ್ಟಿಂಬಿ ಲಭಿ ಪಾಂದೆ
ಪ್ರಯತ್ನಂ ಚೆಸ್ತೋಂದನಿ ರಾಮುಲ್ ಅರ್ಥವಿಂಚಾರು.
ನಿಜಾನಿಕಿ, ಆರ್ವೆನ್ನೆನ್ನ ಚೇನೇ ಪನಿಕಿ ಇದಿ ಪೂರ್ತಿಗಾ
ತಲ್ಲಿಕಿಂದುಲ್ಲಿನ ಭಾವನ. ಅಂತೇನಾ? ಕೊನ್ನಿಂದಾಲ್ಲ ಮಧ್ಯ
ಅಗ್ರ, ನಿಮ್ಮ ಅಂಬೂ ತಾರತಮ್ಯಾಲು ಚಾಪುತ್ತನ್ನದನಿ
ವಿಷಾರೋಪಳಣ ಚೇತಾಡು. ನಿಜಾನಿಕಿ, ಅಂದರಿನಿ ಕಲಪುಕು
ಪೋತೂ ಪನಿ ಚೇಯದಮೇ ಆರ್ವೆನ್ನೆನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯಂ. ಭಾರತ
ದೇಶಂಲ್ಲಿ ಪುಣಿನ ಪ್ರತಿವಾರೂ ಈ ಗಡ್ಡಕು ಚೆಂದಿನವಾರನೇ
ವಿಷಯಾನ್ನಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಎವ್ಯಾದೂ ಗುರ್ತು ಚೆಸ್ತೂ, ಕುಲಾಲ
ಅಧಾರಂಗಾ, ಮತ್ತಾಲ ಅಧಾರಂಗಾ ವಿಭಜಿಂಚಾಲನು
ಕರ್ವೇವಾರಿ ಯತ್ನಾಲಕ್ಷ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದ್ವಾತ್ಮಂದಿ ರಾಜೀಕ್ಯರೂಲು

భావనలను ఏదో ఒక సందర్భంలో వ్యక్తం చేశారు కూడా. ఆ భావనకు అద్దం పట్టేలాగా, భారతదేశం నమనమాజమైనవ్యుడు రిజిస్ట్రేవస్టను అంతం చేయడాన్ని పరిగణిస్తానటూ నోరుజారేసి నాలుక కరుచుకున్నాడు. నిన్నటి పరకూ ఇదే రాహుల్ తనను తోలుబొమ్మలా ఆడిస్తున్నవారు రాసిన స్థిరమైన పటుకొని, కులం, రిజిస్ట్రేవస్ట గూర్చి మాటాలాడు.

జార్జిటోన్ యూనివర్సిటీలో ప్రసంగించిన అతడు రిజర్వేషన్సు రద్దు చేస్తామంటూ నోరూజారి, మళ్ళీ యూట్రో తీసుకుని రిజర్వేషన్ వరిమిచిని 50 శాతానికి పైగా పెంచాలంటూ మాట్లాడారు. అద్దొనా రాజ్యాంగబద్ధమూ, కాదా అన్నది అతడికి తెలిసుండక పోపును, కొంగ్రెస్ పొలిట్ రూపొలలో

రాహుల్ వ్యాఖ్యలైట్ మేలీ మిల్జబెన్ మండిపాటు

విదేశి గడ్డపైన స్వదేశాన్ని అవమానిస్తూ రాహుల్ మాటల్లాగిన మాటలు సరైన పని కాదంటూ వైషణవీజ్ అధికారి మేరి మిల్జబెన్ ఖండించారు. తాను ఎక్కువగా విమీ వ్యాఖ్యనించలేనని, కానీ అతడు మాటలు విన్న ఏ దేశమైనా, ఏ పొరుడైనా అతడిని ఎన్నుకునేందుకు ఇష్టపడరన్నది నిస్పందించాడని అమె వ్యాఖ్యనించారు. ప్రతి పోరుదూ తమ దేశం గురించి విధేశాలలో తమ నాయ కులు గొప్పగా మాటల్లాడని కోరుకుంటాడని, కానీ రాహుల్ ఉపాయాసాలు అన్నీ కూడా

స్వదేశం పట్ల విద్వాపురితంగా, ప్రతికూలంగా ఉన్నాయింటూ ఆమె ఆశ్చర్యాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ఒక మంచి నాయకుడి గొప్ప లక్షణం ఏమిటంటే, తన దేశ వారసత్వం, తన దేశ ఔస్తూత్యాన్ని గుర్తించడమేనని, అందుకే బహుళ ప్రధాని నరేంద్ర మోదీని భారతీలోనే కాదు, ప్రపంచవ్యాప్తంగా కూడా అంతగా ప్రేమిస్తున్నారని అమె వ్యాఖ్యనించారు.

కాకుండా, మతఫుర్రణలకు ఉని గొల్పుతుండంటూ కూడా ఆరోపణలు చేయడం అతడి రాజకీయ దివాలా కోరుతనానికి ఒక నిదర్శనం మాత్రమే. ఎందుకంటే, దేశంలో అత్యధిక, అతిభారీ మతకల్లో లాలు జరిగింది ఆరు దశాబ్దాల కాంగ్రెస్ పాలనా కాలంలోనే అన్న విషయం అందరకి తెలిసిందే.

ఎన్నికలు సజ్జావుగా జరుగలేదంటూ అరోపణలు

ఇటీవలే జరిగిన సార్వ్యతిక ఎన్నికలలో అవకతవకలు జరిగాయింటూ అక్కడ మాటల్లడడం నిస్సిచ్చిన విషయమని వేరే చెప్పునపసరం లేదు. ఎన్నికలు నిజాయితీగా, సజ్జావుగా జరుగలేదు కనుకనే కాంగ్రెస్ కూటమి అధికారంలోకి రాలేకపో యిందంటూ నిర్మితిగా అసత్యాలను వల్లించడం ద్వారా తన అహాన్ని సంతృప్తి పరచుకున్నట్టు కనిపిస్తోంది. కేవలం ఆర్థిక బలం కారణంగానే ప్రధాని మోదీ అధికారాన్ని సాధించారంటూ, తాము చేసే పనిని అయసకు ఆపాదించేశాడు. వాస్తవానికి, ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ కూటమి డబ్బు వెదజల్లి, కులాల పేరు చెప్పి ప్రచారం చేసింది. మైగా, ఒకానొక దశలో ప్రధాని మోదీ తాను ఓడిపోతానేమోనని కూడా భయపడ్డారంటూ తన ప్రతాపాన్ని ప్రకటించు కున్నాడు. ఎన్నికల సంఘం తమ పట్ల విపక్ష భాపనతో ఉండని, అందుకే తాము మేజారిలీ సాధించలేక పోయామని పాపోతూ భారతీ గురించి ఒక ప్రతికూల చిత్రాన్ని అమెరికన్లకు ప్రదర్శించే యత్నం చేశాడు.

మోదీ అంటే భయం లేదు, ద్వేషం లేదు

అప్పటివరకూ చేసిన వ్యాఖ్యలతో కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు ఇఖ్యంది పడి పంథా మార్గమని సలహా ఇచ్చారేమా అనుష్టుగా, అతడు తనకు మోదీపై ద్వేషం లేదంటూ స్థేటు మార్చేశాడు. ‘మీకు ఆశ్చర్యం కలిగించవచ్చు, నాకు ప్రధాని మోదీ పట్ల ద్వేషం లేదు. ఆయన దృక్పథంతో నేను విభేదిస్తానంతే’

అంటూ చెప్పుకొచ్చాడు. ఆయన దృక్పథాన్ని తాను అగ్గికరించవచ్చు పేరొన్నారు. ఆయనకి భిన్నమైన దృక్పథం ఉంటుంది, నాది భిన్నమైన దృక్పథం. ఆయన చేసే పసుల పట్ల నాకు కరుణ, సపోసుభాతి ఉన్నాయింటూ తన ముందు చేసిన వ్యాఖ్యలను సమర్థించుకునే యత్నం చేశాడు. కాంగ్రెస్ సందేశం ప్రేమను వ్యాప్తి చేయడమే తప్ప ద్వేషాన్ని కాదంటూ కూడా చెప్పుకొచ్చాడు. కానీ, ఈ నాలుగు ముక్కల ద్వారా తాను దేశ ప్రతిష్ఠకు కలిగించిన దెబ్బకు మందు పూయులేననే విషయాన్ని గ్రహించలేదు.

అభి ఇండీ కూటమా? ఇండీయా కూటమా?

అమెరికా పర్యాటనలో భాగంగా జార్జియా యూనివర్సిటీలో విద్యార్థులతో ముచ్చటించిన రాహుల్ గాంధీ తమ కూటమి అర్థం గురించి

వివరించేందుకు తికమకపడి ఇఖ్యంది పడ్డాడు. ఇటీవలి సార్వ్యతిక ఎన్నికలలో పోలీసీ చేసిన పార్టీలను ఐవెన్డిఱ (ఇండీ) కూటమిగా ఒక విద్యార్థి ప్రస్తుతించినప్పుడు, రాహుల్ అది ఇండీ కూటమి కాదని, ఇండీయా (ఎప్పన్డిఐవె) కూటమి అంటూ సపరించే ప్రయత్నం చేశాడు. ఈ కూటమిలో ప్రధాని మోదీని తొలగించడం అన్న విషయం మనహ మరే దానిపైనా ఏకాభిప్రాయం లేదు కదా అని విద్యార్థి అందినప్పుడు, అదంతా అవగాహనా రాహీత్యం అంటూ, నిజానికి ఇండీ కూటమి అనేది భిజేపీ పరిభాష అని వాస్తవానికి అది ఇండీయా కూటమి అంటూ వివరించే యత్నం చేశాడు. దానితో ఇండీయా కూటమి అంటూ మళ్ళీ ఒక ‘ఎన్ని తగిలించడం అంటే వ్యర్థ పదాన్ని తగిలించడమే కదా అని విద్యార్థి ప్రశ్నించినప్పుడు రాహుల్ ఇరుకున పడడం స్పష్టంగా కనిపించింది. వెంటనే సర్టికోని, కానే కాదు, ఈ కూటమి మూల భావన ఇండీయాపై దాడి జరుగుతోందనే విషయాన్ని ప్రజల్లోకి తీసుకువెళ్ళడవేనని, అది తాము విజయవంతంగా చేయగలిగామని చెప్పుకొచ్చాడు. విద్యార్థుల్లో నప్పలపాలైనా, ముఖానికి గాంధీర్యాన్ని పులుముకొని అక్కడి సుంచి బయలుపడడం కొనమెరుపు.

భారత ప్యతిరేకులతో సమావేశాలు

భారత వ్యతిరేక అజెండాను కలిగి, మన దేశానికి వ్యతిరేకంగా దుష్టచారం చేసే ఇల్ఫౌన్ ఒమర్, రో థన్స్, బార్బరాలీ వంటి అమెరికన్ రాఖీకీయ నాయకులు, భారతదేశ ద్వేషులను రాహుల్ కలుసుకోవడం వెనుక మర్గం మనకు తెలియనిదేం కాదు. ఒకే జాతిపక్షులు కనుకే ఒకే కొమ్మెపై వెంటను విభజించాడు. భారతీలో ప్రమాదాలు దాడులు, మానవ హక్కుల సమస్యలు, భావ ప్రకటనా స్వీచ్ఛ, ముస్లింలపై పించించాడు. అత్యాచారాలు

చేస్తున్నారనే అనత్య ప్రచారాలు చేయడం వారందరి సామాన్య అజెండా. ఇందులో ఇల్ఫాన్ ఒబుర్ ప్రముఖురాలు. అమెరికా విదేశాంగ వ్యవహారాల కమిటీ సభ్యురాలిగా ఉన్న సమయంలో పాకిస్తాన్ కు వచ్చి నాటి ప్రధాని ఇమ్రాన్ థాన్ ను కలిసి, పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీరలో భారత వ్యక్తిరేక వ్యాఖ్యలు చేసి వెళ్లిన తీవ్రాద ముస్లిం మహిళ అమె. అమె తీవ్రాద ఇస్లామిక్ భావాలు గమనించిన తర్వాత అమెరికా సెనేట్ అమెను ఆ కమిటీ నుంచి తొలిగించింది.

అటువంటిది, వారితో సమావేశానంతరం తన అధికారిక ఫేనెబుక్ పేజీపై తమ ఫోటోను పోస్ట్ చేసిన రాహుల్, వాషింగ్టన్లో తాను యిఱవే శాసనసభ్యులను రేబర్న్ హాజ్లో కలుసుకుని, భారత్-అమెరికా నంబంధాలను బలోపేతం చేసేందుకు, వుర్జీగమ భవిష్యత్తును నిర్మించాలన్న ఉమ్మడి నిభద్ధతను గురించి అర్థవంతమైన చర్చ చేశామంటూ పేర్కొన్నారు. అయితే, చర్చ విపరాలు కానీ తత్త్వంబంధిత వీడియోను కానీ కాంగ్రెస్ పార్టీ సోస్క్ మీడియాలో విపులు చేయకపోవడంతో, వారు ఎటువంటి అంశాలపై చర్చలు నిర్వహించి ఉంటారోననే అందోశనలు రేకెట్తుతున్నాయి.

రహస్య సమావేశం ఎందుకు?

బీజేపీ ప్రభుత్వం హర్షి కాలం కొనసాగకుండా చూడాలని రాహుల్ యత్సుస్తుస్తుట్టగా కనిపిస్తోంది. అందులో భాగంగానే అనేకమంది రాజకీయ నాయకులను, అధికారులు సహా పలు విదేశి నిఘా ఏజెస్సీల రహస్య అధికారులతో సమావేశాలు నిర్వహిస్తుస్తుట్ట అరోపణలు వస్తున్నాయి. ఇందులో అత్యంత ముఖ్యమైంది దక్కిం, మధ్య ఆసియా వ్యవహారాలకు విదేశాంగ సహాయ మంత్రిగా ఉన్న ‘డోనాల్ లూ’తో జరిగిందని ‘బీట్ట్ వీక్స్’ పత్రిక సంపాదకుడు అరోపించారు. వివిధ దేశాలలో అధికార మార్పిడి కార్యకలాపాలను నిర్వహించిన కీలకవ్యక్తి, మన పొరుగుదేశమైన పాక్లో ఇమ్రాన్ పదవిమ్మతుడు కావడానికి కారణమైన వ్యక్తి అతడు. అంతేనా? రాహుల్ పాల్గొన్న ప్రతి సమావేశంలో జార్జి సోలోనే నిధులతో నడిచే సంస్థల ప్రతినిధులు తప్పని నరిగా ఉండటం గమనించిన వారికి ఎవరికొనా అతడు ఎవరికోసం బాటింగ్ చేస్తున్నాడనే విషయం అర్థమైతుంది.

భారత్-చైనాలను మధ్య అనశసర పాశికలు

రాహుల్ చేస్తున్న వ్యాఖ్యలలో అందోశన కలిగించే మరో అంశం, చైనా కన్నా భారతీసు తక్కువగా చూచేందుకు పదే పదే యత్సుంచడం. యూపీవీ అధికారంలో ఉన్న సమయంలో సీపీసీతో కాంగ్రెస్పార్టీ ఒప్పండం చేసుకొన్న విషయం తెలిసిందే. ఆ స్క్రిప్ట్ ప్రకారమే అతడు ఎప్పుడూ చైనాను ఆకాశానికి ఎత్తే ఉంచుటడు. అతడి ప్రకారం భారత్ భారీ నిరుద్యోగ సమస్యను ఎదుర్కొంటుగా,

సిక్కులపై హత్యాకాండలో మరణించిన తన వారి ఫోటోలను చూపుతున్న డిలీలోని తిలక్ విహార్లోని విధవా కాలనే మహిళ

చైనాకు అటువంటివేమీ లేవు. కానీ పాశ్చాత్య పత్రికల్లో వస్తున్న వార్తలు మాత్రం చైనా ఆర్థిక వ్యవస్థ సమస్యల్లో ఉంది, అక్కడ కూడా గుట్టలు గుట్టలూగా నిరుద్యోగులు ఉన్నారని చెప్పున్నాయి. రియల్ ఎస్టేట్ రంగం అయితే దాదాపు దివాలా తీసిందనే వార్తలు దండ్గా వస్తున్నాయి.

చైనా పట్ల మోదీ ప్రభుత్వ ప్రతిస్పందన తగినట్లుగా లేదని, గతంలో ఇరు పక్కాలు గ్రేట్ తిరిగిన ప్రాంతాలలో భారత్ చాలా భూభాగంపై నియంత ఇను కోల్పోయిందన్నది అతడి ఆరోపణ. ఇందులో వాస్తవాలు ఎలా ఉన్నా, ద్రాగన్ ను సుతిమెత్తని చైఫరితో బుజ్జిగించేమని నశేంద్ర మోదీ అంతమంగా గుర్తించే వరకూ జవాహర్లల్ నెప్పూర్ కాలం నుంచి మన్స్యహన్ సింగ్ సమయం వరకూ భారత్ భూభాగాన్ని కోల్పోతూ వచ్చామనే విషయాన్ని మరుగున పరిచేయడమే నమస్య. 2020లో లడ్డాక్లో ఘర్జణల అనంతరం చైనా దురాక్రమణల, నలామీ స్టేసింగ్ విధానాల పట్ల భారత్ తన ప్రతిస్పందనను కటువు చేసింది. చైనాను ప్రధాని మోదీ తక్కువగా అంచనా వేశారునుకుంటుంటే గలాన్న అనంతరం జరిగిన మార్పులను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవలసి ఉంటుంది.

ప్రముఖీ కాంగ్రెస్ పార్టీ

తన రాజకీయ ప్రత్యర్థులపై దాడి చేయడంలో కాంగ్రెస్ నాయకుడు రాహుల్ గాంధీ ప్రధాని మోదీని అనుకరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడనే భావనను సృష్టించేందుకు పార్టీ ప్రయత్నిస్తోంది. ముఖ్యంగా ఇటీవలే అతడి అధికారిక అమెరికా పర్యాటన సందర్భంగా చేసిన వ్యాఖ్యలకు ఆ రకమైన రంగును ఆపాదించే యత్తుం చేస్తోంది. కానీ, అది ఎంత వరకూ నమంజనం? ప్రస్తుతం ప్రతివక్ష నాయకుడిగా ఉన్న రాహుల్ 2014 నుంచే మోదీపై మాటల దాడులు చేస్తున్నే ఉన్నాడు. మోదీపై

వ్యక్తిగతమైన, విషపూరితమైన వ్యాఖ్యలు చేస్తునే వస్తున్నాడు. కానీ, విదేశాలకు వెళ్లినప్పుడు ఈ వ్యాఖ్యలు ప్రత్యక్షంగానో, హోస్టంగానే భారతీకు హనిచేసేవి అయినప్పుడు ఆమెదయాగ్యం కానివే. దళితుల రిజర్వేషన్ల గురించి మాట్లాడుతూ, భారత్ న్యాయమైన దేశం కాదంటూ వ్యాఖ్యానించడం దేశ విధోపామే. రాహుల్ వ్యాఖ్యలను వక్రీకరించారంటూ తర్వాత ఇక్కడ కాంగ్రెస్ నాయకులు నద్ది చెప్పుకోవలసి వచ్చింది.

రాహుల్ అచ్చు మోదిలనే విమర్శిస్తున్నాడనడం సరకారు, ఎందుకంటే ప్రధాని మోది కాంగ్రెస్ పై ధ్వజమెత్తినప్పుడు దాని విధానాలు ఎలా ఆర్థిక వ్యవస్థను విధ్వంసం చేశాయి సోదాపరణంగా చెప్పారు. ఎందుకంటే, మోది అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు ఆర్థిక వ్యవస్థ భిన్నభిన్నమైన స్థితిలో ఉంది. యూపీవీ కాలంలో జరిగిన అవినిష్టితో వ్యవస్థ కుద్దేంది. 2014 నాటికి జిడీపీ వ్యాప్తి నిధి నిర్వహిస్తున్నాయి. ఈ క్రమంలో మోది కాంగ్రెస్ విధానాలను విమర్శించారు తప్ప రాహుల్లా భారతీను లక్ష్మంగా చేసుకోలేదన్నది నిర్మిపాదం. ఏరకంగా మాసినా, స్వదేశాన్ని (రాహుల్కి ఐదారు దేశాలలో పోరస్త్రం ఉందన్న) అందులో నేపథ్యం ఉన్నాయి. ఈ క్రమంలో మోది కాంగ్రెస్ విధానాలను స్వదేశాన్ని విధానాలు భారతీని అంతమంగా ఉన్నాయి. ఏరకంగా మాసినా, స్వదేశాన్ని (రాహుల్కి ఐదారు దేశాలలో పోరస్త్రం ఉందన్న) అరోపణల నేపథ్యంలో ఏది స్వదేశంగా అతడు భావిస్తున్నాడో చెప్పుడం కష్టమే (అవమానించడం కుద్దు కాని విషయం).

ఇటీవలి కాలంలో విదేశాలలో చేసిన ఉన్నాసాలలో జాతి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని నిర్మించేందుకు చేసిందేమీ లేదు. జాతి ప్రయోజనాలు కంబే, అతడికి అధికారమే ముఖ్యమనే విషయాన్ని పదే పదే ఉండటం చేస్తున్నాము ఆతడి వ్యవహారం ఉంటోంది. కొద్దికాలం కిందట మనం భావించిన హని చేయని పప్పు కాదు అతడు. వేగంగా నూతన జిన్నాగా అవతరిస్తున్న వ్యక్తిలా కనిపిస్తున్నాడు. ★

మతం పేరుతో ఉగ్రవాదానికి పాల్పడుతున్న ఈ ముతాల అమనుష చర్యలు కొన్ని. ఇందులో ఎక్కువ ఉత్తరప్రదేశ్‌లో జరిగిన సంగతి గుర్తించాలి.

ఈ ఆగస్టు 17న ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని కాన్సార్-బీంనేస్ మధ్య సబర్యతి ఎక్స్‌ప్రెస్ పట్టలు తప్పింది. 20 బోగీలు వేరువడ్డాయి. ఎటువంటి ప్రాణస్ఫుం జరగకపోవడంతే అంతా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. ఒక బండరాయిని రైలు ఢీ కొనడంతో పెద్ద ఎత్తున శబ్దం వచ్చిందని నిబ్బంది తెలిపారు.

ఈ ఆగస్టు 22వ తేదీన ఉత్తరప్రదేశ్ అలీగ్డ్ సమీపంలోని తలాన్స్‌పూర్ రైల్వే ట్రాక్‌పై అల్లాయ్ వీల్ కనిపించింది. రైల్వే పోలీసులకు సమాచారం అందడంతో వెంటనే ఆక్షదీకి వెళ్లి తొలగించారు. అప్పాన్ అనే వ్యక్తి ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఈ పని చేశాడని గుర్తించి అదుపులోకి తీసుకున్నారు.

ఈ ఆగస్టు 23వ తేదీ రాత్రి ఉత్తరప్రదేశ్‌లోనే కాన్సిగంజ్-ఫరూఖాబాద్ మధ్య నడిచే ఫరూఖాబాద్ ఎక్స్‌ప్రెస్ వెళ్లే ట్రాక్‌పై ఎవరో చెక్కు దుంగు పెట్టారు. దాన్ని తాకిన రైలు అక్కాశ్వత్తూరా కుదురులకు గుర్తింది. లోకో పైలట్ అత్యవసర ట్రైకులు వేసి రైలును ఆపేశాడు. తరువాత దుంగును తొలగించి ట్రాక్ ను క్రియర్ చేశారు.

ఈ ఆగస్టు 26వ తేదీ రాత్రి రాజస్థాన్‌లోని పాలి జిల్లాలో జోద్హపూర్ వెళ్లున్న వందే భారత ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు రైల్వే ట్రాక్‌పై ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా అమర్ధున సిమెంట్ దిమ్మును ఫీకొని ఆగిపోయింది. అద్భుతవశాత్తు అంతకుమించి ఎలాంటి ప్రమాదం జరగక పోవడంతో 375 మంది ప్రయాణికులకు ముఖ్య తప్పింది. రైలు బాగానే ఉండటంతో కొద్ది సేపటి తర్వాత గమ్యస్థానానికి బయలు దేరింది.

ఈ ఆగస్టు 29వ తేదీ రాత్రి రాజస్థాన్ బరన్ జిల్లాలో కోట్టా-బినా రైల్వే ట్రాక్‌పై ఎవరో పాత మోటర్ సైకిల్ని వడేసి మళ్ళీతో కప్పారు. ఆ మార్గంలో వస్తున్న గూడ్సు రైలు పైలట్ వినోద్ మీనా దిన్ని చూసి వెంటనే అప్రమత్తమయ్యాడు. వెంటనే ఎమర్జెన్సీ బ్రేకులు వేయడంతో పెను ముఖ్య తప్పిపోయింది.

ఫర్మాలుల్లా ఘోరీ

భారతీసు అస్థిరపరచడానికి ఉగ్రవాదులు, ముస్లిం మతిస్తాదులు అనుసరించాని మార్గం లేదు. ఆ బిశలో ఇప్పుడు మరో మార్గాన్ని ఎంచుకున్న సంగతి బయటపడింది. సరిహద్దులో పైనికులపై దాడులు, విపిధ ప్రాంతాల్లో బాంబులు పెట్టి మారణకాండను సృష్టించడం వరకూ చూశాం. ఇప్పుడు రైల్సు పడగొట్టిందుకు పథకం ప్రకారం కుట్టలు ప్రారంభించారు. పలుచోట్ల పట్టలపై కనిపించిన వస్తువులు కలకలం రేపాయి. రైల్వే సిబ్బంది ఆప్రమత్తంతో భారీ ప్రమాదాలు తప్పాయి. పాకిస్తాన్ కేంద్రంగా ఈ రైల్ జిహద్ మొదలు పెట్టినట్లు సిఫూ పరగాలు గుర్తించాయి. ఇందులో ఫర్మాలుల్లా ఘోరీ అనే ఉగ్రవాదాలు తప్పాయి. బయటపడింది.

ఈ ఆగస్టు 30వ తేదీన ప్రైదరాబాదీలోని చందననగర్-హాఫీజ్ పేట్ రైల్వే స్టేషన్ల మధ్య ట్రాక్‌పై ఇసుప రాద్ అమర్ధారు. రైలు 10 నిమిషాలు ఆలస్యం కావడంతో పెనుముపు తప్పింది. ఈలోగా రాదెను గుర్తించి తొలగించారు.

ఈ సెప్టెంబర్ 4వ తేదీ రాత్రి ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోని ప్రయాగ్-రాజ్ నుంచి హార్యానాలోని భివానీకి పరుగులు పెడుతోంది కాబింది ఎక్స్‌ప్రెస్. కాన్సార్ సమీపంలోనా అస్వర్గంజ్-కాన్సిగంజ్ మార్గంలో రైలు వెళుతుండగా పట్టల మీద అనుమానాస్పద వస్తువులు ఉన్నట్లు లోకోమోటివ్ పైలట్ గుర్తించి వెంటనే ట్రైకులు వేశాడు. అయితే రైలు ఆగిపోయే లోపే సిలిండర్ను ఫీకొట్టింది. దాదాపు 50 మీటర్ల దూరంలో ఎగిరిపడింది. ఎలాంటి నష్టం జరగలేదు.

ఈ సెప్టెంబర్ 10వ తేదీన రాజస్థాన్‌లోని అజ్జీర్ సమీపంలో శారధ్మా, బంగాద్ స్టేషన్ల మధ్య పూలేరా - అమృదాబాద్ రైలు ట్రాక్‌పై దుండగులు నుమారు 70 కేజీల బరువైన సిమెంట్ దిమ్మును ఉంచారు. వేగంగా వెళుతున్న రైలు దిమ్మును ఫీకాట్లుకుంటూ ముందుకు దూసుకెళ్లింది. దిమ్ము రెండు ముక్కులు కావడంతో పాటు, రైలు ఇంజిన్తో పాటు కొంత భాగం దెబ్బతిన్నది. అర్ధప్రవశాత్తు అంతకు మించి ఏమీ జరగలేదు

ఈ సెప్టెంబర్ 4న జరిగిన మరో ఫుటన ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. మహారాష్ట్రలోని షోలాపూర్ జిల్లా కుర్బాన్ దైల్ రైల్వే స్టేషన్ నుమీపంలో పట్టలపై పెద్ద బండరాయిని పెట్టారు. లోకోపైలట్ 200 మీటర్ల దూరంలోనే దీన్ని గమనించి అప్రమత్తమయ్యారు. సెక్కురిటీ గార్డులు సంఖుటనా స్థలానికి వచ్చి ఈ రాయిని తొలగించారు.

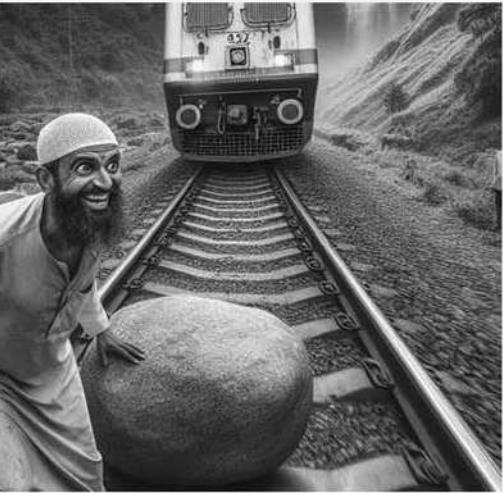
ఈ ఆగస్టు 1న గుల్జార్ పేక్కగా అనే యూట్యూబర్ రైలు పట్టలపై సైకిల్, సబ్బులు, రాళ్లు, సిలిండర్లో సంస పలు వస్తువులను పెట్టి వీడియో తీసి ఇంటర్వ్యూల్లో అవీలోడ్ చేశాడు. ఈ ఫుటనపై పోలీసులు దృష్టి సారించి వేల సంఖ్యల్లో ప్రయాణికులు చనిపోతున్నారు.

పట్టాలపై ఎల్వీజీ సిలిండర్లు, సైకిల్లు, ఇసుప రాధ్మా, సిమెంట్ ఇటుకలను పెట్టి, రైలుకు పాల్పడుతున్న మంచులు ఇటీల వెలుగు చూస్తున్నాయి. ఈ వరున ఫుటనలు చూస్తే ఏమనిపిస్తోంది? వీటిని కుట్రతో కూడిన విధ్యంనక ఆలోచనగా మాత్రమే చెప్పగలం. ఆ వస్తువులు యార్ధాచికంగా వచ్చాయని ఎవరైనా అనుకుంటే వారిది అమాయకత్వం అనలేం. వారిని కూడా అనుమానించక తప్పరు. ప్రధాని మౌదీ వందే భారత రైల్సు ప్రారంభించినపుడు దేశంలోని పలు చోట్ల ఆట్రెక్స్ మీద రాధ్మ విసిరిన ఫుటనలు జరిగాయి. వారిని ప్రేరేపించినవారు ఎవరు అనే బహిరంగ రహస్యమే.

నెల రోజుల్లో 18 ఫుటనలు

ప్రపంచంలోని అతి పెద్ద రవాణా వ్యవస్థల్లో భారతియ రైల్వే క్రమం భింబించి ప్రముఖ స్టేషన్ ఉన్నం ఉన్ది. రైలు ప్రయాణం భింబించంగా, సురక్షితంగా, సౌకర్యంగా ఉన్టాలంంది. ప్రతిరోజు లక్షల సంఖ్యల్లో సామాన్యాలు నుంచి సంపన్ముల వరకు దైల్య ప్రయాణాలు చేయడానికి ఇప్పటికే భారత వాయిదాలు కొన్ని అంతాలు వేశాడు. కుట్రతో జింబులు ఇటీల వెలుగు చూస్తున్నాయి. ఈ వరున ఫుటనలు చూస్తే ఏమనిపిస్తోంది? వీటిని కుట్రతో కూడిన విధ్యంనక ఆలోచనగా మాత్రమే చెప్పగలం. ఆ వస్తువులు యార్ధాచికంగా వచ్చాయని ఎవరైనా అనుకుంటే వారిది అమాయకత్వం అనలేం. వారిని కూడా అనుమానించక తప్పరు. ప్రధాని మౌదీ వందే భారత రైల్వే ప్రారంభించినపుడు దేశంలోని పలు చోట్ల ఆట్రెక్స్ మీద రాధ్మ విసిరిన ఫుటనలు జరిగాయి. వారిని ప్రేరేపించినవారు ఎవరు అనే బహిరంగ రహస్యమే.

సాంకేతిక లోపాలు, సిగ్నల్స్ త్విదాలు కొన్ని అయితే సంఘ విద్రోహాలు, ఉగ్రవాదుల చర్యలు పల్ల ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయని స్పష్టంగా ఆర్ధమైపోతోంది. నిఫూ సంఘలు ఎప్పుక్కపుడు కుట్రలను భగ్గం చేస్తున్నాయి కుట్రదో అక్కడ పొరపాటు జరిగి వేల సంఖ్యల్లో ప్రయాణికులు చనిపోతున్నారు.

జిహ్వ

ఈ ఆగస్టు నుంచి ఈ తరఫతలో 18 ఘటనలు వెలుగుచూశాయి, గత ఏడాది జూన్ నుంచి 24 ఘటనలు జరిగాయిని రైల్స్ నివేదిక వెల్లడించింది. అందులో ఆగస్టులో 15, సెప్టెంబర్లో ఇప్పటివరకు మూడుటు ఇలాంటి పరిష్కితులు కనిపించాయి.

మరణాలు, కోట్లలో ఆసి నష్టం వాటిల్లతుంది. ఈ కుట్టలో పీటిలను ఉపయోగించుకుంచుకుంటున్నారు. ఇవన్నీ ఆకతాయి చేష్టలని, వారు ఆమాయకులని నమ్మించడం సులువు. ఏవైనా కేనులు నమోదైతే బాలల హక్కులకు ముఖ్య ఏర్పడిందని గగ్గోలు పెట్టేందుకు మన దేశంలో హక్కులు, మానవతావాద సంఘాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. **ఇబరైల్ జిహ్వ**

అవతలి మతాలను దెబ్బతీయడానికి ఉన్నాడులు జరిపే చర్చ జిహ్వ. లవ్ జిహ్వ, భూ జిహ్వ విన్నాయి. ఇప్పుడు రైల్ జిహ్వ. 2018 నుంచి ఏటా కనీసం 40 దాకా చిన్నాపెద్దా రైలు ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతి నెలా కనీసం మూడు కోట్ల రైళ్ళ పట్టాలు తప్పుతున్నాయి. కేంద్రంలో మాదీ నాయకత్వంలో బీజీపీ ప్రభుత్వం వచ్చాక గత పద్ధతిలో ఏకంగా దాదాపు 700 శ్రీయున్ యాకిస్తింట్లు జరిగాయి. ఇచ్చివల రెండు నెలల సమయంలో రైలు ప్రమాదాల కారణంగా 17 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు.

2017లో ఉత్తరపదేశ్లో జరిగిన రెండు ఘోర ప్రమాదాల్లో 150 మందికి పైగా చనిపోయారు. ఈ ప్రమాదాల వెనుక పాకిస్తాన్ ఐవెన్సి ప్రమేయం ఉన్నట్టు అప్పట్లో అనుమాలొచ్చాయి. ముగ్గురిని అర్పించి చేసి దర్శాపు చేశారు బిహార్ పోలీసులు.

చేయడం. హిందూ నాయకులను హత మార్పడం ఈ పథకంలో భాగాలు. ప్రైవర్ కుక్కర్ల వంటి గృహోపకరణాలను ఉపయోగించి బాంబులను ఎలా సృష్టించాలో కూడా వివరిస్తూ పీడియోలు చేశాడు ఘోర్. 2002లో అక్రంధామ్ అలయంపై రాది వెనుక ఘర్షణల్లా ఉన్నాడు. ఈ ఏడాది బెంగళార్ లోని రామేశ్వరం కేఫ్ పేలుళ్ళ వెనుక ఇతని పాత్రమను ఎన్సి గుర్తించింది. 2004లో ప్రాంద్రాబాద్లోని టాన్స్ఫోర్స్ కార్యాలయంపై జరిగిన ఆత్మహతి దాడిలో కూడా ఘర్షణల్లా ఘోర్ ప్రమేయం ఉన్నట్లు గుర్తించారు

ఈ జనవరి 22న అయ్యాధ్యలో శ్రీరాముని విగ్రహ ప్రాణప్రతిష్ఠ రోజునే బెంగళార్ లో బీజేపీ ఆఫీసు మందు మోచారు సైల్కిర్ బాంబు పేట్టేందుకు కుట్ర వస్తాడు ఘోర్. అది విఫలమైంది. ఆ రోజున జగరాని ఘుటన జరిగితే మన మీదియాకు అయ్యార్ రామాలయం కన్నా ఇదే పెద్ద వార్త అయ్యార్.

ఘర్షణల్లా ఘోర్ ని తయారు చేసినంది పాకిస్తాన్ ఇంటల్-స్టీసెన్ ఇంటలిజెన్స్. ఇతడు ‘ఇస్లామిక్ స్టేట్ భోరాసన్ ప్రావిన్-బాసెన్కేపీ’ అనే సంస్థను నిర్మిస్తున్నాడు. ఆఫ్స్ నుంచి భారతీ పరకూ ఉండే భూమినే భోరాసన్ స్టేట్ అంటారు జిహ్వదీలు. ఇస్లామిక్ శక్తుల అంతిమ పోరాటం ఇక్కడే. దీనికి గజ్వాయే హింద్ అనే పేరు పెట్టుకున్నారు. గోద్రా

ఈ విఎక్స్‌ప్రెగ్ ఉత్తరపదేశ్లోనే వెలుగు చూశాయి. ఆ తర్వాత వంజాబ్, రూబూల్ డం, రాజస్థాన్, మధ్యపదేశ్, బడ్డిసా, తెలంగాణలో బయటపడ్డాయి. **దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలైన కుట్ట**

మన దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో రైల్స్ కూడా అత్యంత కీలకం. కొన్ని ప్రమాదాల భయంతో రావణా వ్యవస్థ దెబ్బతింటుంది. బీమారంగంపై భారం పెరుగుతుంది. అత్యంత లాభాలు ఆర్థిక వ్యవస్థను కుష్కకూల్చే కుట్ర ఈ ఘటనల వెనుక కనిపిస్తోంది. ఆర్థిక వ్యవస్థను దెబ్బతియడం, ప్రజలు ఆత్మ విశ్వాసం కోల్పేయేలా చేయడం, ప్రభుత్వాన్ని బలపేసి పరచాలనే కుట్ర కోణం ఇందులో ఉన్నాయి. మాదీ సరాద్ర్సను అప్రతిష్టపాలు చేసే అవసరం ఎవరికి ఉంది? అనే కోణంలో దర్శాపు ప్రారంభ మైంది. ఇలాంటి పైశాచిక చర్చల వల్ల రైళ్ళ పట్టాలు తప్పి ప్రమాదాలకు గురి కావడం వందల సంఖ్యల్లో

ఇప్పుడు కూడా ఉత్తరపదేశ్లో పట్టాలపై కుట్ర చేసి.. రైలు ప్రమాదాల్లో సృష్టించి.. ఆ విధంగా మాదీ ప్రభుత్వానికి మచ్చ తెచ్చే ప్రయత్నం జరుగుతోందని చెప్పక తప్పదు. తాజాగా కాన్స్యార్ ఘటనను పరిశీలిస్తే ఈ ఘటన వెనుక జమాత్-ఏ- ఇస్లామీ హస్తమున్నట్టు యామీ పోలీసులు సందేహిస్తున్నారు. **ఎవరి ఘర్షణలైన ఘోర్?**

అనుమానించినట్లుగానే కుట్రకోణం అప్పుడే వెలుగులోకి వచ్చింది. రైల్ జిహ్వ దేశం ఉన్నది ఘర్షణల్లా ఘోర్. ఇతడు పాకిస్తాన్లో ఉంటూ భారతీ మార్కెట్లోని స్లీపర్ సెల్స్ ద్వారా కుట్రలను అమలు చేస్తున్నాడని భారత ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఘర్షణల్లా ఘోర్ ఓ పీడియోలో రైలు ప్రమాదాలను అమలు చేయడం ఎలాగో వివరించి, భారతీలోని అనుయాయాలకు పట్టాలు తోలగించాలని రైల్ బోర్డు అన్ని రైల్ బోర్డులను ఆర్థికంచింది.

లాంటి ఘటనలతో దేశంలో ఇంటలో అలజడి సృష్టించాలనే కుట్రను అమలు చేస్తున్నారు. ఘర్షణల్లా తమ దేశంలో లేడని పాకిస్తాన్ బుకాలుస్తోంది. ఇతనికి ప్రాంద్రాబాద్లో కూడా సంబంధాలున్నాయని తెలుస్తోంది. **రంగంలోకి ఎన్సి**

వరుసగా రైలు ప్రమాద కుట్రలు బయటపడుతుండడంతో రైల్స్ శాఖ తీవ్రంగా పరిగిణిస్తున్నది. ట్రైక్కు సీసీ కెమోరాలను ఏర్పాటు చేయసున్నట్లు రైల్స్ మంత్రి అశ్వినీ పైప్పప్ వెల్లడించారు. ప్రతి ఇంజన్కు ముందు, వెనుక, గార్డు కోచ్కు కెమోరాలను ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. మరోపైపు, రైల్స్ ట్రాక్లల వద్ద మిగిలి పోయిన ఇంజనీరింగ్ పరికరాలు, మెటీరియల్సు తక్కణమే తోలగించాలని రైల్ బోర్డు అన్ని రైల్ బోర్డులను ఆర్థికంచింది.

- త్రాంతి, సీనియర్ జర్జుల్స్

తెలంగాణలో మరోసారి సెంటీమెంట్ ఫీట్ అందుకుంది. ప్రజా ప్రతినిధుల భూష ప్రజలను ఏవగించుకుంటున్నారు. నాయకులు బీధిరోడీల మాబిలిగా తిట్టుకోవడం సంప్రదాయ రాజకీయ నాయకులను, రాజయకీయవాదులకు ఆవేదన కలిగిస్తోంది. ప్రధానంగా అభికార కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు, మొన్స్టులీదాకా అభికారం వెలగబెట్టిన జిఆర్ఎస్ నాయకులు.. ముఖ్యంగా ప్రజా ప్రతినిధుల తిట్టు, దూషణలు తలవంచుకునేలా ఉన్నాయి. పదేళ్ల పాటు పార్టీ ఫిరాయింపులను తీవ్రంగా ప్రోత్సహించిన జిఆర్ఎస్.. ఇప్పుడు ఆవే ఫిరాయింపులను కొనసాగిస్తోన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ నేతలు అనవసర ఉద్దిక్తతలను కొనసాగిస్తున్నారు. ఈ పరిణామాలు రాజకీయాలను కలుషితం చేసేలా పరిణమిస్తున్నాయి.

ఆ ఎమ్మెలేయే తీరుతో

ప్రధానంగా బీఆర్ఎస్ నుంచి కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేరిన శేరిలింగంపల్లి ఎమ్ముళ్ళే అరికెరూడి గాంధీ, గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి బీఆర్ఎస్ లో చేరిన హంజురాబాద్ ఎమ్ముళ్ళే కౌశిక్ రెడ్డిల మధ్య మొదటిన మాటల యథ్దం చినికి చినికి గాలివానలా తయారై రెండు పార్టీల మధ్య.. చివరకు రెండు రాష్ట్రాల మధ్య సమస్యగా తయారపుతోంది. బాధ్యతాయితంగా వ్యవహారించాలిన ఇరువురు నాయకులు బాహ్యటంగా తిట్టుకుంటూ.. మీడియా ముందు సవాళ్లు చేసుకుంటూ చివరకు ఒకరి ఇంటిపై మరొకరు దాడులకు దిగే స్థితికి చేరుకున్నారు. ఈ పరిణామాలు అందరికి అగ్రహం కలిగిస్తున్నాయి.

వాస్తవానికి బీఆర్ఎస్ పార్టీ బీఆర్ఎస్ నుగుడలో ఉన్న సమయంలో.. తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలో రెండు రాష్ట్రాల ప్రజల మధ్య సెంటీ మెంట్సు రగిల్చింది. ఆప్టోర్ నాయకులు దాన్ని ఓడివ్యక్తిగా పెట్టుకొని మరీ ఉద్దిక్తతలను రెచ్చగల్లిన

సందర్భాలను చాలామంది మర్చిపోలేదు. అవే పరిస్థితులను ఇప్పుడు ఆ నాయకులే రెచ్చగాడు తున్నారు. అధికారం పోయిందన్న అక్కసుతో బీఆర్ఎస్ నాయకులే మళ్ళీ సెంటిమెంట్సు రగులు స్వామ్యార్థాని కాంగ్రెస్ నాయకులు ఆరోపిస్తుంటే, తాము అధికారంలో ఉన్న పదేళ్ల పాటు అలాంటి ఊనే లేకుండా పాలన సాగించామని.. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీయే అలాంటి అరాచకాలను ఉనిగొల్పు తోందిన బీఆర్ఎస్ పార్టీ నేతలు ఆరోపిస్తున్నారు. అంటే.. మొత్తానికి బీఆర్ఎస్, కాంగ్రెస్ పార్టీలు రెండూ దొందూ దొందే అన్నట్లుగా ముందుకు వెళ్లున్నాయి.

ఇక, తాజాగా తెలంగాణ రాజకీయాల్లోకి ప్రవేశించిన రెచ్చగాట్టే చర్యలకు ప్రధాన కారణం పార్టీ ఫిరాయింపులు. ఆ ఫిరాయింపుల వంచాయ తీయే రెండు పార్టీలూ, ఆపై రెండు రాష్ట్రాల వంచాయతీగా రూపుమార్పుకునే ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఎమ్ముళ్ళే, ఎంపి పదవల్లో ఉన్న రాజకీయ నేతలు తమ ఇష్టానుసారం పార్టీ ఫిరాయింపులకు పాల్పడుతూనే ఉన్నారు. రాజ్యాంగంలో మార్పులు తెచ్చినా.. చట్టలను కరినతరం చేసినా... దాచాపూర్ణా అన్ని పార్టీల్లోనూ ఫిరాయింపులు కొనసాగుతున్నాయి. అనైతిక చర్యలకు ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. ప్రజలందరికి చట్టలు చేసే నేతలే ఈ రకమైన చట్ట వ్యక్తిరేకమైన చర్యలకు ఒడిగట్టడం సమాజమే సిగ్గుపడేలా చేసేందుకు తీవ్రంగా ప్రయత్నాలు చేసింది. దొరికిన

వాళ్లను దొరికినట్లు బందెలదొడ్డోకి తోలినట్లు తోలింది. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారం లోకివచ్చిన తర్వాత ఆ పార్టీ తానేమీ తక్కువ తినేడన్నట్లు వ్యవహరిస్తూ, బీఆర్ఎస్ మొదలుపెట్టిన ఫిరాయింపుల వ్యవహారాన్ని కొనసాగిస్తోంది. అంతేకాదు.. ఆ పార్టీ నుంచి ఫిరాయించిన వాళ్లతోనే అదే పార్టీపై విషయాలు చేయిస్తోంది. అయితే, ఈ ఆడ్డగోలు ఫిరాయింపులకు ఎక్కడో ఒకచోట అడ్డకట్ట వేయకపోతే రాజ్యాంగ స్వామ్యార్థాని దెబ్బతినే ప్రమాదం ఉందని రాజకీయ విశేషకులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

గడిచిన డిసెంబర్లో తెలంగాణలో జరిగిన అసంబీ ఎన్వికల్లో బీఆర్ఎస్ తరఫున ఎమ్ముళ్ళేగా గెలిచిన దానం నాగేందర్, ఆ తరువాత లోకసభ ఎన్వికల్లో కాంగ్రెస్ తరఫున పోటీ చేశారు. పార్టీ ఫిరాయింపు అని స్పష్టంగా తెలుస్తూనే ఉన్నా.. అయినపై అసంబీ స్పీకర్.. వేటు వేయకపోవడం విపాదాస్పదంగా మారింది. అలగే, స్పీకస్ స్పీకస్ ఎమ్ముళ్ళే కడియం శ్రీహరి, భద్రాచలం ఎమ్ముళ్ళే తెల్లం వెంకట్రావులు కూడా ఫిరాయింపులకు పాల్పడ్డరని వారిపై వేటు వేయాలన్న బీఆర్ఎస్ విజ్ఞిపై స్పీకర్ అంతగా దృష్టిపెట్టలేదు.

ఇక, సీనియర్ నేత ఎరచెల్లి దయాకర్ రావు పార్టీ ఫిరాయింపుపై ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి, అపుటీ టీడిపీ నేత రేవంత్రీద్ది ప్రోకోర్పులో పిల్చివ్వన వేసినా సాంకేతిక కారణాలతో కేసు వీగపోయింది. తాజాకేసులో కూడా ప్రథమ న్యాయవాది సుదర్శన్ రెడ్డి సాంకేతిక అంశాలను ప్రస్తావించినా కొట్టిపేసే స్పీకర్ అంగీకరించకపోవడం గమనార్థం.

తలవంపులు

అనెంబీ వ్యవహారాలకు సంబంధించి స్పీకర్డే అంతిమ నిర్దయమని నుట్రీంకోర్స్‌ల్స్ గతంలో ఇచ్చిన తీర్మాను కూడా ఆయన ప్రస్తావించారు. అయినా ఫలితం లేకపోయింది. ఒక్కసారి సభ్యులు రాజీనామాలు చేసినా స్పీకర్లు వాటిని రాజకీయ కారణాలతో పెండిగులో ఉంచిన ఘట్టలు ఉమ్మడి ఏపోలో జరిగాయి.

ప్రస్తుతం, రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ పదేళ్ళ పాటు ఈ ఫిరాయింపు సమస్యను భరించింది. క్లూకుంట్ల చంద్రశేఖరావు ప్రభుత్వంపై ఫిరాయింపుల అంశంపై తీవ్ర విమర్శలు చేసింది. కేసిఅర్ వ్యాపార్కంగా ఆయా శాసనసభ పక్కలను మొదట టీఆర్ఎవ్స్, ఆ తరువాత టీఆర్ఎవ్స్ విలీనం చేసుకుంటున్నట్టు ప్రకటించారు. నిజానికి అది కూడా

అన్యాయికమే. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కూడా సరిగ్గా ఇదే వ్యాపారంతో వెళ్లాలని అనుకుంది కానీ.. అవసరమైనంత మందిని తనమైపు తిప్పుకోలేక పోయింది. బీఆర్ఎవ్స్ ఎమ్ముల్చేలు మొత్తం 38 మందిలో పది మంది మాత్రమే కాంగ్రెస్‌లో చేరారు. సీఎం రేవంత్ రెడ్డి స్వయంగా వీరికి కండువాలు కప్పి పార్టీలోకి అప్పునించారు.

అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ప్రతిపక్షాన్ని ఖతం చేయాలని ఇరు పక్కలూ పోటాపోటిగా ప్రయత్ని స్తున్నాయి. బీఆర్ఎవ్స్‌ను బలహిన పరిచే లక్ష్యంతోనే ప్రస్తుత సీఎం ఆ పార్టీ ఎమ్ముల్చేలను ప్రటోభ పెడుతున్నారన్న విమర్శలు ఇప్పుడు వస్తున్నాయి. శేరిలింగంపల్లి ఎమ్ముల్చే అరికెపూడి గాంధీకి పీఎసీ చైర్మన్ పదవి కట్టబెట్టడం ఇందులో భాగమనే అనుకోవాలి. అయితే తనకు ఎవరూ కాంగ్రెస్ కండువా కమ్మలేదని గాంధీ చెప్పడం అతని నిజాయాతీని ప్రతీస్థాంది. బీఆర్ఎవ్స్ శాసనసభ పక్కం నేత కేసిఅర్ లేఖకు అనుగుణంగా పల్టిక్ అకొంట్స్ కమిటీ చైర్మన్ ను నియమించాల్సి ఉండగా కాంగ్రెస్‌లోకి ఫిరాయించిన గాంధీకి పదవి కట్టబెట్టారు. హరీష్ రావును పీఎసీ చైర్మన్ చేయాలని ప్రతిపాదిస్తే.. కసిసం ఆయనును సభ్యుడిగా కూడా చేయాలేదు. గతంలో కేసిఅర్ టీడిపీ నుంచి ఎమ్ముల్చేగా గలిచిన తలసాని ట్రీనివాన్ యాదవ్ కు మంత్రి పదవి ఇచ్చి విమర్శల పాలయ్యారు. ఈ నేపథ్యంలో బీఆర్ఎవ్స్ ఎమ్ముల్చే కౌశిక్ రెడ్డి, కాంగ్రెస్ లో చేరిన గాంధీల మధ్య వివాదం మరో టీప్పు. పోలీసులు కౌశిక్ ను హాన్ అరెన్స్ చేసి, గాంధీని చేయకపోవడం, ఆ తర్వాత ఆయన కౌశిక్ ఇంటివైకి అనుచరులతో కలిసి దాడి చేయడం వంటివి జరిగాయి. ఇందులో పోలీసుల వివక్ష సప్టంగా కనిపిస్తుంది.

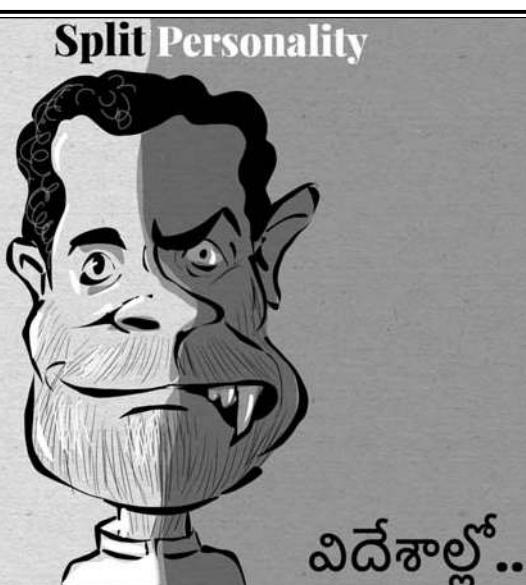
అరికెపూడి గాంధీ

పార్టీ ఫిరాయింపులకు పాల్పడిన వాళ్ళ అనర్పత ఓ అంశం అయితే, వాళ్ళ వ్యవహారకైలి ప్రజల్లో చర్చను లేవనెత్తుతోంది. సాక్షాత్కార ప్రజలు ఎన్నుకున్నారే పరస్పరం దాడులు చేసుకుంటూ రౌటీలకు ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నారన్న విమర్శలు వస్తున్నాయి. కౌశిక్ ఓ ట్రోకర్ అని.. దమ్ముంబే బయటికి రా అంటూ బీఆర్ఎవ్స్ ఎమ్ముల్చే కౌశిక్ రెడ్డి ఇంటికి వెళ్లి మరీ సహార్ చేశారు అరికెపూడి గాంధీ. ఈ నేపథ్యంలోనే కౌశిక్ ఇంటిపై కార్యకర్తలు, అనుచరులు ఉమ్మాలు, గుడ్లతో దాడి చేశారు. దీంతో గాంధీతో పాటు పలువురు అనుచరులను పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. మరోవైపు తనను హత్య చేయడానికి ఇంటికి వచ్చారని, బీఆర్ఎవ్స్ పార్టీ తడాభా చూపిస్తామని పాడి కౌశిక్ రెడ్డి పోచ్చిరించారు. దీంతో రాష్ట్ర రాజకీయ వాతావరణం వేడిక్కింది.

వారి తీర్మాను ప్రత్యక్షంగా టీవీల్లో చూసిన ప్రజలు ఎమ్ముల్చే ప్రవర్తన, మాటలు, చేప్పలను ప్రజలు వివిధంగా నుంచి వినిపిస్తున్నాయి. ఈ రెచ్చగొట్టే వ్యాఖ్యలతో, చేప్పలతో ఎమ్ముల్చేలకు ఏమీ కాదని, మధ్యలో కార్యకర్తలు బలయ్యే ప్రమాదం ఉండన్న ఆందోళనలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. అనలు వీళ్ళ వ్యక్తిగత దూషణలతో ప్రజలకు ఏం చెప్పాలను కున్నారని ప్రత్యులు వినిపిస్తున్నాయి ఘలితంగా ప్రైదరాబాద్ రాణీ రాజకీయాలకు అడ్డాగా మారిందన్న భయం. ప్రైదరాబాద్ నగరంలో శాంతిభద్రతలు అదుపు తప్పే ప్రమాదం ఉండన్న ఆందోళన నెలకొంది.

సుజాతె గారీపీగారి

సీనియర్ జర్జులిష్ట్, 6302164068

ఆంధ్రప్రదేశ్ ను విషట్లు చుట్టూ ముడుతున్నాయి. పది రోజుల వ్యవధిలో విజయవాడను, ఆ వెంటనే గోదావరిజిల్లాలను వరదలు ముంచేత్తాయి. ఆగస్టు 29న బంగాళాభాతంలో వాయుగుండం ప్రభావంతో కృష్ణానది, దాని ఉపనదులు పొగి ఉమ్మడి కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలు నీటమునిగి ఆపారపట్టం వాటిల్లింది. వాగులు, నదుల నిర్వహణలో నిర్దక్షుం, ఆక్రమణాలు, పూడికలు తీయకపోవడం, త్రైయున్న క్రమబద్ధికలించకపోవడం వంటివి వాగులు ఉండ్లను ముంచేరుడానికి కారణం. ఏడాబికో రెండెళ్లకో ఇలా వరదలు ముంచేత్తడం సాధారణ మైంది. చీనివల్ల భారీగా పంటనప్పం, ఆస్తి, ప్రాణపణప్పాలు సంభవించి ప్రజలను పేదలకంలోకి నెట్లివేస్తున్నాయి.

విషట్లులతో రాష్ట్రం విలఖిల

ఉముడి కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో రెండు రోజుల వ్యవధిలో 50 సెంటీమీటర్ల వరదం కురిసింది. కృష్ణా, బుద్ధేరు నీరు విజయవాడ నగరాన్ని చుట్టూ ముట్టాయి. అంతలోనే బంగాళాభాతంలో విర్మానిన తీప్రవాయుగుండం గోదావరి, ఉమ్మడి విశాఖ జిల్లాలకు వరద తీప్రవస్తాన్ని మిగిలింది. ఏలేరు వరదతో కాకింగుడ జిల్లాలో 8 మండలాల్లోని 64 గ్రామాలు నీటమునిగాంగా. వారిక సదుపాయాలకు నష్టం జరిగింది. పంటలు నీళలో మునిగి రైతులు కుదేలయ్యారు. ఆస్తి, ప్రాణ నప్పంతోపాటు తినడానికి తిండి, తాగటానికి నీళ్ల లేక ముంపుప్రాంత ప్రజలు తీవ్ర క్షోభ అనుభవించారు. రాష్ట్రంలో వరద నప్పం రూ. 6,880 కోట్లుగా ప్రభుత్వం ప్రాథమిక అంచనా వేసింది. ఏలేరు వరద ముంపు నష్టం ఇంకా అంచనాకు రాలేదు. ఎన్ముచేర్ఫ పూర్తయితే పూర్తి నష్టం విలప తెలుస్తుంది. ఒక్క విజయవాడ నగరంలోనే 32 వార్డులు, దాని వక్కలే 2 గ్రామాలతో పాటు 10.63లక్షల మంది తీప్రంగా ప్రభావితులయ్యారు. ఏలారు, కృష్ణా, ఎస్టీఆర్, గుంటూరు, బాపులు, పలుడు, ప్రకాశం జిల్లాల్లోని 108 మండలాలు, 337 గ్రామాల పై ప్రభావం పడింది. 246 పునరావాస కేంద్రాలు ఏర్పాటుచేసి 50వేల మందిని

తరలించారు. లక్ష్మన్ న్నర మందికి ఆత్మవసర పైశ్చేసేవలు అందించారు. వరదలకు 3 లక్షల మంది రైతులకు చెందిన 2.06 లక్షల పొక్కార్లలో పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. 19,686 పొక్కార్లలో ఉద్యానపంటలు దెబ్బతిన్నాయి. 4వేల కి.మీ. పరిధిలో రహదారులు ధ్వనముయ్యాయి. రూ. 9.6 వేల కోట్ల నష్టం వాటిల్లింది. వరద పీటిత ప్రాంతాల్లో ప్రాథమిక అంచనాల ప్రకారం రూ. 6,880 కోట్ల నష్టం వాటిల్లిందని కేంద్ర బృందానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నివేదిక అందచేసింది. సమగ్ర నష్టాన్ని అంచనా వేసేందుకు సర్వే జరుగుతోందని, అది పూర్తయ్యాక మొత్తం నష్టం విలువ ఆపారంగా ఉండే అవకాశం ఉండని అందోళన వ్యక్తం చేసింది.

కృష్ణానది, బుద్ధేరు వల్ల వశ్విన నష్టం

దెబ్బతిన్న ఇరిగేషన్ ఆస్తులు రూ. 730 కోట్లు, ఎస్టీఆర్ జిల్లాలో బాధిత రైతులు 49,342, ఉద్యానవాణికు నష్టం 5,227 పొక్కార్లు, ఆంలులొపామ్ కరూ 21.73 కోట్లు, వశ్విన సంవర్కకశాఖకు రూ. 69.41 లక్షలు నష్టం సంభవించింది. కృష్ణానదికి రికార్డు స్థాయి వరద వల్ల చేపట్లాల్చిన పునరుద్దరిం పనుల అంచనా రూ. 635 కోట్ల ఖర్చు, బుద్ధేరు గండ్లు రూ. 36.98 కోట్లు, ముస్కురు నష్టం రూ. 53.27 కోట్లు, దెబ్బతిన్న రహదారులు 690 కిలోమీటర్ల రోడ్డు పునరుద్దరిం అంచనా రూ. 189 కోట్లు, తాగునిసీ పథకాలకు నష్టం రూ. 114 కోట్లు అయింది. ఇప్పటికి జరిగిన సర్వే ప్రకారం వ్యవసాయ రంగానికి రూ. 5 వేల కోట్లు నష్టం జరిగిందని అంచనా. 53,399 ఇళ్లు, 36 వేల 2 వీలర్లు, 2 వేల కార్లు ఇతర వాహనాలు నీళల్లో ఉన్నాయి. 33,508 వాహనాలు రకరకాలుగా దెబ్బతిన్నాయి. 26,545 తీవీలు, ప్రైస్టలు 31 వేలకు పైగా, వాషింగ్ మెషిన్లు 20 వేలకు పైగా

ప్రాణిపోయాయి.

దుస్తులు, గృహాలోపకరణాలు వరదపాళు

బుద్ధేరు వరద ప్రభుత్వం ప్రధానంగా విజయవాడ నగరంపైనే చూపింది. సింగ్ నగర్, కృష్ణాపోటల్ సెంటర్, వాంబేకాలనీ, న్యూరాజరాజేస్పరీపేట, పాయుకపురం, ప్రశాంతినగర్, సందరయ్యనగర్, కండ్రెక్, రాజీవ్ నగర్, జక్కుంపూడి కాలనీ, అంబాపురం తదితర ప్రాంతవాసులు జలదిగ్యంధనలో చిక్కున్నారు. వారి ఇళ్లు, దాబాలు ప్రాక్షికంగా లేదా పూర్తిగా దెబ్బతినడంతో పాటు కట్టుబట్టులతో నిరాశ్రయిలయ్యారు. ఆపోరం, మంచినీరు లేక అలమచీంబోయారు. ఇంట్లోని సామాగ్రి నాశనమైంది. దుస్తుల నుంచి గృహప కరణాలు నీట మునిగిపోయాయి. వంట సామాన్లు, గ్రాన్ స్టోలు నీటితో నిండిపోయాయి. పిల్లల పుస్కాలు, సర్టిఫికెట్లు వరద నీటిపాలయ్యాయి. దీనికితోడు ద్విప్రక్త వాహనాలు వరద నీటిలో కొట్టుకపోయాయి. లేదంటే బురదలో కూరుకు పోయాయి. అపి ఎక్కుడున్నాయో వెతుకోవాల్సిన పరిస్థితి. కన్నించకుండా ప్రతి మధ్య తరగతి పర్మాలకు చెందిన ఒక్కే ఇంటికి కనిసం లక్ష రూపాయల నుంచి రూ. 2.లక్షల వరకు ఆర్థికంగా నష్టం చేకారే అవకాశముంది.

అటో కార్బూకులకు కోలుకోలే దెబ్బ

ఆటో కార్బూకులపై వరద ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఉంది. విజయవాడ నగరంలో 6 వేల ఆటోలు నడుస్తున్నాయి. అధిక శాతం సింగ్ నగర్, వాంబేకాలనీ, కండ్రెక పరిసర ప్రాంతాలకు చెందిన డ్రైవర్లున్నారు. వరదలతో ఇళ్లు, లోడ్లు దగ్గర నిలిపిన ఆటోలు రోజుల తరబించి నీట మునిగాయి. వరద ఉర్ధుమితో చాలా ఆటోలు కిలోమీటర్ల కొద్దీ కాట్టుకపోయాయి. పది రోజుల నుంచి ఆటో

కార్బూకులకు ఉపాధి లేకుండా పోయింది. అరకొర ఆహారంతోనే వారు జీవిస్తున్నారు. ఆటోలను అడ్డెకు తీసుకుని నడుమతున్న ట్రైవర్లు తీప్రంగా నష్టపోయారు. చాలా ఆటోలు ఇన్స్పోర్స్ సౌకర్యం లేకుండా ఉన్నాయి. వాటి పరిశీలనేమిటనేదీ అర్థం కావడం లేదు. భవనవిర్యాణ యజమానులకూ నష్టం వాతీల్చింది. నిర్మాణంలో ఉన్న భవనాలు పది రోజులాపాటు వరదనీటిలోనే ఉండడంతో పాక్షికంగా దెబ్బతిన్నాయి. వరదలతో చిన్నవరిప్రమలు చికితిపోయాయి. వరదలతో యంత్రాలు నీటిమనిగి దెబ్బతిన్నాయి. సింగ్సనగర్ పరిసర ప్రాంతాల్లో చిన్న పరిశ్రమలపై చాలామంది ఆధారపడి జీవిస్తుంటారు. దీనివల్ల యజమానులకు ఆర్థికంగా నష్టంరాగా, కూలిల జీవనోపాధికి గండిపడింది. సింగ్సనగర్ పరిసర ప్రాంతాల్లో దుకాణాలు, ఘోనీ షాపులు నడుపుకునే వారికీ నష్టం వాతీల్చింది.

బుడమేరు ఆధునికరణ చేపట్టాలి

బుడమేరు ఆధునికరణ జిగితోనే వరద నీరు విజయవాడ, సమీప గ్రామాలకు రక్షణ ఉంటుంది. ఇందుకు తగిన కార్బూకుల వరద నీరు వచ్చినా బుడమేరు పరిపాప ప్రాంతాలు ముంపుకు గురికాకుండా ఉండాలంటే బుడమేరుకు మళ్ళింపు కాలువ, పోలవరం కుడికాలువలను 37,500 క్యూసెక్యూల ప్రవాహ సామర్యానికి తగ్గట్టుగా విస్తరించాలి. 160 కి.మీ.పొడవైన బుడమేరు ఆధునికరణకోసం రూపొందించిన విధంగా 'మొరటి రిచ్టో' 62 మీటర్ల వెడల్పు 4.063 నుంచి 4,761 మీటర్ల లోతు తోను, రెండో రిచ్టో 110 మీటర్ల వెడల్పు 2.584 నుంచి 4.802 మీటర్ల వరకు లోతు, మూడో రిచ్టో 180 మీటర్ల వెడల్పు 2. 620 మీటర్ల లోతుతో వరద కాలువను కొల్పేరు సరస్సు వరకు విస్తరించాలి. లేదంటే నూతన నమూనాను రూపొందించాలి. ఆక్రమణాలు తొలగించాలి. ఇవన్నీ చేపడితే బుడమేరు వరద ముంపు తొలగిపోతుంది.

ఫలేరు ముంపు

వీటిరు రిజర్యూర్స్‌కు ఈ నెల 8న ఒకేసారి 47వేల క్యూసెక్యూల వరదనీరు రావడంతో దిగువకు పదిలేకారు. దాంతో వరద కాలువలు పోట్టుత్తి ఎక్కడికక్కడ గండ్లు పడి తీవ్ర నష్టంచాల్చింది. దీంతో కాకినాడ జిల్లాల్లో 8 మండలాల్లో 42 గ్రామాలు వరదలో చిక్కుకుని విలవిల్లాడాయి. 75 వేల ఎకరాలకు వైగా పంట పొలాలు నిండా మనిగాయి. పిరాపురం, గొల్లపోలు, విలేశ్వరం, కిర్రంపూడి, పెద్దాపురం, ప్రత్తిపాడు, కొత్తపట్లి, సామర్లకోటు మండలాల్లో వరద ముంపు భారీగా ఉంది. అనేక ప్రధాన రహదారుల పై నీళ్ళు పొంగుతా ప్రవహించడంతో ఎక్కడికక్కడ రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. ప్రత్తిపాడు, కిర్రంపూడి, పెద్దాపురం,

వరదల్లో చిక్కుకున్నాయి. మిగిలిన జిల్లాలో 10 వేల పెక్కార్డకంటే తక్కువగా నీటిమనిగింది. దేశంలో ఏటావచ్చే వరదల్లో 30శాతం గోదావరి, కృష్ణ నదుల నుంచే వస్తున్నాయి.

దుర్భర పలిస్తితుల్లో 44 శాతం భూభాగం

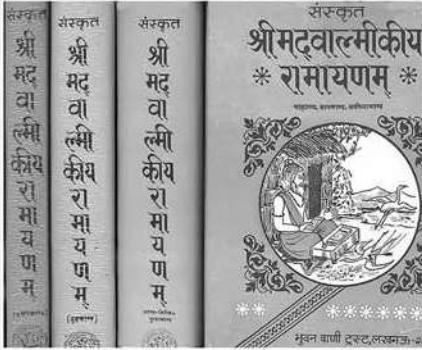
రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా తుఫాన్ ప్రభావంతో ఎక్కువగా వరదలు నంభవిస్తు న్నాయి. ఈ ప్రభావంతో 44 శాతం భూభాగం దుర్భర పలిస్తితులను ఎదుర్కొంటో తుఫాన్ ప్రభావంతో వెబ్బతిన్న ప్రాంతంగా దేశంలోనే రాష్ట్రం ప్రధమస్థానంలో ఉంది. 2010లో తెలు, 2012లో నీలం, 2014లో మందిహర్ష, 2018లో తిటిలీ తుఫాన్ ప్రభావంతో రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలు అతలాకుతలమయ్యాయి. అంతకుముందు 1996లో తుఫాన్ కోసిసేమను తీప్రంగా దెబ్బతిసింది. తాజాగా ఆగస్టు 29న బంగాళాభాతంలో వాయుగుండం ప్రభావంతో విజయవాడ నగరాన్ని వరద చుట్టూముట్టింది. బంగాళాభాతంలో ఏర్పడిన తీప్రవాయుగుండం ప్రభావంతో రాష్ట్రాల్లో ఏపీ నిలిచింది. వరదల విప్పులతో నీటిమనిక, పంటనష్టం, ఇతరత్రా అతలాకుతలమైన రాష్ట్రాల్లో ఏపీ ఆరోస్టానంలో ఉంది. దేశంలో విప్పులపై 1996 నుంచి 2022 వరకు నేపస్టర్ రిమోట్ సెన్సిగ్ సెంబర్ (ఎన్అర్ఎస్ఎస్) చేపడిన అధ్యయనం ప్రకారం ఈ మర్యాకాలంలో ఏపీలో 7.92 లక్షల పెక్కార్డు నీటి మనిగింది. రాష్ట్రంలో భావిస్తోన్ 1.6 లక్షల పెక్కార్డు కాగా దాంతో 4.92 శాతం వరదల్లో చిక్కుకుంది. రాష్ట్రంలో వరదలకు ఎక్కువగా ప్రభావితమైనది నెల్లూరు జిల్లా కాగా ఆ తరువాత బాపట్ల, నెల్లూరులో 1,44,317 పెక్కార్డు, బాపట్లలో 1,11,637, తిరుపతి 83,151, ప్రకాశం 60,207, గుంటూరు 48,973, శ్రీకాకుళం 39,114, నంద్యాల 33,035, వెలూరు 29,809, కృష్ణా 29,582, వచ్చిమ గోదావరిలో 27,397, తూర్పు గోదావరిలో 21,322, కాకినాడ 18,983, అనకాపల్లి 17,631, అల్లూరిజిల్లా 16,661, పల్నాదు 12,630, ఎస్టీఅర్ జిల్లా 11,021 పెక్కార్డు

శ్రీరంగ నారసింహరెడ్డి
సీనియర్ జర్జుల్స్

శూర్పుణిలూ నానికాచేందం

క్షుద్ర రాజకీయాలకు గుణపారం

‘నా పేరు విను శూర్పుణిలు యందు తెలియ
నీ రూపులేలన్నియు సరిఅతి
కూరిమి నీకు నాకును దగునంచు
కామించి వచ్చితి గడు నొప్పురూపు
గామించినప్పుడే క్రూన నేర్తు’

చిత్తకూటం నుండి సీతా రామలక్ష్మణులు
బయలుదేరి అత్రిశరభంగ సుతీక్ష్ణ అగ్నస్త్రాది
మహార్షుల ఆశ్రమాలు సందర్శించారు. అర్ణు
వానంలో అప్పుడే వదినంపత్తురాలు గడిచి
పోయాయి. రాములక్ష్మణులు ఆ సమయంలోనే విరాధ
వధ కావించారు. రాక్షసులభారి నుండి రక్షిస్తానని
మునులకు రాముడు మాట ఇచ్చాడు. జటాయువు
వరిచయం అయినాడు. అగస్త్యుని సూచనతో పంచ
వటిలో ఆశ్రమాన్ని నిర్మించుకుని ముగ్గురూ అక్కడ
ఉన్నారు. అప్పుడు వచ్చింది శూర్పుణి. రావణా
సురుని చెల్లెలు. అధికార రాజకీయాలకు అతీతంగా,
ధార్మిక సంరక్షణ దీక్షలో ఉన్న రాముణ్ణి మాహించింది
శూర్పుణి. తనను వరించమంది. నీ కోరికలు
తీర్చిస్తానంది. ‘కామరూపిణిని’ అంది. ఏ రూపం
అయినా ధర్మస్తానంది. ఏది కోరితే అది నీకు ఇస్తాను
అంది-రాజకీయ పార్టీలు చెప్పేది మాత్రం ఇది
కాదూ?

రాముడికీ, శూర్పుణికూ జత కుదురుతుందా?

లీరాముడు సుందరవదనుడు. శూర్పుణిలు వికృతా
నన. లీరాముడిది సింహం నడుము. శూర్పుణిలుది
బాన కడుపు. లీరాముడు విశాలాక్షాడు. శూర్పుణిలు
విరూపాక్షి. లీరాముడిది ప్రియమయిన రూపం.
శూర్పుణిలుది భయంకర రూపం. లీరాముడిది మేఘు
గంభీర స్వరం. శూర్పుణిలు క్రూరాత్మ వృధ్య రాక్షసి.
దురాచారిణి, సైన్యరిణి. రాముడు నదాచారి,
సులీలుడు. రాముణ్ణి చూస్తే ప్రేమ పుదుతుంది.
శూర్పుణిలును చూస్తే అసహ్యంవేస్తుంది. రాముడు
ధర్మపాశ బద్ధుడు. శూర్పుణిలు కామహోత, పరవశ.

అటువంటి శూర్పుణిలు రాముణ్ణి “నాకు తాళి
కట్టవా” అంటుంది. ఇది శూర్పుణిలు మనుస్తత్వం.
వికృతమయిన ఆలోచన. తనకు కలం చెల్లి పోయిం
దని లేదు. తాను వికృతంగా ఉన్నానని లేదు. ఇంకా
థోగలు కావాలి. అధికారం కావాలి. అందుకు
రాముడి వంటి అందమయిన సాధనం కావాలి. ఆ
రాముడు తన ఆధీనంలో ఉండాలి. రాముడు సీతను
వదిలిపెట్టాలి. తన కామదాహన్ని తీర్చే వినిమట్టగా
ఉండాలి. ఇది శూర్పుణిలు దృష్టి దేశంలోనే ధార్మిక
సాంస్కృతిక సంస్కర పట్ల రాజకీయ వాదులకుండే
దృష్టి.

ఎట్లా కుదురుతుంది ఇది? రాముడేమన్నాడు?
“నేను సీతాదేవికి తాళికట్టాను. ఒక సిద్ధాంతానికి
ముదిపడి ఉన్నాను. అది నాకు మంచిదని తోస్తున్నది.
నాకు నీ అధికారం అక్కరులేదు. నీ అంగరక్షులు అక్కర
లేదు, నీ సుఖభోగాలు అక్కరలేదు. నన్ను ఇలా
అర్ణుంలో ఉండసి. రుషిమునిజనుల ఆశీ ర్యాధంతో
వనిచేస్తున్నాను. వారికి అందగా ఉంటానని మాట

ఇచ్చాను. వారు నిర్వచించిన మేరకు ధర్మాన్ని
పరిక్రిస్తానని కంకణం కట్టుకొని ఉన్నాను. నేను
నీతో రాపటం ఏమిలి? నీకు నాకు పొత్తు ఎలా
కుదురుతుంది? కటకట నీవు, నేను జత కట్టడం
నంభవమా? ఛీ ఫో” అన్నాడు. శూర్పుణిలు
వ్యామోహంలో పడతాడా? రాముడు ధర్మవిగ్రహాడు.
శూర్పుణిలు మండిపోయింది. సీత మీద పడింది.

రాముడి ముందు శూర్పుణిలు ఎంత? రాముడు
తల్లుకుంటే ఈ శూర్పుణిలు ఎందరు అయితే
మాత్రం లెక్కా? రాముడిదాకా ఎందుకు? లక్ష్మణ
స్నామే అగ్నసోదగ్రుడై శూర్పుణిలు చెప్పలు ముక్కులు
కోసి ఇక పోయిరా అన్నాడు. ఖరూపణాదులను
తీసుకొని వచ్చింది శూర్పుణిలు. వారికి మాత్రం దిక్కా
మొక్కా? 14 వేల మంది అని పేరు. పది క్షణలు
పట్లలేదు రాముడికి. మసిచేసి పారేశాడు. పాపం,
పనిగట్టుకొని వచ్చారు, ఎక్కడో మారుమూల తన
పనిలో తాను మునిగి ఉన్నపాడిమీదికి! అధికార
మదాంధత అలా అనిపిస్తుంది.

రాముడిది ఒక్కటే దృష్టి. రాజ్యం అక్కరలేదని
తాను అడవిలో ఉంటున్నాడు. మనీస్వరులకు మాట
ఇచ్చాడు. ధర్మాన్ని రక్షిస్తానన్నాడు. ఆ పని చేస్తాడు.
వ్యామోహంలో రాముణ్ణి ఏమి చేయలేవు.

- మైశంపాయన జాగ్రత్త 14.11.1981

ఆదర్శ గురుతిమ్యలు పరాశర- మైత్రేయ

త్రికాలజ్ఞుడు పరాశర మహర్షి
ప్రియశిమ్ముడు మైత్రేయుడు. న్యాయ, ధర్మకోవిదు
డ. సకల శాస్త్రాలు, వేదాలు,జ్ఞానం, ధర్మం
అధ్యయనం పట్ల ఆసక్తి కలిగిన ఆయన పరాశర
మహర్షిని ఆశ్రయించాడు. అప్పటికే తన వద్ద
అనేకమంది శిమ్ములు ఉన్నప్పటికీ మైత్రేయుడి
విద్యాత్పట, గ్రహణశక్తిని గ్రహించిన మహర్షి
అతనిని శిమ్ముగిరా స్థీకరించాడు. సదా ప్రశ్నాలేఖ
బాలుడిలా గోచరించే మైత్రేయుడికి, ఆ మహర్షి
తనకున్న విజ్ఞానమంతతిని ప్రసాదించాడు.

తనను మిచినపాడిగా చేశాన్ని తృప్తితో నీవు
సమస్త విద్యాను అభ్యసించావు. నీకు నేర్చించ
వలసిన విద్యలు ఇంకలేవు’ అని ఆశీర్వదించాడు.
అయితే అంతటితో సంతప్తి చెందని మైత్రేయుడు
స్పృష్టి పరిణామం, జీవులు మౌక్కసాధనకు
సులభమైన మార్గం, యోగం- వైరాగ్యం-
తపస్సులలో ఉత్తమ వైదిక కర్కుల ఘలం దక్కు
దాకి మార్గం విమిలి? వంటి అంతాలను
తెలుసుకో కోరుతున్నానని బదులిచ్చాడు. శిమ్ముడి
జిజ్ఞాసకు అభ్యారపడిన మహర్షి ‘ఈ సమస్త

సంజయ రాయబారం : తిక్కన చమత్కారం

41

రాజీయాలలో రాయబారాలకు గల స్థానము ఈనాడే కాదు, ఏనాటి నుంచో ప్రముఖున్నది. ఇరువ్కూల వారికి అభిప్రాయభేదములేర్పడి, అవి సంకుల సమరానికి దారితీయ పరిస్థితుల్లోనిప్పుడు ఆ ప్రమాద పరిస్థితిని తప్పించడానికి ఇవి ఎంతో తేడ్వడాయి. అందుకు ఆ రాయబారాలు నడిపిన వారి సమయస్వార్తి సమ్యక్ జ్ఞానములపై ఆ ఫలితములు మరింత ఆధారపడి ఉంటాయి.

ఈ దృష్టితో పరిశీలించినప్పుడు, మహాకవి తిక్కన నడిపించిన రాయబారాలు రెండూ... సంజయ రాయబారం, శ్రీకృష్ణ రాయబారం కూడా రాజీయ. చతురతకు రమణీయ ప్రతిబింబములు. అందులో మొదట సాగిన సంజయ రాయబారమునకు తిక్కన అవలంబించిన చాతుర్యము రాజకీయ విజ్ఞలకు వరపడిగా కలకాలము నిలవగలదు.

సంజయ రాయబారం పరించున్నపుడు పరితల మనోఫలకమునండొక అపూర్వ నాటక ప్రదర్శనము గోచరించునని దానిని రచించిన తిక్కన ప్రతిభా విశేషములను గురించి వేరే వివరించుట అనవసరము. నేటి పారిథాషిక పద జాలంలో చెప్పాలంటే గొప్ప అనుభవజ్ఞుడైన దర్శకుని చేతిలో రాపొందిన నిర్ద్వష్టవైన చలనచిత్రమువలె భాసించిని ఆ ఘట్టము.

నిండు పేరీలగంలో ఉన్న ధృతరాష్ట్ర మహారాజు, రాయబారిగా పంపే సంజయునితో చెప్పవలసిన మాటలు చెప్పి కడసారి సూచనగా ‘నేయ్యము పాటించి, అలుకలెల్ల తీరునట్లు ఆ యమనందసుండు

కయ్యుమను తలపు కూడ మనస్సులోనికి రానీయని విధమున, తియ్యగా మాట్లాడి, శాంతి ప్రకారంబునం గార్యంబునడపి రమ్యు’ అని పంపాడు. ఆ వెళ్ళడం రథం మీద వెళ్లమన్నాడు. తమ అర్థతకి తగిన విధంగా రాయబారి ఉండడం సహజం కదా!

ఆ రాజు మాటలు అక్కరాలా పాటించాడు రాయబారి సంజయుడు. అంతేకాదు, ఆ రాజు చెప్పాని మాటలు కూడా సమయాచితంగా మాట్లాడి తన పాత్రను అద్భుతంగా నిర్వహించాడు.

ఉపప్లాన్యానికి వచ్చిన సంజయుడు తిన్నగా ధర్మరాజు కొలుపు కూటానికి వెళ్లలేదు. దారిలో ఆగి, మాధవ మందిరానికి వెళ్లడు. అక్కడేన్ను అర్థనుని, ఆ శ్రీకృష్ణని, భయభక్తి వినయ సంద్రభములతో సేవించి, వారితో తగురితి మాటలాడి తిరిగి వచ్చి, ఆ మరునాడు వెళ్లడు ధర్మరాజు కొలుపు కూటానికి.

రాయబారానికి వచ్చినవాడు తిన్నగా ధర్మరాజు దగ్గరకి వెళ్లకుండా మధ్యలో కృష్ణర్జునులను దర్శించడం ఎందుకు? అక్కడే ఉంది గమ్మత్తు! అద్భుతమైన రాజకీయవుటెత్తు!

పాండవ ప్రభుత్వంలో ధర్మరాజాదులు పేరుకి మాత్రమే ప్రభువులు కాని యద్దార్పమైన అధికార భావాలు కలవారు ఆ కృష్ణర్జునులే. వారిని కాదని ధర్మ రాజీమి చేయలేదు. అందుకని ముందూ వారి అభిప్రాయాలను తెలుసుకుంటే, రేపు సభలో మాట్లాడ వలనిన తీరు నిర్దియించుకోడానికి అవకాశం ఎక్కువగా ఉంటుంది కదా! అందుకనే అఖండ రాజ నీతి కుశలుడైన సంజయుడు ఆ విధంగా చేశాడు.

స్ఫ్యు విష్ణుమయం. సమస్త దేవతలలో విష్ణువే కొలువై ఉన్నాడు. ఆయన ప్రకృతి, పురుషుడు, జీవుడు, ముక్తి ' అంటూ విష్ణుపూరాంలోని విశేషాలను విశదికరించాడు. తన సందేహ నివృత్తికి సహకరించిన పరాశరుడికి కృతజ్ఞతలు తెలివినప్పుడు, శిష్యుని ఆస్తికి జిజ్ఞాసలను గ్రహించిన గురువు బాధ్యతే కాదు... ఆనందకర అంశమని పరాశరుడు దీవించాడు. గురువు వద్ద సెలవు తీసుకున్న మైత్రీయుడు తీర్థయాత్రలకు బయలుదేరాడు. తీర్థాలు, క్షేత్రాల గురించి మందుగానే అవగాహన పెంచుకున్న ఆయన వాటిని విజయవంతంగా సందర్శించాడు. ఆ సందర్భంగా పాండవులను సందర్శించినప్పుడు,

కురుపాండవుల మధ్య యుద్ధం అనివార్యతపై ధర్మరాజు ఆయనతో ప్రస్తావించాడు. ఆయన మనసేదన, చిత్కుభసు గమనించిన మైత్రీయ మహర్షి మరోమారు సంధి యత్నానికి నిర్ణయించాడు. దానిని దీవ్యర్జుష్టితో గ్రహించిన వ్యాయమహర్షి ‘ న్యాయ. ధర్మ కోవిదుడు, పక్షపాత రహితుడు మైత్రీయుడు సంధికోసం వస్తున్నాడు. ఎంతదో వారి ఆపోష్టోనా మన్నించి ఆయన నిప్పునికి వస్తున్నాడు. సాదరంగా ఆపోనించు అని ధృతరాష్ట్రడికి సూచించాడు. ఆయన పాటించాడు. యుద్ధం వినాశహీతువని, ఆ ప్రయత్నం విరమించుకోవాలని మైత్రీయుడు దీవించాడు. విషయాలుగా చేసిన పొత్తు దురోధనుడికి మాత్రం రుచించలేదు.

- రామచంద్ర రామానుజ

అంతేకాదు, సంజయుడు వారితో ఏమి మాట్లాడినది, వారిమి చెప్పినది కూడా తిక్కన అక్కడ చెప్పాడు. రాయబారం అంతా అయిపోయి తిరిగి హస్తినావురానికి వెళ్లిపోయిన తరువాత, ధృత రాష్ట్రినితో ఏకాంత సమావేశం అయిపోయిన తరువాత, ఆ మరునాడు నిండుసభలో అందరూ వింటూండగా అప్పుడు చెబుతాడు సంజయుడు.

కృష్ణర్జునులు ఏమి చెప్పినది అంతవరకు అది ఒక రక్కెన నిగ్రాధ విషయంగా ఉండిపోతుంది. ఆ నిగ్రాధక్షూన్ని సంజయుడు మరునాడు ధర్మరాజు కొలువలో మాట్లాడినప్పుడు కూడా చెప్పాడు. ఆ సభలో కృష్ణర్జునులూ ఉంటారు. తానూ ఉంటాడు. అయినా ఒకరు కూడా తామింతకు ముందు మాట్లాడుకున్నట్టే తేలరు. సమర్పించిన రాయబారికి రహస్య గోపనం అంత అవసరం అని నిరూపించి నాడు తిక్కన చేతిలోని సంజయుడు.

ఇక ఆ మరునాడు ధర్మరాజు కొలువలో జరిగిన విషయాలు రాజకీయ నీతికి మరింత ప్రబల నిదర్శనాలు. సాధారణ పద్ధతిలో క్షేమ సమాచారాలు ప్రస్తావించాడు సంజయుడు. ధర్మరాజుతో అతనిని చూడడంవల్ల తన కన్నులు ధన్యత చెందాయన్నాడు.

- ర్యాలి సూర్యనారాయణ, జాగ్రత్త 18.11.1968

వివేకానంద స్వాత్మశస్త్రము

Come up, O lions, and Sheke off the delusion that you are sheep; you are souls immortal, spirits free, blest and eternal.

సింహాలులు మీరు శీఘ్రమే లేపండి గౌరైనసుగారు గౌప్యారు అవనిలోన మీరు అమృతపుత్రులుగారె వినుడి స్వామి సద్గుణ వాణి॥

బందిరాజుల శంకర్

౨౦ యాత్రికి కొత్త ఇంట్లో
సామాను సర్దులతో తీరిక లేకుండా
పోయింది. కొత్త చోటు కావటంతో పిల్లలు కాంతి,
కిరణ్లను బయటకు వెళ్కుండా చూసుకుంటూ
వంట పూర్తి చేసింది. వంటింటి బాల్ఫోర్లో నుంచి
బయటకు చూసింది అమె. వెనుకైపు పెద్దగా భార్టీ
స్టలం, మొక్కలు రట్టంగా పెరిగి పోయాయి. అక్కడే
శిథిలావస్థలో గుడిసె ఉంది. అటువైపు మూలన
వెదురు పొదలున్నాయి గుబురుగా.

ఒక నల్లటి కుక్క వచ్చి వెదురుపొదలలోకి
దూరింది.

లోవలినుంచి కుక్క విల్లల కూతలు
వినవస్తున్నాయి.

‘పాపం అక్కడ విల్లలను పెట్టినట్టుంది.’
అనుకుంది.

కాసేపటికి బయటకు వచ్చింది కుక్క చిన్నగా
‘చుసు’ అని శబ్దం చేస్తా పిలిచింది గాయత్రి. కుక్క
గాయత్రి షైపు చూసి అగింది. దా... దా అని పిలిచి,
వంటింట్లోచి నాలుగు బిస్కిట్లు తెచ్చి ఒక కాగితంలో
చుట్టి కిందకు వేసింది. అది తోకటఃపుతూ పరుగున
వచ్చి బిస్కిట్లు తినేసి కృతజ్ఞతగా చూసి వెళ్లిపోయింది.

మధ్యాహ్నం భోజనాలు అయ్యేక గాయత్రి
బయటకు చూసింది. ఆ కుక్క అక్కడ ఉన్న ఒక
మట్టి దిబ్బ మీద పడుకుని ఉంది. పిలిచింది

గాయత్రి. లేచి వచ్చి బాల్ఫోర్ క్రింద నిలబడి పైకి
చూసింది.

ఒక దశసారి కాగితంలో పెరుగు, అన్నం కలిపి
చెదిరిపోకుండా మడిచి జాగ్రత్తగా క్రిందకు వదిలింది.

అది అన్నం శుభ్రంగా తినేసి నాలుకతో మూతిని
నాకుకుంటూ గాయత్రికి ధాంట్ లాంటి చూపు ఒకటి
విసిరి వెళ్లిపోయింది.

“మామ్మి, కుక్కను టామీ అని పిలుద్దాం.”
అన్నాడు కిరణ్.

చేస్తున్నాడు సత్యమూర్తి.

అంతలో పెద్ద వర్షం మొదలైంది. గాయత్రి
మనసు ఉలిక్కి పడింది. కంగారుగా బాల్ఫోర్ కి
వెళ్లింది ఆమె. కుక్కపిల్లలు పెద్దగా బాధగా
అరుస్తున్నాయి. టామీ వెదురు పొదలలో నుంచి
బయటకు వచ్చి, చుట్టూ చూస్తూ నిస్సపోయంగా
శోభాలు పెడుతుంది.

“ఏవైంది గాయత్రి?” అంటూ వచ్చేదు
సత్యమూర్తి.

గాయత్రి లు

అప్పట్టుంచీ ‘టామీ’ ఆ కుటుంబానికి ఒక
ఆత్మియ ప్రాణి అయిపోయింది. ‘టామీ’ అంబే
పరుగున రావటం మొదలు పెట్టింది. కిరణ్, కాంపిలు
స్టూడ్ నుంచి వస్తూనే టామీకి బిస్కిట్లు ఇవ్వటం
అలవాటుగా మారింది. వారి మనసుల్లో టామీ పట్ల
ఒక అనుబంధం చోటు చేసుకుంది.

* * *

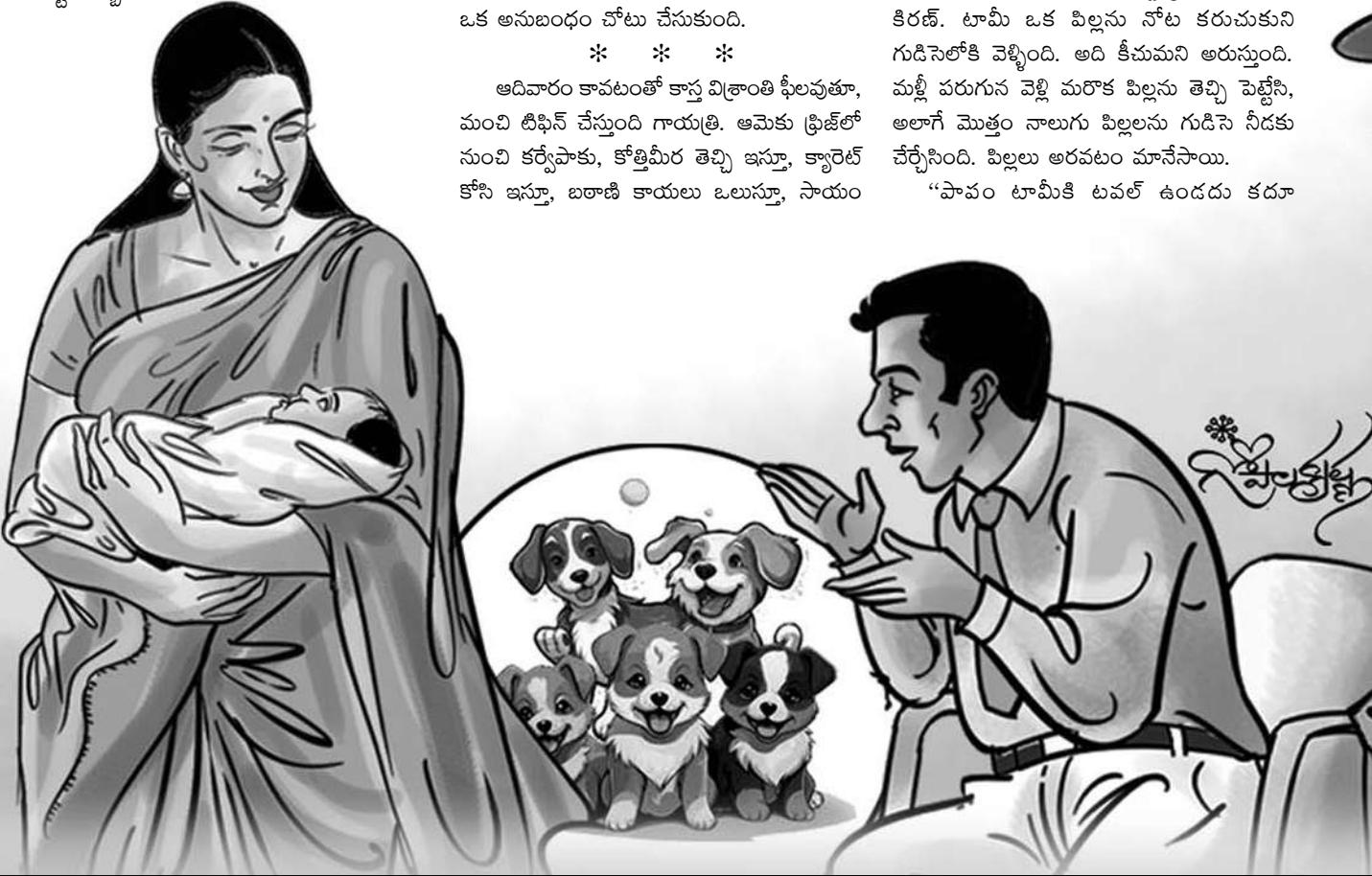
ఆదివారం కావటంతో కాస్త విశ్రాంతి ఫీలవుతూ,
మంచి టిఫిన్ చేస్తుంది గాయత్రి. అమెకు ప్రైజ్లో
నుంచి కర్మపాకు, కోత్తిమీర తెచ్చి ఇస్తూ, క్యారెట్
కోసి ఇస్తూ, బఱాణి కాయలు ఒలుస్తూ, సాయం

“అయ్యా పాపం కుక్కపిల్లలు తడిసిపోతున్నాయి
అందీ” అంది.

“కాని ఇప్పడు మనం ఏం చెయ్యగలం. వర్షం
పెద్దగా పడుతుంది కదా? ”అన్నాడు అతడు.

“డాడీ అలా చూడండి!” అశ్వర్యంగా అరిచాడు
కిరణ్. టామీ ఒక పిల్లను నోట కరుచుకుని
గుడిసెలోకి వెళ్లింది. అది కీచుచుని అరుస్తుంది.
మట్టి పరుగున వెళ్లి మరొక పిల్లను తెచ్చి పెట్టేసి,
అలాగే మొత్తం నాలుగు పిల్లలను గుడిసె నీడకు
చేస్తేసింది. పిల్లలు అరవటం మానేసాయా.

“పాపం టామీకి టపర్ ఉండదు కదూ

వాకాటి పాండురంగరావు స్తూరక దీపావళి కథల పోటీకి ఎంపికైనది

తుదవటానికి?” బిక్క ముఖంతో అడుగుతున్న కొడుకును దగ్గరకు తీసుకుంది.

గాయత్రి కట్ట చెమ్మగిల్లాయి. “బాధ ఇది అని చెప్పటానికి నోరు లేకున్నా, చేతులు లేకున్నా పిల్లలను కాపాడుకుంది చూసేవాదేవుడు వాటి నాలుకలోనే ప్రేమను, టవర్లను ఇచ్చాడు.. ఉరుములు మెరుపులు పెరగటంతో, “రండి మరి.” అంటూ లోపలకు తీసుకట్టి బాల్టీ తలవు మూసింది గాయత్రి.

భోజనాలయ్యక, నాలుగు బిస్కిట్లు రెండు బ్రెడ్స్

స్లయిసెలు ఒక కాగితంలో చుట్టి, బాల్టీలోకి వెళ్లి “టామీ.... టామీ” అని పిలిచింది. రెండుమూడు సార్లు పిలిచేక నెమ్మగిగా అడుగులు వేసుకుంటూ వచ్చి పైకి చూసింది. గాయత్రి ప్యాకెట్సు క్రిందకు వేసింది. మూతితో విష్ణుకొని తినేసింది. రోజులాగే ఒకసారి ఆమె ముఖంలోకి చూసి ఒక ధాంక్స్ చూపును విసిరి వెళ్లిపోయింది టామీ.

* * *

ఆఫీసుకు టైం అయిపోతుంది అనుకుంటూ

బాక్సులు నర్సరుతున్న గాయత్రి బాల్టీ వైపు నుండి వస్తున్న పెద్ద శబ్దాలకు డోర్ తెరిచి చూసింది.

ఒక జస్టిషీ పెనుక స్థలంలో ఉన్న చిన్న చెట్లను, మట్టి కుపులను, రాళ్ళను ఒక మూలకు నెట్లుకుపోతుంది. గుడిసెను కూడా నెట్టే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. నలుగురు ఐదుగురు నిలబడి ఉన్నారు అక్కడ.

టామీ బాధగా అరుస్తా పరుగులు పెదుతుంది.

రాళ్ళతో కొట్టి తరిమేస్తున్నారు దాన్ని దూరంగా. గాయత్రి గుండె ఆగిసంత వచ్చేంది.

శక్తిని అంతా కూడదీసుకుని “అగండి” అని అరిచింది కంగారుగా.

వాళ్ళ పైకి చూసారు. ఒకతడు కొంచెం ముందుకు వచ్చి “ఏమిటమ్మా” అని ఆడిగేదు.

“ముందు ఆ కుక్కని కొట్టటం అవండి.” అంది.

“మా పనికి అడ్డు వస్తుందమ్మా, దాని క్రింద పడుతుందని తరుముతున్నాం.”

“ఆ గుడిసెలో ఆ కుక్కపిల్లలు నాలుగు ఉన్నాయ్. దయచేసి కొంచెం అగండి వస్తున్నాను” అంటూ గఱా గఱా చెప్పులు వేసుకుని, ఒక ప్లాస్టిక్ టబ్బును పట్టుకు క్రిందకు పరిగెత్తింది. టామీ తల పైకి ఎత్తి “ఓ” అంటూ ఏడుస్తుంది.

“టామీ దా” అంటూ వెళ్లింది. చుట్టుపక్కల ఇళ్ళవాళ్ళందరు వింతగా చూస్తాన్నారు.

గాయత్రి పీలిగా లేకున్నా, అలాగే తల వంచి గుడిసెలోకి వెళ్లింది. ఆ పెనుకే టామీ కూడా లోపలకు వెళ్లింది అరుస్తా....

గాయత్రి నాలుగు పిల్లలను చేతులలో పట్టుకుని గుండెకు హత్తుకుని తెచ్చి టబ్బులో పెట్టి తీసుకు వెళ్లంటే టామీ చిన్నగా అరుస్తా టబ్బ వైపు ఎగురుతూ ఆమె వెనుకే వెళ్లింది. టబ్బును కింద పెట్టి గేటు మూసి లోపలకు వెళ్లి ఒక పాత దుప్పటిని తెచ్చి మెట్ల క్రింది భాల్టీలో పరిచింది. పిల్లల్ని దానిపై పెట్టింది. ఒక గిన్వెలో పాలు తెచ్చి పెట్టింది. టామీ పాలు తాగిసి పడుకుంది. పిల్లలు తల్లి దగ్గర చేరి పాలు తాగుతున్నాయి.

కనురెపులను దాటివచ్చిన నీటి బోటును చేతి వెనుక భాగంతో ఒత్తుకుంది.

పిల్లలను సూళ్లో వదిలి వచ్చిన సత్యమూర్తి, “లేట్ అయింది ఇంకా తయారవ్వేలేదా?” అంటూ కనిపించిన దృశ్యాన్ని చూసి ఆమె కట్టలోకి చూసాడు. విషయం విన్న అతడు “పోనిలే మంచివని చేసావ్” అన్నాడు.

అతడికి లంచ్ బాస్క్ అందించింది, “మీరు వెళ్లండి. ఈ రోజు బీవ్ పెడతాను..మనను బగోలేదు” అంటూ.

బార్య మనసెంత నున్నితవో తెలిసిన సత్యమూర్తి, “సరే, టేక్ కేర్.” అంటూ వెళ్లిపోయేదు.

* * *

పోటీకి ఎంపికైన కథ

ఆఫీస్ నుంచి వచ్చి బస్సు దిగిన గాయత్రి దృష్టి కైలేద్దీ ట్రాక్ పక్కన గుమిగూడిన జనంపై పడింది.

‘ఏమైందో.. అనుకుంటూ వెళిపోతున్న ఆమెకు పసిపాప ఏడుపు వినిపించింది. ఆ బట్టం ఆగకుండా వినవస్తుంటే, ఆమె అటు నడిచింది.

“ఏమైంది?” అడిగింది.

“ఎవరో వసిబిడ్డను తుప్పలలో వడేసి పోయారమ్మా” చెప్పాడు ఒకతడు.

వేగంగా జనం మధ్య నుంచి ముందుకు వెళ్లి చూసింది గాయత్రి. ఆ దృశ్యం చూసి కట్ట తిరిగినంత పవైంది.

బంటిపై లిన్సు బట్ట అయినా లేని పసిబిడ్డ కటీక రాళ్లు, తప్పలు మధ్య ఉంది. నెలలోపే ఉండొచ్చు. గుక్కపుట్టి ఏడుస్తుంది. గాయత్రి కట్ట నిండాయి.

వింతును చూస్తున్న అందరి పైపు చూసింది ఆమె. తొందరగా పాపను సమీపించింది.

హైండ్ బ్యాగ్ లోనుంచి ఉర్కు నాప్పిట్ తీసి పాప చుట్టూ చుట్టింది. భాటీల్ మాతలో నీళ్లు వంచి రెండు చుక్కలు పాప నోళ్లో వేసింది. పుప్పరించినట్లు చేసింది పాప. మరో రెండు చుక్కలు వేసింది. ఏడుపు స్థాయి తగ్గింది. నెమ్మిదిగా చేతులలోకి తీసుకుని గుండెకు ఆనించుకుంది. ఏడుపు ఆగింది.

“అది ఏ పాపపు బిడ్డో?”

“అది తల్లా కసాయిదా?”

“తల్లి కసాయిదే. మరి మీరేంబీ?” అంటూ ముందుకు పెళ్లున్న గాయత్రి ఆగి వెనకకు చూసింది.

“చచ్చేవరకు చూసి వెళ్లారా! అది కసాయి తనం కాదా? మానవత్వం మసి బారిపోయింది. తల్లితనం ప్రకృతి దర్శం. తల్లి అయిన ప్రతి ఆడది అమ్మ కాదు.”

“అందరికి ఈవిడంత మానవత్వం ఉండాలని రూల్ ఏమైనా ఉండా?”

“ఆ పిల్లలు పెంచుద్దు?” లాంటి మాటలను వినిపించుకోకుండా ముందుకు సాగిపోయింది గాయత్రి.

* * *

గేటు తీసుకు లోపలకు వెళ్లింది గాయత్రి. కుక్క పిల్లలు నిశ్చింతగా నిద్రపోతున్నాయి. కాంతి, కిరణ్ పరుగున వచ్చారు. తన ముఖంలోకి చూస్తున్న సత్యమూర్తికి జరిగిన విషయాన్ని వివరించింది.

మంచం పక్కగా నేలపై టపల్ పరిచి పాపను పడకోచెట్టబోయింది గాయత్రి. ఆ టపల్లు తీసి మంచంపై పరిచాడు సత్యమూర్తి.

“జక్కడ గాయత్రి.” అంటూ.

అతడు ఏమంటాడోని లోపల భయపడుతున్న గాయత్రి కృతజ్ఞతగా చూసింది అతడి వైపు.

“నన్ను కూడా కొంచెం ప్రేమను పంచనియ్య గాయత్రి.” అన్నాడు పాప తలపై నిమ్మిరుతూ.

“ఒక మెత్తతో బట్ట తడిపి సున్నితంగా పాప ఒళ్లంతా తుడిచింది ఆమె. రాళ్లు, ముళ్లు ఒత్తుకుని

“ఎలా అంటే ఇలా?..... కడుపున మోసి కన్న పసిగుడ్డను విసిలి పారేస్తున్నారు? వాళ్లేం పాపం చేసారని! ఆ కుక్క టామీ పిల్లలను ఎలా కాపాడుకుంటి? చేతులు లేవు, నోరు లేదు బాధను చెప్పుకోవటానికి. అన్నే ఉన్న మనఘలందుకు ఇంత కసాయలు అయిపోతున్నారు?” బాధగా అంది ఆమె.

చేరింది.

పోటీన జీవ్ వచ్చి ఆగింది గేటు ముందు. పోటీన ఇస్సెప్పక్క, ఇద్దరు కనిస్తేబల్లీ దిగారు. జనం చేరారు. సత్యమార్తిని అడిగి వివరాలు రాసుకున్నారు.

“కిరణా పోటీ అతడు, లాండి వ్యక్తి మీ గురించి చెప్పేరమ్మా. మానవత్వం చాపు బతుకుల్లో ఊగిసాలాడుతున్న తరుణంలో మీవంటివారు ఊపిరిలూడి రానిని బ్రతికించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. హైట్లాఫ్ అమ్మా! పాపను స్టేట్ హోంకు తరలిస్తాం.” అన్నాడు ఇస్సెప్పక్క.

“బక్కట్టణం సర్” అంటూ వెళ్లి పాలసీసా కడిగి పాప పోసి తెచ్చింది గాయత్రి. ఒక గౌను తీసి తొడిగింది. నాప్పిట్ నడుముకు చుట్టూ చుట్టింది.

కదిలికలకు కట్ట తెరిచి ఏడుస్తున్న పాపను గుండెకు పూతుకుంది. ఆమె కట్ట పర్చిస్తున్నాయి. పాప ఏడుపు ఆగింది. చూస్తున్న ఇస్సెప్పక్క కట్ట కూడా చెమ్మగిల్లాయి.

“పాప పేరు కరుణ అని రాయండి సర్.” పాపను అందిస్తూ గద్దర స్సరుంతో చెప్పింది. పాలసీసా, గౌన్న అవి ఉన్న కవర్ కూడా ఇచ్చింది.

“ఎపుడైనా వెళ్లి చూడొచ్చా?” అడిగింది.

“చూడవచ్చు. కావాలంబే ప్రాసీజర్ పూర్తిచేసి తిరిగి తెచ్చుకోవచ్చ కూడా.”

“అక్కడ బాగా చూస్తారా పాపను?”

ఆగాడతడు. “బాగానే చూస్తారమ్మా. బాధపడకండి అనవసరంగా. పాపకు పునర్జన్మను ఇచ్చారు.”

జీవ్ వెళ్లిపోయింది.

జనంలో ఒకతడు అన్నాడు, “ఎంతైనా తల్లిలా చూస్తారా?”

పైటుతో కట్ట ఒత్తుకుంటూ “తల్లా!” పేలావంగా నవ్వింది ఆమె. “తల్లిలా చూడకర్లేదు. విసిరి పాఏర్యుకుండా ఉంటే చాలు!” అంటూ లోపలకు వెళ్లిపోయింది గాయత్రి. సత్యమూర్తి, పిల్లలు ఆమెను అనుసరించారు.

పాప, అన్నం స్టేట్లో కలిపి తెచ్చి టామీకి పెట్టింది. తింటూ గాయత్రి ముఖంలోకి కృతజ్ఞతగా చూసింది టామీ. ‘సుమ్మే కాపాడకపోతే నా పిల్లలు నాకు దక్కేవా!’ అనుకుంటూ.

అ〇 త్యానుప్రాస. దీనితోనే మన తెలుగుభాషకు మరింత వస్తు పదాలు / పద్య పదాలు / వాక్యాల చివర ఒకటి విధమైన అక్షరం వసే చదివేవారికి, వినేవారికి మహాదానందం. ఇతర భాషల్లోనూ ఇటువంటి ప్రక్రియలే ఉన్నా, తెలుగుకు సంబంధించి నిఘంటువు రావడం మాత్రం ఇదే ప్రథమం.

మునువు మైసూరు సంస్థ ఆధ్వర్యాన తెలుగు పద కోశ శిక్షణ లిబీరం ఏర్పాతింది. తది అక్షరాలన్నీ ఒకటీగా ఉండటం గురించి విస్తృత స్థాయి చర్చ కొనసాగింది. సంస్కృతంలోనే ‘విశ్వ నిఘంటువు’, మరో పుస్తకం ‘సానార్థ రత్నమాల’ ఎంతో భాషా సేవ చేసినా ఆధునికంగా ఇప్పటి ఈ ప్రయత్నం అన్ని విధాలా వందనీయం. దరిద్రావు అరలక్ష పదాలతో ఏదువందల పుటలతో ఈ అంత్యానుప్రాస నిఘంటువు వెలువడింది. వేలాది పదాలను అన్వేషించి, పరిశీలించి, పూర్వాపాలు పరిశీలించి, ఒక సంకలనంగా తేవడం ఎంతైనా విలక్షణం. ఇంతటి ప్రత్యేకతను సైతం తన సొంతం చేసుకున్న కర్త అరిపిరాల సాయాయావు. రాజమహేంద్రిలోని లలితానగర్లో ఉంటున్న ఆయన సన్నిత స్వభావి. వందలకొద్దీ పుటలతో పరిశోధనాత్మక ఉపస్యాన వ్యాస మంజూష తెలుగు వెలుగును ఇది వరకే వెలువరించినారు. శతాధిక వసంత చరిత నిండిన గౌతమీ గ్రంథాలయంలోని పూర్తాతన రచనలన్నింటినీ డిజిటలైజ్ చేసిన క్రియాశీలి.

తెలుగులో మొదటి వచన స్వీయ చరిత (కందుకూరి వీరేశలింగం)ను తిరిగి (విశేషణ సహితంగా) ప్రచురించి మరింతమందికి చేరువ చేసింది అరిపిరాలవారే. అలనాటి రాతప్రతులు, ఎంతెంతో ఆరుదైన ప్రతికలు, అపురూపకావ్యాలున్న గౌతమి' నుంచి పొందిన ద్విష్ణుార్థి ఆయనతో మరిన్ని భవ్య కార్యక్రమాలను చేయిన్నా వస్తోంది. వాటిల్లో భాగంగానే ఈ నిఘంటు నిర్మాణం.

బడి ఉపాధ్యాయుడిగా వ్యత్తి జీవితాన్ని ఆరంభించి కళాశాల తెలుగుశాఖ అధిపతి హోదాకు ఎదిగిన అరిపిరాల నిత్య ఉత్సాహి. విశ్వాధవారి ‘కిన్నెరుసాని’ పొటలలోని అంత్యాను ప్రాస పదాల మీద ఏనాడో పత సమర్పణ చేసిన అనుభవశాలి. తరతరాల వసంతాల నాటి తెలుగు శబ్ద రత్నాకరాన్ని ఆసంతం అధ్యయనం చేయగలిగిన స్పృజనశిలి. ప్రాసాక్షర నిఘంటువుల వంటి లఘు పుస్తకాలనీ పరిశీలించిన దరిమిలా, అంత్యానుప్రాస పదసంపదమైన మక్కువ ఎక్కువైంది. రోజువారీగా మన మాటల్లో అనేక పదాలు అటువంటివే వినపుస్తుంటాయి. ప్రాధమిక, వయోజన విద్య పాలాలలో కూడా ఎన్నోన్నే ఉన్నాయి. సమాచార, ప్రసార సాధనాల్లోనూ ప్రాస పద పరంపర సరే సరి. నాటి, నేఱి ప్రసంగాల్లో; చలనచిత్ర గీతికల్లో;

నిఘంటు లోక ఆశా రేఖ

అవధాన అశుకవిత్యాల్లో ప్రాసలే ప్రాసలు. వీటన్నింటి కారణంగా, నిఘంటు సమగ్రతా కృషికి శీకారం పలికి కృత్యార్థత సాధించారాయి.

సర్పసాధారణంగా ఏ నిఘంటువులోనైనా తొలి అక్షరంపై మన చూపు. అంత్యానుప్రాసలో మటుకు తది అక్షరంపైనే దృష్టి ఇంతటి పద ప్రయోగాల వల్లనే సాహిత్యంలోని ఏ ప్రక్రియలోనైనా రాణింపు అందుకోగలం. ఆ అస్తి, అనురక్తి, నిత్యశక్తి పుపులం కాలట్టే గతంలోనే వరస సంపత్సరాల్లో అంత్యాను ప్రాస నిఘంటు సంబంధ సదస్యులనీ అయినే నిర్వహించారు. రాజమహేంద్రి ‘సాహితీ వేదిక’ సదస్యుల నిర్వహణకు, సంచికల రూపకల్పనక పలు విధాల సహాయ సహకారాలనే అందిస్తూ వస్తున్నారు.

ఈ సమగ్ర స్థాయి నిఘంటువు తొలి పదం ‘అంక్యం.’ ఒక వజ్ఞధమగు మద్దెల అని. ‘అంక్యం’

అంత్యానుప్రాస నిఘంటువు.

సంకలన కర్త : అరిపిరాల.

పుటలు: 700., వెల రూ.900/-

ప్రతులకు ఫోన్ - 9849712849

అనేది ప్రాస. చిలుక కొయ్య అని అర్థం. సంఖ్యం అంటే యుద్ధం. అసంఖ్య అంటే లక్కులోకి రానిది. చివరికాచేసేనరికి - హో (ఆశ్వర్యం తెలిపేది), హూ (అవులింత గురించిన ధూని అనుకరణ), హో (పిలువురీతి), హ్రీ అనేది సిగ్గు / లజ్జ.

మరికాన్ని పదాలు :

కపుం (మనోహరం), (వి)నమం (వంగి ఉన్న), వపుం (చెదులు) తాపరం (స్థిరం, స్థావరం); వీవరం (తొందర, త్వరితం, తీవ్రత); తుపరం (కషాయం, వగరు, ఒగరు); తూపరం (రంధ్రం, చిల్లు); తూబరం (కొమ్మలు మొలవని ఎడ్డు); తెక్కరం (విలాసం),

తోపరం (చిన్న ఈటి, చిల్లకోల), అంతకు ముందరి పదాలు - తంతరం, తగరం, తమరం, తవరం) తాప్సరం. వీటికి వరస అర్థాలు తంత్రం; పౌత్రీలు, మెత్తని లోహం; తగరం, సీనం; తగరం, అలస్యం.

అదే విధంగా... జలచరం, జలధరం, జలాశ్వరం, జలోధరం. పదవిన్యాస కీడులంటే ఇవే. చికిత్సకుడు, చిత్రకారుడు, చిత్రగుప్తుడు, చిత్రరథుడు, చిరక్రియడు, చూరకారుడు మరన్నే.

పద పదార్థాల తెలిపేదే నిఘంటువు. పదనిధి; శబ్దాలో సంగ్రహం / శబ్ద సాగరం / కోశం, నామానుశాసనం / అభిదానం - ఏ పేరుతోనైనా విలువపచ్చ మనం. ఆకారాది క్రమరాపం. పూర్వయపదాలతో కొన్ని; శబ్దాల నామార్థాల తెలిపేది ఇంకాన్ని. శబ్ద బోధకాలు మరికొన్ని (ప్యాప్తులి), అగ్నిపూర్వాణంలోనూ నిఘంటు నిర్మాణ ప్రక్రియ గోచరిస్తుంది.

పారిభ్రాష్ట పదకోశాలు; ఆధునిక వ్యవహార, పత్రికా పదకోశాలున్నాయి. తెలుగులో ప్రామాణిక నిఘంటువులు అత్యవసరాలు. ఏ పదానికైనా అర్థం తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నించినపుడు ప్రయుస తప్పని స్థితి ఇప్పటికే ఉంది. ప్రధానంగా తెలుగు - తెలుగు నిఘంటువుల కొరత భాషా ప్రియులను నేటికే బాధిస్తోంది. నిఘంటువుల జాబితా ఎంతైనా ఉంటుంది కానీ, ప్రామాణికం ఏదీ ఎక్కుడా అంటే అంత నులువుగా నమాధానం లభించారు. అంత్యానుప్రాస పదాలవరంగా అరిపిరాలవారి నిఘంటువు కొత్త ఆశలు కలిగిస్తోంది.

పదాల నిదర్శనాలు ఇవే :

మేఘునా హనులాసి (నెమలి), కరిణి (ఆడ ఏనుగు), కందురు (కంది రీగ), మయువు (మృగ విశేషం). ఇవ్వనీ చాలామందికి అర్థం తెలియని పదాలే. ఇటువంటివే ఎన్నో తెలుసుకునేందుకు ఉపకరిస్తుంది కోశం. కల్లెడు అనేది ఒక పిట్ట అని, మేషి అంటే గౌరై అనీ తెలుపుతోంది పుస్తకం. విస్పయం (ఆశ్వర్యం) అని తెలుసు మనకు. గర్వం అనే అర్థమూ ఉంది. కవిత్వం చెప్పే వారిని కవి అనుకుంటాం. ఆ అర్థంలోనే నిత్యమూ వాడుతుంటాం. కానీ, ఆ పదానికి మరో అర్థం కళ్ళో!

జాబు, గాబు, దాబు, బాబు - పదాల క్రమంలో ‘రూబు’ అనేది ఒకటుంది. ఇది సన్నటి ఆకులకు సంబంధించింది.

విన్నపుత్రిక అంటే విజ్ఞాపన అనీ ఈ నిఘంటువు తెలుపుతోంది. మన దగ్గర ఉండి తీర్మానిస్తు పుస్తకం ఇది. వెలుసు తగ్గంచి మరీ ఇచ్చామంటోంది నిఘంటు క్రత మది.

- రేప్టీ

వచ్చే నవంబర్ 5వ తేదీన 60వ సారి అమెరికా అర్థక్ష ఎస్కికలు జరుగున్నాయి. అన్ని రాష్ట్రాలతో పాటు కొలంబియా జిల్లా (ఇక్కడ ప్రతి రెండేళ్లకోమారు ఎస్కికలు జరుగుతాయి) ఎలక్షోరల్ కాలేజీకి, ఎలక్షోర్సు ఎన్స్కుకుంటాయి. వీరు తిలిగి దేశార్థక్కుడు, ఉపార్థక్కుడిని ఎన్స్కుకుంటారు. వీటితో పాటు యుఎస్ సెనేట్, హాజ్య్, గబర్న్‌లోలియల్ వివిధ రాష్ట్రాల శాసనసభలకు ఇదే తేదీన ఎస్కికలు ఒకేసారి జరుగున్నాయి. అమెరికా అర్థక్ష పదవికి నాలుగేళ్లకి ఒకసారి జరుగుతుంది. 2020లో మాటిగానే జో బైడెన్ - ట్రంప్ ల మధ్య పోటీ జరగాల్సి ఉండగా, జూలైలో జో బైడెన్ తప్పుకోని, వైన్ ప్రైసిడెంట్ కమలాహారిన్ పేరును అర్థక్ష అభ్యర్థిగా ప్రకటించడంతో అది ట్రంప్ - కమలాహారిన్ ల మధ్య పోటీగా మారింది.

ఎన్స్కుల డిబేట్లో ట్రంప్ కంటే బైడెన్ చాలా వెనుకబడిపోవడంతో సాంత పార్టీలోనే వ్యక్తమైన వ్యౌతిరేకతల నేపథ్యంలో ఆయన పోటీనుంచి తప్పుకోవాల్సి వచ్చింది. 1969లో లిండన్ బి. జాన్సన్ నామినేషన్ వేయడానికి అవసరమైన ప్రతినిధుల మద్దతు పొందినప్పటికీ ఆయన పోటీ చేయలేదు. ఆ విధంగా అర్థత పొంది పోటీ చేయని తొలి అర్థక్ష అభ్యర్థిగా లిండన్ బి. జాన్సన్ నిలివి పోగా, బరి నుంచి తప్పుకున్న రెండో అభ్యర్థిగా బైడెన్ నిలిచారు. ప్రైమరీల్లో పాల్సన్కుండా అర్థక్ష అభ్యర్థిగా రంగంలో నిలిచిన రెండో అభ్యర్థిగా హరిస్ చరిత్ర స్పష్టించారు. 1968లో హ్యామిట్ హంఫేరీ సరిగ్గా కుమమె మాదిరిగానే అర్థక్ష పదవికి పోటీచేశారు.

కమలాహారిన్కు పెరుగుతున్న మద్దతు

కమలాహారిన్ రంగంలోకి దిగిన తర్వాత డమోక్రట్లకు మద్దతు బాగా పెరగడమే కాదు, ట్రంప్ ను వెనక్కించేయడం తాజా పరిణామం. ప్రస్తుతం కమలాహారిన్కు జాతీయస్థాయిలో 48%, ట్రంప్కు 45% మద్దతు నమోదైంది. ఇదే త్రైం ఎన్స్కుల తేదీనాటి వరకు కొనసాగితే కమలాహారిన్ విజయం తథ్యం. అయితే ఈ జాతీయ స్థాయి పోలింగ్ సగటు చూపే మద్దతు శాతం పూర్తిస్థాయిలో నిజం కావాలనేందేదు. చాలా సందర్భాల్లో ఎన్స్కుల ఘతితం ఈ జాతీయ స్థాయి పోలింగ్ సగటుకు కొంచెం అటుఇటుగా వెల్లిడికావడం గతంలో జరిగింది. అబార్ఫ్న్, దేశభద్రత, వలనలు, పర్యావరణ మార్పు, ప్రజాస్వామ్యం, ఆర్థిక వ్యవస్థ, విద్య, విదేశాంగ విధానం, హెల్చ్కేర్, ఎల్.జి.బి.టి. హక్కులు వంటివి ఎన్స్కుల్లో ప్రధానాంశాలుగా పెన్సిల్స్చేనియాలో సెప్టెంబర్ 10వ తేదీన ట్రంప్ - కమలా హారిన్లు మధ్య జరిగిన డిబేట్ ను దేశవ్యాప్తంగా 67 మిలియన్ మంది ప్రజలు వీక్షించారు. ఈ డిబేట్ తర్వాత వివిధ వార్షాసంస్కలు ప్రజాభిప్రాయంపై నిర్వహించిన ఆన్లైన్ సర్వేల్లో అధిక శాతం కమలా హారిన్ గిలున్నందన్న అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసినప్పటికీ, నిజంగా ఎన్స్కులు జరిగే సమయానికి ఎంతమేర ఈ సానుకూలత ఓట్లరూపంలోకి మారుతుందనేడి ప్రత్యుంచు.

ఆభ్యర్థుల భవితవ్యాన్ని తేల్చే ఎడు రాష్ట్రాలు!

పోటీ అభికంగా ఉండే రాష్ట్రాలు

యుఎస్లో ఎలక్షోరల్ కాలేజీ విధానంలో ఎన్స్కులు జరుగుతాయి. ఈ పద్ధతిలో యుఎస్లోని ప్రతి రాష్ట్రానికి ఇక్కడి జనాభా ఆధారంగా జన్మించిని నిర్ధారిస్తారు. ఆవిధంగా దేశం మొత్తమీద 538 ఎలక్షోరల్ కాలేజీ ఓట్లన్నాయి. అర్థక్ష పోటీలో 270 ఓట్లు సాధించిన అభ్యర్థి దేశార్థక్కుడవుతాదు. అమెరికాలో మొత్తం 50 రాష్ట్రాలుండగా, వీటిల్లో చాలా రాష్ట్రాలు సాధారణంగా ఎప్పుడూ ఒకే పార్టీకి మద్దతు పలుకుతుంటాయి. ఈసారి ఎడు రాష్ట్రాలు అభ్యర్థి జయావజ్యాలను నిర్ణయించున్నాయి. ఈ రాష్ట్రాలనే యుద్ధక్షేత్ర రాష్ట్రాలు (బ్యాటీల్ స్టేట్స్)గా వ్యవహారిస్తున్నారు. ఇవి - అరిజోనా, జార్మానీయా, మిచిగాన్, సెచ్చీన్ వియా, విస్క్యూన్ రాష్ట్రాల్లో రెండు పార్టీల అభ్యర్థుల మధ్య పోటీ హోర్సోర్సోర్గా ఉంది. తాజా సమాచారాన్ని బట్టి ఇద్దరి మధ్య ఓట్లు వ్యతాయం ఒక్క శాతం లేదా అంతకంటే తక్కువ. అన్ని రాష్ట్రాల్లోకి పెన్సిల్స్చేనియా రాష్ట్రానికి అత్యధిక

ప్రస్తుతం జాతీయ స్థాయిలో, బ్యాటీల్ స్టేట్స్ రాష్ట్రాల్లో ట్రంప్ - కమలాహారిన్ల మధ్య ఓట్లు వ్యతాయం రెండు శాతం కంటే తక్కువే ఉండుటంతో, ఎవరు గెలుస్తారనేది అంచనాకు అందడం లేదు. 2016, 2020ల్లో పోల్ అంచనాలు ట్రంప్కును మద్దతును పసిగడ్డంతో విఫలమయ్యాయి.

ఆస్క్రీఫ్రెంచ్ లోకనామిక్స్ అంచనాలు

పెన్సిల్స్చేనియాలో డోనాల్డ్ ట్రంప్ 41489 ఓట్లు అధిక్యాన్ని సాధిస్తారని, మిచిగాన్లో 23,948 ఓట్లు, విస్క్యూన్లో 29,024 ఓట్లు అధికంగా వస్తాయన్ ఆస్క్రీఫ్రెంచ్ లోకనామిక్స్ అంచనా వేసింది. ఉత్తర ప్రాంతానికి చెందిన పై మూడు రాష్ట్రాల్లో పెన్సిల్స్చేనియా అభ్యక్తి ఎన్నికలో కీలక పాత్ర పోసిస్తుంది. అయితే ఈ రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగం వల్ల పెరుగుతున్న అసంతృప్తి ఈ ఎన్స్కుల్లో ప్రభావం చూపుంది. గుమనిస్తే 2016లో హాల్రెల్ క్లింటన్ ఓట్లమికి ఈ నిరుద్యోగ అసంతృప్తి ప్రధాన కారణంగా ఆస్క్రీఫ్రెంచ్ లోకనామిక్స్ పేర్కొంది. అదేవిధంగా మిచిగాన్, విస్క్యూన్ రాష్ట్రాల్లో కమలా

పోర్సిన అధికార్యాన్ని పొందినా, గత ఎన్నికల్లో జోబ్స్‌డెవెలప్ న్యూయార్క్ లో మద్దతు పొందే పరిస్థితి లేకపోవడం గమనార్థం. ఈసారి అమెరికా ఎన్నికలు 2024 తర్వాత దేశ ఆర్థికవ్యవస్థను ప్రభావం చూపనున్నాయి. ఎందుకంటే ప్రస్తుతం అమల్లో ఉన్న పన్న విధానాల కాలవరిమితి 2025తో ముగిసిపోనుండటంతో, నూతనంగా ఎన్నికయ్యే అధ్యక్షుడు కాంగ్రెస్‌తో కలిసి కొత్త ఆర్థిక విధానాలను రూపొందించాలి. ఈ నేపథ్యంలో ఆర్థిక, పారిశ్రామిక, ప్రభుత్వ ఖర్చులై మరింత అర్థవంతమైన విధానాల రూపకల్పన చేసే అవకాశం కొత్తగా ఎన్నికలయ్యే శాసనకర్తలకు

లభిస్తుంది. అందువల్ల ఈ ఎన్నికలు అమెరికా పరంగా ఎంతో కీలకం.

ట్రంప్ గెలిస్తే...

ఈ ఎన్నికల్లో డోనాల్డ్ ట్రంప్ విజయం సాధిస్తే, ప్రతినిధుల సభలో, సెనెట్‌లలో కూడా రిపబ్లికన్ మెజారిటీ నిలబెట్టుకునే అవకాశముంది. అప్పుడు రిపబ్లికన్సు హర్ట్రిస్ట్‌ట్రౌ ప్రభుత్వ నియంత్రణ సాధించగలరు. అదే జరిగితే ట్రంప్ అధికార్యాన్ని ఉపయోగించి ఒక పక్క వలసలను పరిమితం చేస్తూ మరోపక్క చైనా, యూరోపియన్ యూనియన్, భారతీల నుంచి దిగుమతి అయ్యే వస్తువుల పై టారిఫ్‌ల గణనీయంగా పెంచవచ్చి. ఈచిత్రమైన విధానాల్లో మార్పుల వల్ల 2027 జేస్ లైన్ అధారంగా జీఎస్ 0.6% పెరుగుతుందని అంచనా. 2017లో అప్పటి ట్రంప్ ప్రభుత్వం అమల్లోకి తెచ్చిన వ్యక్తిగత, కార్బోర్ట్ పన్ను కోత విధానాలే కొనసాగవచ్చు. కమలాపిల్సిన గెలిస్తే...

డెమోక్రట్ అభ్యుత్తి కమలాపారిన్, కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులతో పాటు అధికారంలోకి వస్తే, పన్నుల

విధానాలు, సామాజిక ప్రయోజన కార్బుకమూ లకు ఊపునిప్పగలవు. డెమోక్రట్లు పేర్కొన్న అజెండా ప్రకారం మధ్య, దీర్ఘకాలికంగా దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ మరింత బలోపేతం కాగలదని ఆక్సిప్రెస్ ఎకనామిక్స్ అంచనా వేసింది. రెండోసారి డెమోక్రట్లు అధికారం లోకి వస్తే ద్రవ్యోల్చిం కొద్దిగా పెరిగినప్పటికి వీరి విధానాల పల్ల దీర్ఘకాలంలో ఇది వేగంగా పెరిగే అవకాశాలను నిరోధిస్తాయి. డెమోక్రట్లు కుటుంబ సంక్షేమ కార్బుకమాలపై దృష్టి కేంద్రికరించడంవల్ల శిశు సంరక్షణ వ్యాయం గణనీయంగా తగ్గుతుంది. ఇది అధికమెత్తంలో మహిళలు ఈ రంగానికి చెందిన భ్రావిక మార్కెట్లో భాగస్వాములయ్యే పెసులుబాటు ఏర్పడుతుంది. కార్బోర్ట్ టార్క్‌లు పెంచి సామాజిక ప్రయోజనాలకు ఉపయోగించడం పల్ల పన్ను భారం అధికంగా ఉన్నప్పటికి రాబోయే పద్ధతికాలంలో ఆర్థిక వ్యవస్థకు వివిధమైన ప్రమాదం వాతిల్లదని ఆక్సిప్రెస్ ఎకనా మిక్కు పేర్కొండి.

చైనాపై టాలిఫ్ ప్రభావం

చైనా దిగుమతుల పై పెంచిన పన్నులు ఈ ఏడాది ఆగస్టు 1నుంచి అమల్లో కి వచ్చాయి. అధ్యక్షుడు ఎన్నికల తర్వాత ఇటువంటి మరిన్ని పన్నుల పెంపు చర్యలు చేపట్టే అవకాశముంది. ఇప్పటికే విధించిన అంక్లల పల్ల అధికారికంగా చైనానుంచి 35% నుంచి 45% వరకు దిగుమతులు తగ్గిపోయాయి. అమెరికా 1 పిపటి (వన్ పార్ట్ పర్ ట్రైలియన్) టారిఫ్ పెంవితే దీర్ఘకాలంలో చైనా నుంచి దిగుమతులు 2.5% తగ్గిపోతాయి. న్యూర్ అమెరికన్ ట్రైడ్ అగ్రమెంట్ (సాప్ట్), అసియాకు చెందిన ఇతర దేశాలు ఇప్పుడు చైనా దిగుమతులు తగ్గిపోవడం పల్ల ఏర్పడిన భాళీని భర్తీ చేశాయి. దీనిపల్ల చైనా దిగుమతుల నుంచి మరిన్ని రక్షణ విధానాలను అమెరికా అనుసరించే అవకాశాలే ఎక్కువ. ఇప్పుడు అమెరికా టారిఫ్లను తప్పించుకోవడానికి చైనా ఇతర మార్ధాలను అన్యేషిస్తోంది. అంటే మూడో దేశం ద్వారా తన ఎగుమతులు కొనసాగించే యత్నులు చేస్తాంది. విచిత్రమేమంటే పెంచిన టారిఫ్ల ద్వారా చైనాతో వాణిజ్య లోటును కొంతమేర తగ్గించుకున్నప్పటికి, మొత్తం వాణిజ్యాలోటు యధాతథంగా కొనసాగడం విశేషం. వాణిజ్య సం ఘర్షణలపల్ల యువెన్ జీడిపీ 0.2% నుంచి 0.4% వరకు తగ్గిపోయే అవకాశముండగా, ధరలు 0.1% నుంచి 0.3% వరకు పెరుగుతాయని అంచనా.

రప్పు, చైనా, ఇఱన్‌ల పై అరోపణలు

ఈ ఎన్నికల్లో రప్పు, చైనా, ఇఱన్‌లు కలుగజేసు కుంటున్నాయని యువెన్ అధికారులు ఆరోపించారు. ప్రజాస్వామ్యానికి మద్దతును దెబ్బతియాలని ఈ దేశాలు ఇంటర్వెన్ సహాయంగా తైవాన్ కు మద్దతు ప్రకటిస్తున్న నేపథ్యంలో,

సోఫల్ మీడియా ద్వారా చైనా, ట్రంప్ కు మద్దతుగా తప్పుడు ప్రచారం చేస్తోందటూ న్యూయార్క్‌తోమేస్ గత ఏప్రిల్ 1న ఒక కథనాన్ని ప్రచురించింది. స్ప్యామోప్లోగ్ (చైనా అనుకూల ప్రచారం) కార్బుకలా పంటలో భాగంగా చైనా ఈ దుశ్శర్యకు పాల్పడు తన్నదని యువెన్ అధికారులు ఆరోపిస్తున్నారు.

రప్పు కూడా బైడెన్కు వ్యక్తిగతంగా తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నదనేది వారి ఆరోపణ. మయ్యింగా రప్పోతో యుద్ధంలో అమెరికా, నాటో దేశాలు ఉత్క్రియేన్కు మద్దతున్న నేపథ్యంలో రప్పు, ఇక్కడి ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియను దెబ్బతిసేందుకు యత్నిస్తున్నదని వారు చెబుతున్నారు. ఉత్క్రియేన్కు యుద్ధం ఒక కాలిక్కి రావాలంటే ట్రంప్ అధికారంలోకి రావడం అత్యవసరమని విధానాన్ని అమెరికా ఇంటిలిజెన్స్ పరాలు అనుమతిస్తున్నాయి. ఇఱన్ ప్రధానంగా తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నది ట్రంప్కు వ్యక్తిగతంగా! అయితే బైడెన్, హారిస్‌ల పై ఆ స్థాయి వ్యతిరేక ప్రచారం లేదని అమెరికా అధికార్య చెబుతున్నారు. ఎన్నికల హింస్పాతి అందోళన

ఈ ఏడాది ఎన్నికల హింస్పాతి పలువురు మేధావులు, నిఫూసంస్థలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. మయ్యింగా ప్రభుత్వంలోని దిగువ నుంచి పై స్థాయి వరకు ఎన్నికల సిబ్బందిపై దాడులు చేస్తామంటూ కొండరు భయట్టాంతులను చేస్తుండడమే కారణం. అంతేకాదు తన రాజకీయ ప్రత్యర్థులను శిక్షిస్తాంతూ ప్రార్థించాలి. అంతేకాదు తన రాజకీయ ప్రత్యర్థులను శిక్షిస్తాంతూ నియమించాలి. భయట్టాంతులను అందోళనకు గురించి చేస్తోంది. జూలై 13, 2024న పెన్సిల్‌నైయా లోని బట్టర్లో ఎన్నికల ప్రచారం నిర్వహిస్తున్న ట్రంప్కు వ్యక్తిగతంగా! అయితే బైడెన్, హారిస్‌ల పై ఆ స్థాయి వ్యతిరేక ప్రచారం లేదని అమెరికా అధికార్య చెబుతున్నారు. ఎన్నికల హింస్పాతి అందోళన

జమీలుపుర్సు నిలింగ్రామ్
సీనియర్ జర్నలిష్ట్

అంట బింబిలి వాజమేయి

శ్రీనందదీపం ఆరిపోయింది.
మన జీవితదీపాలను వెలిగించి
మనమిక అంధకారానైందించాలి
సూర్యుడు మరలిషోయాడు.
మనమిక తారల వెలుగుల్లో
దారితీయాలి
మన నెచ్చెలి, మన ఆప్తుడు
మన మహానాయకుడు, మార్గదర్శి
మనలనొదిలి వెట్టిపోయారు.
అయన పాపన సంస్కరితినే
ఎదలో పదిలపరచుకొని,
కర్తవ్యపథాన పురోగమించాలి
ఆత్మ సమర్పుణే అయన జీవితం
శరీరంలోని కణకణమూ,
జీవితంలోని క్షణక్షణమూ
మాతృదేవి చరణసీమకు
అత్యంత భక్తితో అర్పించుకున్నారు
ఈ దేశమంతా అయన నివాసం
సమాజమంతా అయన కుటుంబం
అయన మనసున ఒక స్వప్తు
ఈ జాతి జగత్తుకు వెలుగవ్వాలి

దానిని సాధించడమే ఆయన జీవనప్రతం
రాజకీయమాయనకు సాధనమే

కాని సిద్ధి కాదు
అది ఆయనకు మార్గమే
కాని మందిరం కాదు
'రాజకీయాన్నాధ్యాత్మకరించాలి'

అదే ఆయన కోరిక
ఈ దేశ ఉప్పులగళతం నుండి
(ప్రేరణ పొంది
ఉప్పులతరి భవిష్యత్తును నిర్మించాలి
ఇదే ఆయన ఏకైక వాంభ
కూబ్బాల తరబడి క్షత్రియురుగని
జాతి జీవితపు వేళ ద్వారా
రసగ్రహణ వేస్తాయి ఆయన ఆశయాలు
అయినా ఆయన రూఢివాది కాదు
భవిష్యత్తును నిర్మించేందుకు
భారతదేశాన్ని
సమృద్ధిశాలిని చేసి సపకాన్ని నెలకొల్పాలనే
దివ్యక్లపున ఆయన జీవితం
ఆయన అనుపమ అలోచనాతీలి
అలోచనాపరిధుల్లోనే
గుడుగుడు గుంజాలాడడం
ఆయనను సంతృప్తిపరచలేదు
అందుపల్లనే,
అతీత గారవ గరిమతో పయనించే
అధ్యాత స్వరూపాన్నివ్వారు జనసంఘానికి
ముందున్న సపాళ్ళ నెదుర్కొనే
శక్తి సామర్థ్యాలను వికసింప జేశారు
ఈనాటి జనసంఘ స్వరూపం
ఆయన జాతికిభీన ప్రసాదం
ఏ పదవినీ ఆయన కోరలేదు

అయనెన్నడూ శాసనసభ్యుడు కాదు
కాని శాసనసభ్యులనెందరినో సృష్టించారు

వి పదవి వరించ సిద్ధంకాని ఆయనను
ఎంతో కష్టంమీద
అధ్యక్ష పదవి భార నిర్వహణకు
అంగీకరింపచేయపలసి వచ్చింది
ఆ క్షణానే ఆయన ప్రేరేషణ చేశారు -

'పదండి పదండి'
వింధ్యాచలం దాటి పదండి

కన్యాకుమారి దగ్గర
మాతృత్వ పాదాలను
పవిత్ర సాగర జలాలు
ప్రజ్ఞాక్షనం చేసే చోటున
సమైక్యభారత జాగ్రత్తి మంత్రం
పునర్జీవి చేస్తాం
పదండి పదండి'
అని ప్రేరేపించారు
ఆయన నెత్తుత్వంలో అచట
ఆ సేతు హిమాచలమూ
భారతీయ ఏకాత్మకు ప్రతిభ్యసింపజేయాలని
సంకల్పం చెప్పుకున్నాం
ఆయన అధ్యక్షతన జరిగిన
ఆ కాలికట్టు సమావేశం
జాతి జీవితంలో చరిత్రనే సృష్టించింది
'జనసంఘ కార్యాస్తి సాధక చారిత్రక దృష్టం'
అని అధ్యాతమందింది జనం
జాతి మనసున ఆశ, విశ్వాసం
చెలరేగింది.
'కాలికట్టులో'
జనసంఘం కౌత్త రూపు దాల్చించడన్నారు.
దేశ విదేశీయులు కొందరు

ఇంచో 'క్రూయోగి' భీష్మాచార్య

రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఖ్య జ్యేష్ఠ ప్రచారక్ మల్లాపురం భీష్మాచారి సెప్టెంబర్ 12 రాత్రి నాగపూర్ నుండి భాగ్యనగర్కు తెలులో వస్తుడగా గుండపోటుతో మరణించారు.
భీష్మాచారి మే 31, 1915లో జన్మించారు. ఒక సోపలిస్టు, యూనియన్ నాయకుడి కుమారుడు సంఖ్య ప్రచారక్ కావడమే కాదు, అత్యంత ప్రముఖస్థాయికి ఎదగడం విశేషం. 1960లో భాగ్యనగర్లో కైరాతాద్ శాఖలో స్వయంసేవక్ లయ్యారు. ఆర్. ఎన్. ఎన్. కార్పూర్కమాల ఆకర్షితులయ్యారు. 1970లో సంఘప్రచారక్గా మొదటిసారి సంగారాడ్చి వెళ్లారు. 1971లో నాటి దక్కిణ క్షేత్ర ప్రచారక్ యాదవరావ్జీ సలహా మేరకు తొలుత

చెచ్చె ప్రచారక్గా తరువాత సెలం విభాగ్ ప్రచారక్గా పని చేశారు. ప్రంజాబ్లో భిలిస్తాన్ ఉద్యమం ఉప్పేత్తున ఎగిసి పడుతున్న సమయంలో (1980లో) నాటి సర్కార్కార్యవాహ శేఖాద్రిజీ ఆయనను పంజాబ్కు పంపారు. అంతలే సపాళ్ళతో కూడిన వాతావరణంలో ఆయన సాహసంతో వివిధ బాధ్యతలను నిర్వహించారు. ఆ తరువాత విశ్వవిభాగ్ సంయోజక్ దాశంకర్ తత్త్వవాది సూచన మేరకు ఫిజీ వెళ్లారు. అక్కడి నుండి ఆప్సేలియా, న్యూజిలాండ్, మలేషియా, శ్రీలంక, సింగపూర్, హంగ్కాంగ్ తదితర దేశాలలో పని చేశారు. ఆప్సేలియాలో పని చేస్తుండగా ఆయనకు తొలిసారి గుండపోటు వచ్చింది. కొంతకాలం భాగ్యనగర్లో ఉండి కోలుకున్నారు. మధ్య మధ్యలో సంఘ పనికోసం విదేశాలలో పర్యాటించారు. భరతమాత బుణం తీర్పుపోటమే తన ధైయంగా సాగిన భీష్మాచారి జీవితం మనకు ఆదర్శం.

కలించాలి'

కాని జనసంఘం కొత్త రూపు దాల్చలేదు
ఆ చూచే కళల్లోనే కొత్త మార్పు వచ్చింది.
ఆ కళల్లో కొన్నిటి పొపము, అసూయా
అసురిక హింసావలయము నిండిపోయాయి
ఆ కళసు కలవరపెట్టిందా దృశ్యం
ఆ అసురీ వీక్షణం
దీనధయాజీసినే నేడు మన నుండి వేరు చేసింది.
ఎవరి చిరు సైగచేత
లభ్యలాది ప్రజలు
ప్రాణాలను సైతం ధారపోయడానికి
సిధంగా ఉన్నారో
అయిన, ఆ మహానీయుడు
ఆ అధ్యరాత్రివేక, కారుచీకిలో
తన అసూయాయులను
తనపై ఆశలు నిల్వుకున్న దేశీయులను
అందరిని వదలిపేసి
మృత్యువేచి ఒడిలో ఒరిగిపోయినారు
ఈ గాయం ఎన్నటికీ
పచ్చిగానే ఉంటుంది
ఈ ముఖ్య మన గుండెల్లో
కెలుకుతునే ఉంటుంది
అయిన ఏ కార్యం కోసం
జన్మించారో, జీవించారో, పోరాదారో
ఆ కార్యంలోనే అసుపులల్చించారు
అయిన కాయం ఆ కార్యం కోసమే
అర్పితమైపోయింది
అయినా ఆ కార్యం, అయిన స్వప్తుం
అర్థాధంగా, అపరిపూర్ణంగా
మిగిలి ఉన్నాయి మనముందు,
అయినపై జరిగిన దురంతం
జాతి జీవితంపై జరిగిన దురంతం

అది తత్పునిష్టం
ఆదర్శం కోసం జీవించడం
పోరాదడం మనకాయన నేర్చారు
అయిన అడుగుజాడలో పోరాడి
అయిన స్వామైన్ని రూపొందించి తీరుతాం

వియోగ వ్యాధితులమైన మనం
వివేకాన్ని కోల్పోవడం జరగదు
ఈ దారుణ దుఃఖంతో
అపులమై అకర్షుణ్యాలం కాబోము
అయిన ఉత్తరాధికారులం మనం
అందుకు తగ్గట్టు ఉత్తంగ తరంగంలో
విజ్ఞంభిస్తాం

రండీ! ఆయన హృదయం నుండి
చిందిన ఒక్కొక్క రక్తబిందువును
చందనంగా నుండుటన ధరించి
కర్తవ్య పథాన పురోగమిష్టాం
అయిన చిత్రగ్రాయందలి
ఒక్కొక్క కణము
మన హృదయము సుస్థిషింపజేయగా
ప్రయుత్వాల పదసేమను
పరిప్రమకు పరాక్రమను
అందుకుండాం

ఈ సప దధించి వెన్నెముకతో
ప్రజాయుధాన్ని నిర్మించి
అధునిక వ్యక్తాసురునంతము చేద్దాం
ఈ పవిత్రభూమిని
నిష్పంటక మొనరిష్టాం
అయిన పొర్చివ దేహం
లేదిప్పుడు మనముందు
కాని ఆయన పాపనతత్యం ఉంది
అయిన పాపన కార్యం ఉంది
దాన్నికై మనల్ని మనం అర్పించుకుండాం
అదే అయినకు ప్రధాంజలి.
(ప్రయోగలో శ్రీ అటల్ భించర్ వాజపేయి 1968
ఫిబ్రవరి 18వ చేసిన ప్రసంగానికి స్పెచ్చాసువాడ)

25.03.1968 జాగ్రత్తి

అయిన తనువుపైని వఫూతాలు
జాతీయ ప్రజాస్పూమ్యంపై ప్రహరాలు
ఈ రాక్షస మూకల
దేశదోహం, ప్రజాస్పూమ్య శత్రువుల
సవాలును స్వీకరిస్తున్నాం మనం
మన నేతసు మన నుండి వేరుజేసి
మన ప్రగతికి ఆపరోధం కల్పిచామని
ఫ్రమిస్తున్నారు వాళ్ళ
అయినంబే విమిలో వాళ్ళకు తెలియలేదు
అయిన అనుయాయులమైన మనం
ఏ మత్తీన పుట్టాచో వాళ్ళకు అర్థం కాలేదు
అయిన కార్యం వ్యక్తినిష్టం కాదు

‘కడవరకు సమాజం కోసమే జీవించారు’

మాతృభూమి సేవ కోసం జీవించిన మల్లాపురం భీష్మాచారి ఆక్రమిక స్వరూపాసం మనసుని కలచివేసింది. సంస్కర్కా, వ్యక్తిగతంగా నాకూ ఈ వార్త శాఖాతం వంటిది. 1967 నుండి భాగ్యసగరంలో కార్యకర్తలుగా కలసి పెరిగాం. ఇద్దరమూ భాగ్య శారీరక ప్రముఖులుగా సారేళీ చేతిలో ఎదిగాం. భీష్మసు సంగారెడ్డికి, నన్ను విశాఖపట్టానికి ప్రచారకులుగా సోమయ్య గారు పంపించారు. తర్వాత వారు తమిళనాడు కేంద్రంగా విశ్వవిభాగ్లో అత్యంత సమర్థంగా పనిచేశారు. విశ్వవిభాగ్లో చెరగని ముద్ర వేశారు. ఫిజీ, ఆస్ట్రోలియా, స్వాజిలాండ్లలో విశ్వ కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు. స్వయం నేవకుల కష్టసుభాలలో భాగస్వాములయ్యేవారు. ఆపరిమితమైన శక్తి, ఉత్సాహం కలవార.

కుటుంబ సమస్య వచ్చినప్పుడు ఇంటికి వచ్చి సేవ చేసి మళ్ళీ ప్రచారక్గా వెళ్లారు. కొంత అనారోగ్యం, కొంత ఇంటి బాధ్యత కారణంగా ప్రచారక్ బాధ్యతను విరమించినా నిరంతరం సమాజసేవలోనే గడువుతున్నారు. వారి మరణం మనందరికి తీరని లోటు. భౌతికంగా వారు మన మధ్య లేకున్నా వారి జీవితం నిరంతరం ప్రేరణ ఇస్తుంది. విన్నాటి మిత్రుడు, తోటి ప్రచారక్ను, బంధువును కోల్పోతారు. అరుణాచల్ పర్యాటనలో ఉన్నందున వారి అంతిమ దర్శనానికి నోచుకోలేకపోతున్నందుకు చింతిస్తున్నాను. వారి చరణాలికి వినప్రు ప్రధాంజలి. వారికి సద్గులు కలగాలని భగవంతుడ్డి ప్రార్థిస్తున్నాను.

- ని.భాగర్యు, అఖిల భారత కార్యకరిణి సభ్యులు

అది 1952. ఆ పత్రిక 'గృహలక్ష్మి' ఏడు దశాబ్దాల కిందటి సమాచారం.

స్వర్ణ కంకణ ప్రదానోత్సవ సంచిక' అని ముఖుచిత్రంపై ఉంచి.

అప్పటి ఆ పుస్తకంలో 'స్థానాపతి రుక్షిణమ్మ' గులించిన విపరముంది.

అప్పటికి ఆమెకి 40 ఏళ్ళయినా లేవు. అయినా తన ఘనతకి సంబంధించే ప్రత్యేక ప్రశంస ఇప్పుడు సరిగ్గా శతాబ్ది పసంతం.

వనితా రత్నాలను స్వర్ణకంకణంతో సత్కరించడం ఆ సంస్థ ప్రత్యేకత. ప్రతి సంవత్సరం ఆదీక ఉత్సవ ఉత్సాహం.

మొదట్లో కనుపర్తి వరలక్ష్మిమ్మ, అనంతర కాలంలో వాసా ప్రభాపతి ఆ విజీతల జాజితాలో ఉన్నారు. ఉటుకూరి లక్ష్మికాంతమ్మ, కె.రామలక్ష్మి ఇల్లందల సరస్వతీదేవి, తెన్నెటి హేమలత, కోడూరి కొసల్యాదేవి, రంగనాయకమ్మ యిద్దనపూడి సులోచనారాచి, ఆనందా రామం, వాసిరెడ్డి సీతాదేవి, వింజమూరి సీతాదేవి, నాయని కృష్ణకుమారి, మాలతి చందూర్...మరెందరో మహిళా సారస్వతమూర్తులు. ఆ క్రమంలో రుక్షిణమ్మ పేరు అంతటా మారుమోగింది. ఆమెను 'మధుర కవయిత్రిగా కీర్తించారందరూ.

కథలు, కవితలు, నాటీకలు, పద్యాలు, వచన పురాణాలు, కావ్యాలండికలు...

అనేకానేక ప్రక్రియలో ఆలిషేంద్ర ప్రతిభా నిధి. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆ ప్రజ్ఞాశాలిని 'శతాబ్ది తెలుగు వెలుగు' గా అభివర్ణించింది. ఆభ్యర్తియ కవితా ప్రకర్షకు పేరస్నికగస్త రుక్షిణమ్మ తెలుగుతోపాటు సంస్కృత భాషలోనూ బిట్ట. తొలి కవితా సంపుటి వెలుపడే నాటికి ఆమె 18 ఏళ్ల యువతి ప్రధానంగా పూలమాలాతో చదువరులందరి ఆదరాభమానాలనీ సంపాదించుకున్న ఆ కవనరాచి ప్రాచీన, ఆధునికకాల సమస్వరూపకర్త. తన పుట్టినరోజు సెప్టెంబరు ఆఖరివారంలో.

గో దావరి ప్రాంతంలోని నిడదవోలులో పుట్టారు రుక్షిణమ్మ, విశాఖపాసి సత్యానారాయణతో పరిణయం. పుట్టినింట, మెట్టినింట కూడా తనదైన విశిష్టత కనబరచారు ఆమె.

పెద్దొ చదివినా, ఎవరిసుంచి ఏమైనా విన్నా రక్కున అప్పచెప్పగలిగిన ఘలికూరాలు.

వికసంధా గ్రాహి అన్నమాట. చదివింది చదివినట్లు, విన్నుది విన్నుట్లు వెంటనే వెల్లడించే నిపుణత తన సాంతం.

బాల్యంలో 'భామాకలాపం' చూశారు. అది సృత్యకళా సంబంధం. నగదిత నమిత్తితం. విశ్వేశ్వర స్తుతి, సరస్వతీ ప్రార్థన, వెన్నెలవడం ప్రక్రియ, దరువు, దశపత్రా వర్ణన, చిట్టవిపరిగా మంగళ హరతి. ఈ అన్నీ రుక్షిణమ్మకు కొట్టిన పిండి అయ్యాయి.

అలగే అధ్యాత్మిక రామాయణం. ఇది బ్రహ్మండ పురాణంలోనిది. ఆత్మతత్త్వభోద అంతర్భాగంగా ఉంటుంది. ఆ సారాంశమంతటినీ ఆమె ఎంతగానో ఆకలింపు చేసుకున్నారు.

తెలుగువారి జానవర కళారాపం గరుడాచలనాటకం (యక్కగానం), దీనిలో అనేకానేక కీర్తనలు.

లాలి లక్ష్మి జగదీశ రమ్యచరిత లాలి మృదుభాష దీనిపోష రమ్యచరిత లాలి పట్టాభిషేక శ్రీ రమితోడ నిదజించుడి భీదాది నిర్మల చరిత!

జోడో ఇనకులధీషుడు, జోడో నరసింహదేవ జోడో శారి జోడో రాక్షస సంపోర

జోడో నరసింహదేవ జో రఘురామా

ఇలా అన్నించినీ కంరస్తం చేసిన ప్రతిభ రుక్షిణమ్మది.

సంస్కృత భాషాభ్యాసం అంతా ఇంటి దగ్గరే. రఘువంశం, కుమారసంభవం, మేఘుసందేశం... మరెన్నో అంధ ప్రబంధాల అభ్యసమంతా అక్కడే.

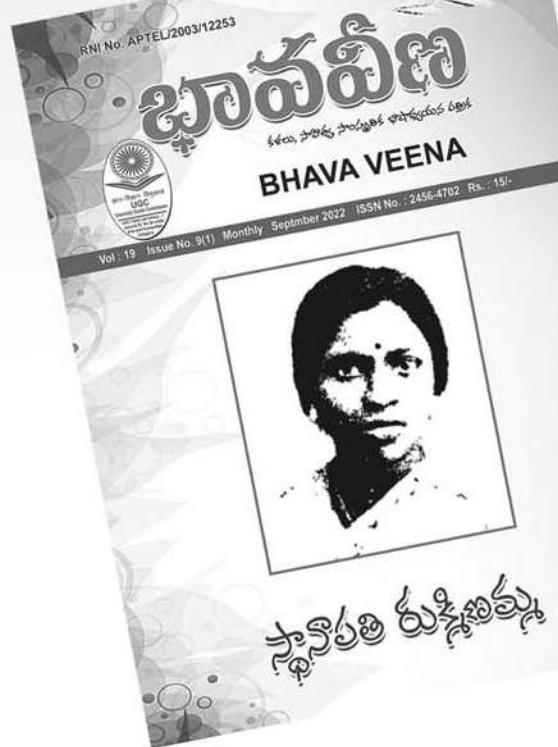
మహాకవి కాళిదాసకృతికి భావానువాదాలను పరించారు. ప్రధానంగా రఘువంశం కావ్యంలోని

అధ్యాయాలు (సర్దలు) మొత్తాన్ని ఆకశింపు చేసుకున్నారు. దిలీప, రఘు, ఆజ, దశరథ, శ్రీరామ,

లవకుశ రాజుల చరిత్రను ఇతిపోస పూర్వకంగా అధ్యయనం చేశారు. ప్రాచీన చరిత్ర, సంస్కృతి,

సంప్రదాయాలను పరిశోధించారు.

'తురగవారమ్మతో దొలుత నిలిచి' అంటూ కవితాత్మక హర్షర్ధాన్వాలు చేశారామె. రూపాన్నిదేవిది

నిపుణ ధులీణ

వీరోచిత పోరాట చరిత్ర. నమరతంత్ర విధులెన్నించినో రావు సాపోబకు నేర్చింది. మిత్ర రాజ్యాలన్నించినీ నమీకృతం చేసింది. ప్రత్యేది నేనలను హడలగొట్టింది. తన సేనావాహినికి ఎనలేని ధైర్యాన్ని ఇచ్చింది. అక్కరాలా ధీమంతురులంటూ రుక్షిణమ్మ చేసిన అభివర్ణన కావ్యసమరోత్సాహ సూచిక.

ఆమె 'పూర్వగానం' చేసిన తీరు అపూర్వం, అపురూపం.

చారుదత్తం నాటకాన్ని మలచిన రీతి పూర్వయంగమం.

'దూత ఘలోత్సచం' పేరిట పదకీడ సాగించిన వైనం పూర్వం. దేవీ భాగవతం, గోలోకం అనేవి తన వచన పురాణ కృతులు. పూర్ణ వ్యాపహరికం అవి. పారకుల సమాదరణను అందుకున్నాయి.

వేదాలు, ఉపనిషత్తులలోని కీలక అంశ లెన్నించినో తాత్పర్యాలు నపో వచనంగా అందించారు. అవన్నీ సూక్తి సమన్వితాలు. భగవాన్ తత్త్వ ప్రతి పాదితాలు. ఆ పుస్తకం 'దేవపుడు'.

ప్రార్థన, ప్రతిజ్ఞ, యుత్తిమాల వంటి కథానికలు రచించారు. కాదంబిని, వత్సరాజు, తదితర రచనలూ వెలువరించారు. సీలాటి రేవు వంటి కథల

ఆవిష్కరణతో ఆకట్టుకున్నారు.

ఛాయ, శీల అనే రచనలనీ వెలయించారు కాని వాటి వివరాలు మరింతగా పారక ప్రపంచానికి తెలియాల్సి ఉంది.

అమెకి కవిత్వం ఒక ఉపాసన. సరస్వతీమాతకు ఆణ్ణీయ సేవిక. తన ఖండకావ్యాల్లో ఒకటి తెనుగు తోబుట్టువులకు అంకితం చేశారు. శ్లోకాలకు స్నేహస్నువూదాల్లో తనదైన ప్రతిభను జోడించారు. అమె వద్యాలు మరికొన్నింటిలో తత్త్వచింతన అపారంగా గోచరస్తుంది.

క్షణము చిత్తమ్యు, విత్తమ్యు క్షణమే సుమ్యు
క్షణము జీవితమెత్తను, క్షణము నటన
ఎరుక తెలియుడు, యమునికి కరుణలేదు.
అంటారు ఒక చేట.

వీటస్తుంటికి తోడు, అమె ఆధునిక ధోరణిని ప్రతిబింబించే కథల సంపుటీకరణ 'చయ్యు' కథలు అని పేరుపెట్టి ఆనాడే సంచలనం కలిగించారు. ఆ రచన వెలువడేనాటికి ఆమెకి ఇరవై సంపత్తురాలు.

నస్తుచోడుని తుమార సంభవంలోని ద్వారశ అశ్వాసాలనూ నమగ్ర పరిశీలనాధ్యయనం చేశారామె. జానుతెలుగు పద ప్రయోగచాలుతిని ఎంతగానో అవగతం చేసుకున్నారు. మార్గదేశి కవిత్వాల విశేషమ కృష్ణిని కూలంకపుంగా కొనసాగించారు. కవి చమత్కారాలు నప్యారయానందదాయకాలు. చదివిన కొద్దీ చవులారించేవి.

జలవాసులైన హరిల
క్షులు వర్ష నిశాపసానమున మేల్కొని క
న్నులు విచ్చి చూచినట్లులు
జలజోత్పుల రుచులు వెలసె శారదవేళన్
ఇటువంటి అనేక ఉదాహరణలను అమె తన సమీక్ష రచనల్లో ప్రస్తావించి విపులీకరించారు.

కాళిదాసు విరచిత 'మేఘసందేశం' (దూతం) ప్రశస్తిని పలు సభల్లో విశదికరించార. వర్షన దైప్యం, అలంకార పటిమ, శ్లోక సందేశాలను వివరించేవారు.

సంచారిణి దీపశిథేవ రాత్రా
య యం వ్యతీయాయ పతింపరాసా,
నరేష్ర మాగ్రాష్ట జవ ప్రపేచే
విస్తర భావం పచ భూమిపాల:
ఇందుమతీచేవి నసిచే దీపశిథ అని, కాంతి పుంజం ఆవరించి ఉండని, కల్యాణ అలంకృతు రాలనీ అభివర్షించడాన్ని కవయిత్రి పలుమార్లు సద్గుల్లో ఉండంకించేవారు. ఎంతో కొనియాడేవారు.

రుక్మిణమ్మ సాహితీ వ్యాసంగానికి, నిరంతర కృష్ణికి నముదాత్ ఉదాహరణలు ఎన్నెన్నో. ఆంధ్రప్రదేశ్ ని తన ఖండ కావ్యం 'పూలమాలలో మరింత తేటుత్తులం చేశారు. ధీర ఆతిప రూస్సి లక్ష్మీబాయి సమర తంత్రాన్ని చదువరుల కళకు

కట్టించారు.

'రణ శిక్షణములాది రాజ్య తంత్రంబులు
రాపు సాహాబునకు రహిని తెలిపి
బాండాయు రోహిలా బంగాళబుందేలి
సేనల వేగమే చేరగట్టి
పరిసంధి హృదయముల భగ్నమౌనట్లుల
ఆ కథాంశాలన్నింటినీ చిద్యాధికులనుంచి
స్వీకరించానన్నారు!

పాత్రలు, స్థలాలపేర్లలో కొన్ని యథార్థాలు, మరికొన్ని కల్పితాలు, ప్రతి పదమూ అందరికి అర్థమయ్యేదే. 'ఆ ఏధి చాలాకాలం తడినిస్తు లేదు. గచ్ఛిలాలు కీమకీమమంటున్నాయి. ఉండి ఉండి నక్కల ఊతలు...' ఇలా సాగుతుంది కథన శైలి.

మరికొన్ని కథలన్నీ నంభాషణలతో కొనసాగుతాయి.

దయ్యం, దయ్యాలు... ఈ పేర్లతో ఉత్సుకర రగిలించారామె. ఈ సంకలనంలోని కొన్ని శీర్షికలు: కవి, కారివి, దేవతా...దయ్యమా. ఇటువంటి రచనలన్నీ తన తొలి ప్రయత్నం అనుస్పచ్చికి, కథాకథన కొశలం కనిపిస్తుంది. వీటిల్లో.

'ప్రాద్యజారింది. చీకటి పడింది. దీపాలు పెట్టారు. అతను తలుపుత్టి వచ్చాడు. ఏధి తలుపులు వేయమన్నాడు'. (ఇలా ఉంటాయి వాక్యాలు). సంభాషణల విధానం ఉత్సుకత రేకెత్తిస్తుంది.

జరే! ఇలాగోసారి చూడ్రా!

నీ సంగతి నాకు తెలుసులే.

ఇదిగో! నేనెలా ఉన్నానో చూడూ

ఎలా ఉంటే నాకెందుకు?

నిన్నేమీ చేయసులే

ఏమీ చేయకపోయినా సరే, నిన్నుమాత్రం చూడను.

ఎంచేత?

(ఈ విధంగా పదునుగా, ధాటిగా ఉంటాయి సంభాషణాత్మక కథలు. ఇంతకు మించిన వాడుక ఇంక్కుడా లేదనిపిస్తుంది.)

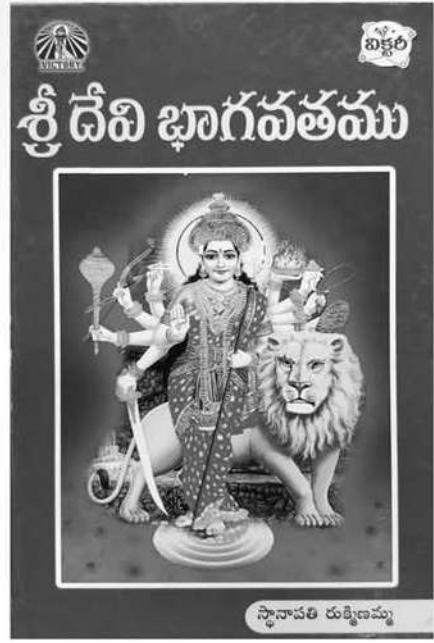
'ఆ, కా, మా, ...వై కోను స్నాతః' అనే ప్రయోగం మరో కథల్లో ఉంది, చదువుతున్నంతసేపూ కట్టి వచ్చేస్తుంది.

ఇంతకి ఆ వాక్య అర్థం ...

ఆషాద, కార్తిక, మాఘు, షైశవ మాస పౌర్ణమి తిథుల్లో తెల్లవారుజమున స్నానం చేస్తాంది ఎవరూ? అని.

అదొక కెవ్వు కేక. విన్నది ఒక దారి తప్పిన పండితుడు. కన్నుచుస్తూ కానని చీకటిలో అర్పరాత్రి అతడు ఓ చెట్టు దిగువకు చేరతాడు. నడక బడలికతో ఒట్టు తెలియనంతగా నిద్రపడుతుంది. అంతలో వినపుండి భీకరధ్వని.

ఇంతటి విభిన్న అష్ట వియాసం స్థానాపతి రుక్మిణమ్మ సొంతం. ఆ రచనల్లో విస్తృత, విలక్షణత

పుష్టులం.

దశాబ్దాల కిందటే అటు ప్రాచీన, ఇటు ఆధునిక రీతి దక్కతతో వెలుగులందించిన మహిళా థీమటి.

'పరోపకారం వల్ల పుణ్యం, పరపీడవల్ల పాపం విధిగా వస్తాయి' తరపు వాక్యినిర్మాణాలు ఆమె పరిశీలనాసక్తిని వెల్లడిస్తున్నాయి.

'భారత జాతీయతాబోధకాలైన ఉప్యాసాంశాలు దేశ సోభాగ్య సంపదుద్దిపకాలు'.. ఇటువంటి గంభీర ప్రయోగాలనీ చేసిన నిపుణురాలు.

ఆమె జన్మించి శతాదిక సంపత్సూలైంది. ప్రాచీనాంధ్ర కవయిత్రిగా నాలుగోతరం ప్రత్యేకతను ఆసాంతం కనబిచారు. రచనల సంఖ్య ఇరవైలోపు ఉంటుంది. ప్రతీ రచనా ఆ రోజుల్లో అశేష పారకాదరణ అందుకోగలిగింది.

చారిత్రక ప్రస్తుద్దుల విశిష్టము కీర్తిస్తూ కవితలూ రాశారు రుక్మిణమ్మ. శీక్షప్ప దేవరాయల దేవేరుల్లోని తుక్కాంబ జీవిత చరిత్రను వంచకంగా వెలయించారు. కథనకమాన్ని వెలుగులోకి తెచ్చి ఆ విధంగానూ తానేమిటో నిరూపించు కున్నారు.

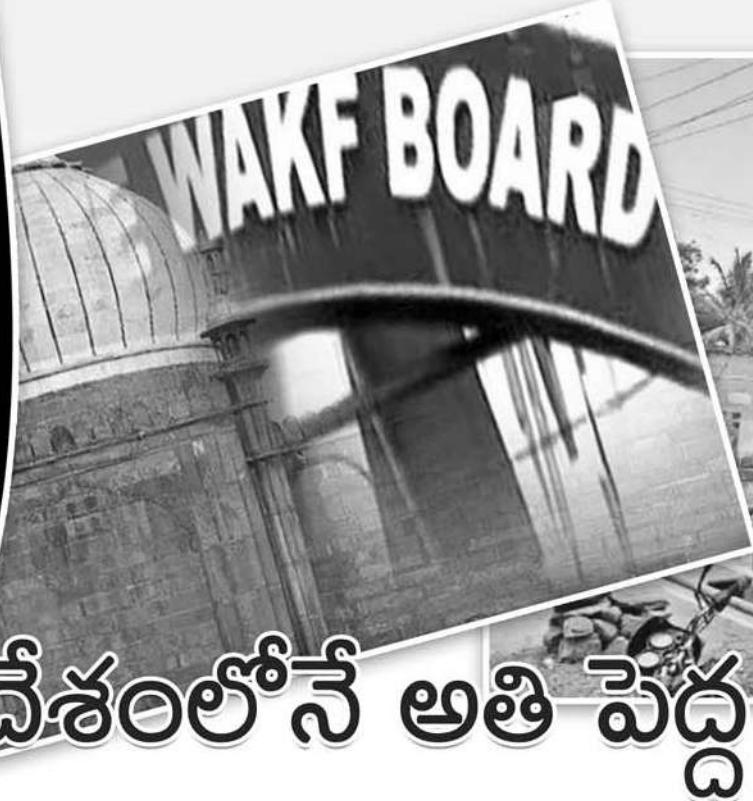
ఆష్ట యజ్ఞ నిపుణురాలు. ప్రయోగ రంగాన ధీరురాలు స్థానాపతి రుక్మిణమ్మ గృహపాంచిగా దీక్షాకంకణధారి. సృజన రచనలోక విజయ విషారి.

జంధ్వుల నేర్తిజంబు

సీనియర్ జర్నలిష్ట్

భారత్తో వక్క బోర్డు పద్ద ఎంత భూమి ఉండనేచి అప్పుడు ఆటిపెద్ద ప్రశ్నగా మారింది. వాలివద్ద మొత్తం పాకిస్తాన్ వైశాల్యానికన్నాయి. పాకిస్తాన్ 8.8లక్షల చదరపు కిమీ భూమిని కలిగి ఉంది. భారత్తో వక్క పద్ద 9.4 లక్షల ఎకరాలు లేదా 3805 చదరపు కిమీల భూమి ఉంది. దినికి తోడుగా 8.7 లక్షల ఆస్తులను కలిగి ఉంది. అంటే వక్క ఆస్తులు పాకిస్తాన్ కన్నా పెద్దవి కావస్తు మాట. ఆయతే, డబ్బు, పరపతి, అపరిమితమైన అధికారంతో భారతీయ వక్క బోర్డు దేశంలోనే ఆటిపెద్ద పట్టణ భూస్వాములలో ఒకలిగా మారింది. భారతీయ భూమిపై దానికి అడ్డుకొచ్చు లేని నియంత్రణ ఉండటం ఆస్తి గంభీరమైన ప్రశ్నలకు తావిస్తుస్తాది. చిత్రమైన విషయం ఏమిటంటే, ముఖ్యంల ప్రయోజనం కోసం పాకిస్తాన్ ను స్థాపించగా, భారత్తో వక్క ఆస్తులు ధీల్లి వైశాల్యం కన్నా మూడురెట్లు ఉండటం విచిత్రం. దాదాపు గోపా అంత పెద్దది. ఇది భారత్తో మిని పాకిస్తానా అనే సందేహం కలగడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

దేశంలోనే ఆటి పెద్దది

గొంకాలు అబద్ధాలు చెప్పవు. భారత్తో వక్క బోర్డు 9.4 లక్షల చదరపు ఎకరాల భూమిపై ఆధిపత్యాన్ని కలిగి ఉంది. భారత్తో పూర్తి భూభాగం 3.287 మిలియన్ చదరపు కిలో మీటర్లు. ముఖ్యంలను సంతృప్తి పరిచేందుకు బ్రిటిష్ ప్రార్థన స్థాపించిన పాకిస్తాన్ అందులో 881,913 చదరపు కిమీల భూమిని కలిగి ఉంది. ఈ విధంగా, తూర్పు, పశ్చిమ పాకిస్తాన్ ను రెండూ కలిసి 1947 నాటి అవిభజిత భారతదేశంలో 23 శాతం భూమిని ఆక్రమించుకున్నాయి.

2024లో తమ పద్ద 9.4 లక్షల చదరపు ఎకరాలు లేక 3805 చదరపు కిమీల భూమి ఉండని వక్క బోర్డు ప్రకటించింది. 1947లో ఉన్న లక్ష చదరపు ఎకరాల మూల విలువ కన్నా తొమ్మిదిరెట్లు దాని ఆస్తుల విలువ పెరిగిందన్నమాట. ధీల్లి వైశాల్యం 1,483 చదరపు కిమీలు కాగా, గోపా మొత్తం భూభాగం 3,702 చదరపు కిమీలు. ఈ రకంగా చూస్తే భారత్తో గోపాతో సమానమైన భూభాగానికి వక్క బోర్డు స్వీతదారు అన్నమాట.

చిత్రం ఏమిటంటే, 1945లో 87.5 శాతం ముఖ్యంల రేకర్డు దేశం ఏర్పర్చిందుకు ముఖ్యం లీగును తమ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకున్నారు. ఆయతే, వారిలో అందరూ పాకిస్తాన్ కు వెళ్లేదు. ఏడుదశాబ్దాల తర్వాత, అంటే 2024 నాటికి భారత్తో ముఖ్యం జనాభా పాకిస్తాన్ జనాభాతో సమానంగా ఉంది. అదనంగా, వక్క బోర్డు పాలన కింద భారతదేశ వ్యాప్తంగా భారతీయ ముఖ్యంల భారీ భూభాగాలను

నియంత్రిస్తున్నారు. చాలామంది ముఖ్యంలు 1947 పాకిస్తాన్ ను ఏర్పరచేందుకు వెళ్లగా, భారత్తో ఉండిపోయిన ముఖ్యంల పద్ద దేశంలో కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల భూభాగాలకన్నా ఎక్కువ భూమి ఉంది.

ఆక్రమించుకున్న చారిత్రిక ప్రశ్నలు

శ్రీశామాలకు, మజుల్లకు భూమితో వక్కబోర్డు సరిపెట్టుకోదు. దాని కట్ట చరిత్రలై కూడా ఉన్నాయి. భారత పురాపు శాఖ సంరక్షణలో ఉన్న 120 కట్టడాలను వివిధ రాష్ట్రాల వక్క బోర్డులు తమపంటూ ప్రకటించుకున్నాయి. ఈ వివాస్వద ఆస్తులలో ధీల్లిలోని ఎరకోటలోని జమా మసీదు, ఆగ్రాలోని మొత్తి మసీదు కూడా ఉన్నాయి. ఈ ఆస్తులను 2014లో బీజేపీ అధికారంలోకి వచ్చే ముందే నాటి యుపి వక్కబోర్డుకు కానుకగా ఇచ్చింది. కాగా, మనోహాన్ సింగ్ ప్రభుత్వం కానుకగా ఇచ్చిన ఆస్తులపై వక్క అధికారాన్ని సెప్పెంబర్ 2023న రద్దు చేయడం జరిగింది. కాగా, ఈ రద్దుకు వ్యతిరేకంగా ప్రతి క్లీయర్ ఉంది.

పురాపు శాఖ వక్క ఆస్తులను చట్టవిరుద్ధంగా ఆక్రమించుకుండంటూ నేటికి కూడా విషాంగవం నాయకుడు, ఎంపీ అసదుద్దిన్ ఒకైసీ పేర్కొంటు న్నారు. మిగిలిన భారతదేశమంతా చట్టలను అనుసరిస్తుండగా, వక్క బోర్డు ధ్రువీకృతం కాని పత్రాలతో భూమిని సేకరిస్తోంది. వారు 1500 ఏక్ల కిందటి ఆలయాన్ని, 95శాతం హిందూ గ్రామాలపై కూడా పూక్కును ప్రకటించుకుంటున్నారు. ఇప్పుకే చారిత్రిక స్తలాలను, ఇతర విలువైన ఆస్తులను లక్ష్మంగా చేసుకున్నారు. దాన్ని ఆజమాయిషీ లేకుండా

విలీస్తే, ఏదో ఒకరోజున ఏర్పడచోయే వక్క దేశంలో భారతీయ చట్టాలు అర్థరహితంగా మిగులుతాయి.

జలియన్న కలిగిన భూమిస్వామి వక్క బోర్డు

డబ్బు మాట్లాడుతుంది - వక్కబోర్డు పద్ద అదిచాలా ఉంది. విశేషకుల అంచనా ప్రకారం వక్క బోర్డు నెలవారీ ఆధాయం రూ. 20,000 కోట్లు చేరవచ్చునని. ఒక్క అస్సాంలోనే రాష్ట్ర వక్కబోర్డు బ్యాంకులో దాదాపు రెండు కోట్లకు పైగా క్యాష్ ఉంది. కేరక రాష్ట్ర బోర్డు ఆర్టీఎస్ ప్రశ్నకు స్పందించి ఇచ్చిన వివరణ ప్రకారం, 2022-2023 నాటికి దాని వార్షిక ఆధాయం రూ. 14 కోట్లకు పైనే.

దేశప్రాప్తంగా 32 వక్క సంఘలు ఉన్నాయి. ప్రతి ఒకబ్బీ భారీ ఎత్తున సంపదను కూడాబెడుతోంది. ఒకవేళ వీరి దగ్గర ఉన్న సంపద విలువ నిజమైనదే అయితే, వక్క కౌన్సిల్ అస్సది భారతదేశంలోనే అనియంత్రిత సంపన్న భూస్వామి అవుతుంది. భారతదేశంలో ఉన్న ఒక మతపరమైన సంఘ దేశ చట్టలను అమనరించకపోవడం ఊహించుకోండి. బుజ్గింపులను నిలిపివేయండి

యుపిల ప్రభుత్వం చేసిన 2013 వక్క చట్టం రాత్రికి రాత్రే దాని ఆస్తులను పెంచేసింది. స్వతంత్రం వచ్చేనాటికి వక్క పద్ద ఒక లక్ష రూపాయల విలువైన ఆస్తులు ఉన్నాయి. నేడు వారు మూడుప అతిపెద్ద భూస్వాములు. యుపిల యుగంలో చేసిన వక్క చట్టమే దాని అధికారాలను పెంచింది. ఈ చట్టం ప్రకారం ఎటుపంటి న్యాయపరమైన పోరాటం లేకుండానే వక్క భూమిని స్పంతం చేసుకోవచ్చు.

భూన్యామి వక్షబోర్డు

ఈ మాత్రం జవాబుద్ధితనం లేకుండా వారు గ్రామాలకు గ్రామాలనే కళ్ళా చేసుకున్నారు. తాజాగా చేసిన వక్షబోర్డు సవరణ చట్టం 2024 ఈ అనియంత్రిత అధికారమనే కోరలను పీకేందుకు ఉచ్చేశించింది. ఆ పని చేయకపోతే, భారతీయ చట్టాలు పూర్తిగా వర్తించని, విపరీతమైన దబ్బు అందు బాటులో ఉన్న, స్వయంప్రతిపత్తి కలిగిన కయ్యానికి కాలుదువ్వే భూన్యామి తయారవుతాడు.

సెక్యులరిజం మాట పక్కన పెడితే, వక్షిస్తాన్ అనేది తల్లిత్తడం అనేది భారతీయ సార్ఫోమాధికారానికి, ఆత్మకు ప్రత్యక్ష సహార్థం.

జమ్ముడు భారతీయ వక్ష బోర్డు కేవలం మతపరమైన సంస్కారు. అది దబ్బు, భూమిపై అధికారం కలిగిన ఒక సమాంతర అధికార వ్యవస్థ. వక్షిపై హక్కులకు సంబంధించిన వివాదాలను విచారించేందుకు స్వతంత్ర ట్రైబ్యూనల్ దానికి ఉంది. ఇది అనేక ప్రాంతాలలో, దేశవ్యాతిరేక సెంటీమెంట్లను పరిరక్షిస్తోందనే అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తుంటారు. దాని మార్గంలో కొనసాగేందుకు దానిని అనుమతిస్తే, భారత దేశ నడిబోద్ధున అది తన స్వంత దేశాన్ని నడుపుకునే అవకాశం ఉంది.

జస్టిష్ మతం పుట్టకముందు నుంచే గల ఆలయాలను, గ్రామాలను కూడా వక్ష గుటకాయ స్వాచ్ఛ చేసుకున్న సేపథ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం 2013లో యుపి చేసిన చట్టానికి సవరణలను ప్రతిపాదిస్తూ చట్టాన్ని చేసి, దాన్ని జెప్పినికి అప్పగిం చింది. ఈ క్రమంలోనే దీనిపై ప్రజల మనోభావాలను, నాచనలను చేయవలసిందిగా కోరింది. ఈ

వ్యవహారంలో ముస్లింలు అత్యంత స్పష్టతతో ఈ బిల్లును రద్దు చేయమని కోరుతుంటే, హిందువులు మాత్రం తమ బద్రకాన్ని పీడి సూచనలు చేసేందుకు ముందుకు రాన్టే కనిపిస్తోంది. దీనికి తోడుగా, తీప్రవాద ఇస్లామిస్తు మత గురువులు ముస్లింలను మరింతగా రెచ్చగొడుతుండడం గమనార్థం. అట్టేర్కు చెందిన సర్వర్ చిస్తి పీడియాలే ఇందుకు సాక్షం.

వక్షబోర్డును వ్యతిరేకించమంటూ

రెచ్చగొడుతూ పీడియాలు

వక్ష సవరణ చట్టం మునుగులో అల్లర్లు స్పష్టించాలని ఇస్లామిస్తులు పలు పథకాలు వేయడమే

కాదు, ప్రత్యుత్సంగా ఓదిరిస్తున్నారు కూడా. ప్రభుత్వం ప్రజల నుంచి సూచనలను ఆహ్వానించిన సేపథ్యంలో తమ అభిమతాన్ని ముందుండజడం మనకు కనిపిస్తునే ఉంది. బిల్లు రద్దు చేయాలని కోరుతూ మనీరులలో గుమిగూడి సందేశాలను పంపుతున్నారు. హిందువుల సంగతి ఏపైనా, ముస్లింలు మాత్రం ఈ విషయంలో ఎంతో చైతన్యంతో ఉన్నారు. తాజాగా, సర్వర్ చిస్తి వక్ష సవరణ బిల్లు విషయంలో ముస్లింలు రోడ్డకెక్కు లంటా పిలుపునిస్తున్నాడు. గతంలో హిందువులను ఆర్దికంగా బాయ్కాట్ చేయాలన్న కారణానికి మర్దతునిచ్చింది ఇతడే. అట్టేర్ దర్శకు చెందిన అంజలమన్ కమలీ సర్బ్యదిగా ఉన్న సర్వర్ చిస్తి పీడియా ఒకటి ఇటీవలే కైర్లగా మారింది. వక్ష సవరణ చట్టం 2024ను వ్యతిరేకిస్తున్న మిషన్ రోడ్డ మీడకెక్కి అరాచకాన్ని స్పష్టించమని ఆ పీడియా ద్వారా ముస్లింలను రెచ్చగొట్టాడు.

మన ప్రతిప్ర గౌరవానికి మువ్వు వాటిల్డం సిగ్గుచేటు. మన ఇతిహస బుల్లోజీల్లతో కూలగొడుతున్నారు, జనాల మనల్ని ఖాదేస్తున్నారు, మనీరులు, దర్శాలు, మజార్లలను ధ్వంసం చేస్తున్నారంటూ ఆ పీడియాలో ఇవేదన వక్షం చేశాడు. ప్రభుత్వం తీసుకుపచ్చిన వక్ష సవరణ చట్టాన్ని తిరస్కరించేందుకు ముస్లింలను కూగ్గార్కోడ్ సాన్ చేయాల్చిందిగా అతడు కోరాడు. సెప్పెంబర్ 10 నాటికి దాదాపు 40లక్షల మంది ముస్లింలు కూగ్గార్కోడ్ సాన్ చేశారు. ముస్లింలకు సంబంధించిన సమస్యలను కైర్యంగా లేవెన్తే వ్యక్తి అసదుద్దిన్ ఒట్టేసి ఒకదేనని, ఇంకా అనేకమంది అటువంటి నాయకుల అవసర ముందంటూ అతడు పేర్కొచ్చడమే కాదు మాలానా తోకీర్ రజా, సజ్జాద్ నొమానీ వంటి తీప్రవాద ఇస్లామిక్ బోధకులను సమర్థించాడు.

- సీల

‘బెంగాల్కు స్వా

జిదీవల బాంగ్లా పరిణామాలు ప్రపంచానికి, ముఖ్యంగా తెలియాకు ముఖ్య తెచ్చేటట్టు ఉన్నాయి. వేక్ హాసీనా ఆ దేశం నుంచి బయటపడిన వెంటనే తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఇస్లామిస్త్ నాయకులను విడుదల చేసింది. ఇప్పుడు వాళ్లు పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి మమతా బెన్జీ తమ మనిషి అని భావిసున్నట్టు కనిపిసున్నది. భారత్తో తెగతెంపులు చేసుకుని, నరేంద్ర మోటీ నుంచి రాష్ట్రానికి విముక్తి కల్పించవలసిందని నలహో ఇచ్చారు. దీనిని కేవలం ఒక ఉన్నాది ప్రేలాపనగా పరిగణించడం సరికాదని విశ్లేషకులు అంటున్నారు. బాంగ్లాదేశ్ విపరిణామాలు మణిపూర్వాను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేసే ఆవకాశం ఉండడు అనుమానాలు ఉన్నాయి. వీటి మర్యా జాతీయగీతాన్ని మార్చాలన్న ఒక డిమాండ్ తెరపైకి రావడం మరొక పరిణామం. దీనిని 1971లో భారతదేశం బాంగ్లా మీద రుద్ధిందన్న వాదనను మతోన్నాద సంస్థలు ప్రచారం చేస్తున్నాయి. మొత్తంగా ఇవస్తే భారత్తో కయ్యానికి కాలు దువ్వాలన్న దురద తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో స్వప్తంగా కనిపిస్తున్నది.

ఈ చిన్న దేశంలో ప్రైసరిటీలు చరిత్రలో కనీపిసే ఎరుగనంత పెద్ద సంక్షేభాన్ని ఎదుర్కొంటు న్నారు. ఆగస్టు 5న వేక్ హాసీనా అవామీ లీగ్ ప్రభుత్వం కూలిన తరువాత ప్రైసరిటీలకు చెందిన ఇళ్లు, వ్యాపార సంస్థలు మొత్తం 1.068 ధ్వనం చేశారు. ఇందులో హిందువులవే ఎక్కువ. ప్రైగా 506 దాడి ఘుటనలు అవామీ లీగ్ మద్దతుదారులైన హిందువుల ఆస్తుల మీదే జరిగాయి. దాదాపు 22 ప్రార్థనా స్థలాల మీద కూడా దాడులు జరిగాయి. దేశ నైరుతి ప్రాంతంలో ఉన్న భాల్యాలో ఎక్కువు దాడులు జరిగాయి. ఇక్కడ 395 ఇళ్లను దగ్గం చేశారు. బాంగ్లాదేశ్ దినపత్రిక ప్రోఫోమ్ అలో ఈ నివేదికను వెల్లడించింది. జరిగిన మత ఘుర్భణలలో కనీసం ఇద్దరు హిందువులు చనిపోయారు. ఈ ఇద్దరిలో విక్రాంత ఉపాధ్యాయుడు మృగాల్ కాంతి చట్టి ఒకరు. ఆగస్టు 5 రాత్రే ఆయనను నరికి చంపారు. అయితే గాయపడినపారు చాలామంది ఉన్నారు. ఒక ప్రశ్న తప్పక వస్తుంది. బాంగ్లా

రిజర్వేషన్ వ్యజిరేక హింసలో రాదాపు 600 మంది చనిపోయారు. వారిలో కేవలం హిందువులు ఇద్దరే అంటే ఎంత వరకు నమ్మువు? హిందువులతో పాటు అక్కడ ప్రైసరిటీలు క్రైస్తవులు, అపముద్దియు ముస్లింల మీద కూడా దాడులు ఎక్కువగానే జరిగాయి. కొన్ని చర్చలను ధ్వనం చేశారని బాంగ్లా దేశ క్రీస్తీయున్ సంఘం వెల్లడించింది. హాసీనా నిప్రమణ తరువాత మహమ్మద్ యూనస్ నాయక త్వంలో ఏర్పడిన తాత్కాలిక ప్రభుత్వం హిందువులు, క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు, సిక్కులు వంటి ప్రైసరిటీ వర్గాల ప్రతిభింధులు 40 మందితో సమావేశం జరిపి భరోసా ప్రకటించారు. కానీ అదంతా బూటకుని తేలింది.

చాలాచిత్రంగా పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి మమతా బెన్జీలో బాంగ్లా మతోన్నాదులు తమ ప్రతినిధిని చూసుకుంటున్నట్టే ఉంది. నరేంద్ర మోదీ పాలన నుంచి పశ్చిమ బెంగాల్కు విముక్తి కల్పించండి! ఆ రాష్ట్రానికి స్వాతంత్యం ప్రకటిం చంది! అని జిష్యేముద్దీన్ రహమాని హాఫీ మమతకి పిలుపునిచ్చారు. ఇతడు అల్ కాయిదా అనుబంధ అన్సురులు బాంగ్లా టీఎం నాయకుడు. హాఫీని బాంగ్లాలో మహమ్మద్ యూనస్ నాయకత్వంలో ఏర్పడిన తాత్కాలిక ప్రభుత్వం నెల క్రితం జైలు నుంచి విడుదల చేసింది. భారతదేశ ప్రముఖ అంగ్ల చాసన్ కూడా ఈ విషయాలు వెల్లడించింది. నిజానికి జూలై ప్రాంతంలో బాంగ్లా సంక్షేభం ఆరంభమైన తరువాత విద్యార్థులు కోల్కత్తా రావమ్మని మమత పిలుపు నిచ్చిన సంగతి తెలిసిందే. హాఫీదంతా నేర చర్చే. ఇతడిని 2013లో జైలుకు పంపారు. అందుకు కారణం సెక్కులరిస్టుగా పేరున్న ఒక బ్లాగర్సు చంపాడన్న ఆరోపణ ఉంది. హాసీనా దేశం వీడిన తరువాత మహమ్మద్ యూనస్ నాయకత్వంలో అనధికార, తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పడడం, హాఫీని జైలు నుంచి విడుదల చేయడం తెలిసిందే. నిజానికి యూనస్కు బాంగ్లాదేశ్ నేపసిలిస్టు పార్టీ, ముస్లిం

మతోన్నాద సంస్థలు కొమ్ము కాస్తున్నాయి. అందులో జమాత్ ఇ ఇస్లామి సంస్కరణ కూడా ఉంది. హిందువుల మీద, వారి ఆస్తుల మీద యథేష్టగా దాడులు జరుగుతున్న సమయంలో తాత్కాలిక ప్రభుత్వం హాఫీని విడుదల చేసింది. ఈ ఉన్నాది ఇంతకు ముందు కూడా ఒక ప్రకటన విడుదల చేశాడు. ఇందియాను విచ్చిన్నం చేస్తాం. ధీమీ మీద ఇస్లామిస్త్ జెండా ఎగురవేస్తోం అనుదే ఆ ప్రకటన సారాంశం. ఈ పిలీలో చైనా సాయం కూడా తీసుకుంటామని వెల్లడించాడు. సిలిగురి నడవాను వేరు చేసి, ఈశాస్య భారతాన్ని వేరు చేస్తామని హాఫీ బెదిరిస్తున్నాడు. సిలిగురి కారిదార్నే చికెన్ నెక్ అంటారు. దీనిని దిగ్వింధీస్తే ఈశాస్య భారతంతో మిగిలిన భారతా వనికి సంబంధాలు తెగిపోతాయి. మీరు (భారత ప్రభుత్వం) బాంగ్లా వైపు ఒక అడుగు వేస్తే మేం చైనాను చికెన్ నెక్ దగ్గరకు చేరుస్తాం. సావ్ సిప్పర్స్ ను ఈ ‘స్వాతంత్యోద్యమం’లో పాల్గొనవలసిందని కోరతాం అని కూడా హాఫీ ఆ ప్రకటనలో పేర్కొన్నాడని మీడియా తెలియచేసింది. జైలు నుంచి బయటకు అడుగు పెట్టగానే హాఫీ చేసిన మరొక ప్రకటనలో -కశ్మీర్ ను భారత నుంచి విడగ్గట్టాడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని అన్నాడు. స్వేచ్ఛను పొందానికి సిద్ధంగా ఉండమని కశ్మీర్లకు చెప్పండి! కశ్మీర్ స్వాతంత్యం కోసం పాకిస్తాన్, అష్ట్రీస్తాన్ ఉమ్మీదీగా సహకరిస్తాయని కూడా అతడు చెప్పాడు. తన కేసి చూస్తే భారత కశ్ల హిస్తాస్తాని కూడా అంతలేని వాచాలత్వం ప్రదర్శించాడు. అలాగే పట్టకుంటే చేతులు కూడా నిరికేస్తాడు.

బాంగ్లా అంటే 18 కోట్ల ముస్లింల పవిత్ర దేశం. దీనివైపు హాస్తే కశ్ల తీస్తామని హాఫీ చేపేశాడు. హాసీనా అధికారంలో ఉండగానే ఈ ఇస్లామిస్త్ ఉండమని కశ్మీర్లకు చెప్పండి! కశ్మీర్ స్వాతంత్యం కోసం పాకిస్తాన్, అష్ట్రీస్తాన్ ఉమ్మీదీగా సహకరిస్తాయని కూడా అతడు చెప్పాడు. తన కేసి చూస్తే భారత కశ్ల హిస్తాస్తాని కూడా అంతలేని వాచాలత్వం ప్రదర్శించాడు. అలాగే పట్టకుంటే చేతులు కూడా నిరికేస్తాడు.

అయితే విశేషకులు ఇవ్వే ఉన్నత ప్రేలాపాలుగా పరిగణించడానికి సిద్ధంగా లేరు. బాంగ్లాదేశ్ ఘుర్రణల కారణంగా మణిపూర్వాను మరింత ఉద్రిక్తం చేసే అవకాశాలే ఉన్నాయని వారు అంటున్నారు. ఈ

జిష్యేముద్దీన్ రహమాని హాఫీ

తంత్రం ప్రకటించండి!

దేశ మస్సిం మతోన్నాదుల పిలువు

వేరకు మజిపూర్లో భద్రతా బలగాలను పొరుంచడం కూడా జరిగింది. బాంగ్లా గొడవలు దీనికి ఎందుకు ఉత్తమి ఆస్తియో చెప్పడానికి ఉన్న బలమైన కారణం - జమాతుల్ అన్నార్ ఉగ్రవాద మూరా. జమాతుల్ అన్నార్ ఫిల్ హిందాల్ పొరియా అని పిలిచే ఆ సంస్కృతాన్నా భారతంలో, తూర్పు భారతంలో కొంత పునాది ఉంది. దీనినే భారత ఉపభండ అల్ కాయిదాగా కూడా పిలుస్తారు. జమాత్ అన్నారీకి కుకీ చిన్ నేషనల్ ప్రంటకు దగ్గర

అమర్ సోనార్ బాంగ్లా.. జాతీయగీతం అనుకూల ప్రదర్శన, పక్కన గీతకర్త టాగూర్

సంబంధాలు ఉన్నాయి. ఈ రెండు సంస్కులు కలసి చిట్టగాంగ్ కొండలలో తమ శైఖులకు సాయుధ శిక్షణ శిబిరాలు నిర్వహించాయి. ఇలాంటి శిబిరాలు ఇంకా నిర్వహించాలని కూడా ఆ రెండు సంస్కులు లిభితపూర్వకంగా ఒప్పందం చేసుకున్నాయి. భారతీయు, ముఖ్యంగా ఈశాన్య భారతీయు అస్తవ్యస్తం చేయడమే అశయంగా ఆయుధాలు ఎత్తిన మణిపూర్ సంస్కర్తలో కూడా జమాతుల్ అన్నార్ చేతులు కలిపేందుకు సిద్ధపడుతున్నది. మైస్టర్ నుంచి వచ్చే మత్తు మందుల దబ్బు, ఉపభండ అల్ కాయిదా, ఈ ప్రాంతంలో ఒక ప్రశ్నేష దేశం ఏర్పాడాలన్న అమెరికా ఒత్తిడి విషయంలో భారతీ అప్రమత్తంగా ఉండాలని విశేషకులు బాహాటుగానే పౌచ్ఛరిస్తున్నారు. జమాతుల్ అన్నారీ, కుకీ చిన్ నేషనల్ ప్రంట గతంలోనే బాంగ్లాదేశ్ భద్రతా బలగాలలో తలవడాయి. ఆ ఘర్రణలలో 20 మంది కుకీచిన్ నేషనల్ ప్రంట ఉగ్రవారులను బాంగ్లా బంధించింది.

కుకీచిన్ నేషనల్ ప్రంటకు ఉన్న బలాన్ని బట్టి అది ఈశాన్య భారతంలో కల్గొలం స్వస్థించగలిగే స్థాయిలోనే ఉన్నది. వీళ్ళ దగ్గర ఆయుధాలు కూడా ఎక్కువే ఉన్నాయి. దాదాపు 6,000 అత్యాధునిక ఆయుధాలు దీని వద్ద ఉన్నాయని అంచనా.

బాంగ్లాలోని అరాచక తాత్త్వాలిక ప్రభుత్వం ఆ దేశ మూలాలను కూడా మార్పుకోవాలని అను కుంటున్నది. ఇది మస్సిం మతోన్నాదుల మొదటి లక్షణమే. ప్రస్తుతం మతోన్నాదుల ప్రాబల్యంతో నడుస్తున్న బాంగ్లా తాత్త్వాలిక ప్రభుత్వం బహుశా అది ఆశించినదే ముందుకు వచ్చింది. అదచోయిన తీర్థమే ఎదురైందంటే ఇదే కూడా. ‘అమర్ సోనార్ బాంగ్లా’ అనే జాతీయగీతాన్ని మార్పాలని ఒక విచిత్ర దిమాండ్ మొదలయింది. ఇది రమీంద్రనాథ్ టాగూర్

బాంగ్లా గీతాన్ని జాతీయగీతంగా ఆ దేశం స్వపరించింది. బెంగాల్ విభజన సమయంలో టాగూర్ ఈ గీతం రాశారు. అందుకే మతోన్నాదులు దీనిని లిటిష్ణ్ కాలంలో, వలసపాలనకు వ్యతిరేకంగా రాసిన సంగతి వాళ్ళ సౌకర్యంగా మరచిపోతున్నారు. నిజానికి ఇందులో లిటిష్ణ్ వ్యతిరేకత, వలస పాలన అవశేషం అనే భావన కంటే, భారత వ్యతిరేకతే ఎక్కువ. నాడు లిటిష్ణ్ వ్యతిరేక గీతంగా మారిన ఈ పాటను, 1971 విమానశోధమంలో (పాకిస్తాన్ నుంచి) తూర్పు బెంగాల్ వాసులు తమకు ప్రేరణ గీతంగా ఉపయోగించుకున్నారు.

నిజానికి పాత రాజ్యంగాన్ని, జాతీయగీతాన్ని మార్పాలన్న ప్రతిపాదన మతోన్నాద జమాతే ఇస్లామి ఆశయం. ఈ మాట పైకి అన్న గులామ్ ఆజామ్ కూడా ఆ పాట్ సాసుభూతిపరుడే. ఇతడి తండ్రి అమీర్ జమాతే ఇస్లామి నాయకుడు. అమర్ సోనార్ బాంగ్లా గీతం స్థానంలో రాగిన గీతాలు దేశంలో చాలా ఉన్నాయని జామాతే ఇస్లామి చెయ్యేందు, పైగా టాగూర్ గీతాన్ని ఆనాడు భారత్ మన మీద రుద్దిందని ఒక విక్రత వాదాన్ని కూడా జమాతే ఇస్లామీ ప్రారంభించింది.

మసీదులలో నమాజ్ జరిగే వేళలకి ఐదు నిమిషాల ముందే దుర్గాపూజ కార్యక్రమాలు, మంట్రాలు, మంగళవాయిద్యాలు అపేయాలని బాంగ్లాదేశ్ తాత్త్వాలిక ప్రభుత్వం అక్కడి హిందువులకు ‘విన్వించింది’ అట. నమాజ్ వేళలలో సంగీతం, మూర్ఖీజ్ సిస్టమ్ నిలిపివేయాలని తాము కోరగా హిందువులు ‘అంగీకరించారు’ అని హోం వ్యవహరాల సలవోదారు లెషినెంట్ జనరల్ మహమ్మద్ జహంగిర్ అలం చౌధురి సప్పెంబర్ 10 వెడీన చెప్పారు. బాంగ్లాదేశ్ హిందువులు పెద్ద ఎత్తున చేసుకునే పండుగకు ముందు ఏర్పాట్ సమీక్ష పేరుతో చౌధురి ఈ ప్రకటన చేశాడు. దేశంలో ఈ ఏదాది 32,666 దుర్గా మంటపాలు ఏర్పాటు చేస్తామని, అందులో 157 ఒక్క డాకాలోనే ఉంటాయని కూడా తెలియేశాడు. అంక్కలు హిందువులను నిరాశ పరిచిన్నట్టు వార్తలు వస్తున్నాయి.

ఈ నేపథ్యంలో భారత ప్రధాని నేంద్ర మెదితో బాంగ్లా తాత్త్వాలిక ప్రభుత్వ అభిప్రాయ యూనిసెల్ సమావేశం సాధ్యమేనా అన్న ప్రశ్నలు లెలువు తున్నాయి. యూనిసె చెబుతున్నట్టు బాంగ్లా-భారతీ సంబంధాలు కనీస మర్యాదలతో ఉండాలంబే జమాతే ఇస్లామి వంది సంస్కలను యూనస్ అదుపు చేయవలసి ఉంటుంది. పశ్చిమ బెంగాల్లో ఒక మహిళా దాక్ష్య, తూర్పు బెంగాల్లో (బాంగ్లా)లో ఒక మహిళా రాజీవ్ గాంధీ వ్యతిష్ఠతునఁ ప్రశ్నల వింపించి ఉంటాయని అంటే.

- జాగ్రత్త దెస్క్

1971లో బాంగ్లాదేశ్ అవిర్భవించిన తరువాత జనవరి 13,1972న టాగూర్ రచన అమర్ సోనార్

నేవా దృక్పథంతోనే

ఆటోవలి వర్షాలూ, వరదలూ తెలుగు రాష్ట్రాలను ఆతలాకుతలం చేశాయి. యథాప్రకారం సేవాభారతి బాధితులకు తనదైన తీరులో సేవలు అందించింది. అందలి మనుసులు పొందింది.

కులమో, మతమో ఆధారంగా కాకుండా మనిషికి సేవ చేస్తుందన్న భ్యాకీ ఈ స్వచ్ఛంద

సంస్కరు ఉంది. ఆర్ఎస్‌ఎస్ స్వార్లిష్ట్, ఎదుటివారి కష్టాన్ని తమ కష్టంగా భావించి కార్యకర్తలు చేసిన సేవ మెష్టుదగినచి. మొన్న ఖమ్ముం, విజయవాడలలో సంస్క అందించిన సేవలను గురించి సేవాభారతి ప్రాంత కార్యదర్శి (తెలంగాణ) సీవి సుబ్రహ్మణ్యం జాగ్రతీ

యూట్యూబ్ చానెల్తో తమ అనుభవాలను పంచుకున్నారు. అవి పారకుల కోసం...

ఆ లక్షంతోనే పనిచేస్తాం. బాధితులను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలిస్తాం. ప్రభత్త సంస్కలు లేదా ఇతర ఏ సంస్కలైనా తరలించే పనిచేసినప్పటికీ, సురక్షిత ప్రాంతాలకి తరలించిన తరువాత వారికి ఆపోరపదార్థాలు అందించడం, అవసరాలు తీర్చడం ముఖ్యం. అందుకోనమే వరద సహా శిబిరాలు. స్వార్ల్ కావచ్చు, ఫంక్షన్ పోల్స్ కావచ్చు. అక్కడికి బాధిత కుటుంబాల్ని తరలిస్తాం. తరువాత కూడా కొన్ని నమస్యలు ఉంటాయి. అనేక రకాల కుటుంబాలు దగ్గరగా ఉండటం, పుచ్చిప్రదృత విషయంలో సమస్యలు వస్తాయి. వ్యధులు, పిల్లలు ఆరోగ్య నమస్యలతో ఉంటారు. వీటిని పరిష్కరించటం వ్యవస్థకు సహార్ల లాంటిది. మొదట ఆపోరం, అత్యవసర ఇచ్చధాలు ఇస్తాం. అక్కడ తయారు చేసిన ఆపోరాన్ని అందిస్తాం. వరద తగ్గమఱం పట్టినప్పుడు కూడా సమస్యలు వస్తాయి. అంతా బురదతో నిండి ఉంటుంది. ఆ బురద శుభ్రం చేయడానికి నీరు ఉండదు. ఖమ్మంలో వార్లటాంకర్ ద్వారా నీళ్ళ అందించి ఇళ్ళను శుభ్రం చేయాల్సి వచ్చింది. వరద వచ్చిన దగ్గరి నుంచి పూర్తిగా సాధారణ స్థితికి రావడానికి 15, 20 రోజులు పడుతుంది. ప్రస్తుతం ఖమ్మంలో వరద ఉధృతి తగ్గినప్పటికీ, సేవా కార్యక్రమాల నిర్వహణ క్లిప్సంగా ఉంది. ఖమ్మంలోనే చాలా కార్బు, ద్వివ్యక్తవాహనాలు కొట్టుకొనిపోయాయి. చాలా పనిచేసే స్థితిలో లేవు. దానికి సంబంధించి కూడా సేవాకర్యం చేయాలని సేవాభారతి సంకల్పిం చింది. వరదతో సర్వస్యం కోల్చేతారు. కాబట్టి వాక్క అవసరాలు తీర్చాడానికి సేవాభారతి చూస్తుంది.

ముంగు ప్రభావాన్ని పట్టేలు, పట్టుపాలు, నగరాల్లో కూడా చూసాం. సేవ వరకు ముదు ప్రాంతాలలో ఎట్లాంచి విధానాలను అనుసరిస్తారు?

గ్రామీణ క్షేత్రంలో ఇళ్ళతో పొయి పొలాలకు నష్టం ఉంటుంది. పట్టణ ప్రాంతాలలో ఇళ్ళ, వాహనాలు, వ్యతాలు సహి స్థిరాన్నలకు నష్టం ఉంటుంది.

నగరాలలో, గ్రామాలలో నష్టం ఒకబో అయినా నష్టిప్రత, అది జరిగే తీరు వేరుగా ఉంటుంది.

విజయవాడ, ఖమ్ముం ఏకకాలంలో మునిగాయి. ఇటువంటి వలిస్తితిలో సేవలను ఏ విధంగా సమస్యలుం చేస్తారు.

సేవాభారతి కార్యక్రమాల మీద ప్రతిరోజు సమీక్షా సమావేశం జరుగుతుంది. కార్యక్రమాలు ఏం జరిగాయి, సమస్యలు ఏమిలి, తరువాత రోజు చేయాల్సిన పని, అనుకున్న పని ఎంతపరకు అయింది వంటి అంశాల మీద సమీక్ష అది. క్షేత్రాల్సి కార్యకర్తలకు పెద్దలు సూచనలిస్తారు. దాని ప్రకారం ఎప్పటికప్పుడు నివేదిక పసుంది. ఏది అవసరం? మనం ఏమి ఇవ్వగలగుతున్నాం? అవసరమయినవి అందించగలుగుతున్నామా లేదా? సహా సామాగ్రి చాలా చేట్ల నుంచి వస్తుంది. వేరే రాష్ట్రాల్లో నుంచి వస్తోంది. ఈ సామాగ్రిని సమస్యలుం చేయడం, వరదలు వచ్చినప్పుడు కావలసిన చోట్లకి పంపించడం ఒక సహార్ల. కనుక, సమీక్ష చేస్తాం. దాన్ని బట్టి గ్రోండ్లో ఉన్న కార్యకర్తలు నస్యే చేసి ఏవైతే అవసరం ఉంటాయో అవి ఇక్కడి నుంచి పంపిస్తారు.

త్రయ్యతి విపత్తులు ఎప్పుడూ అక్షిప్పికమే. మరి సహాయానికి సముద్రత విధంగా సాధ్యమవుతుంది.

సేవాభారతి ఎన్నో ఏళ్ల నుంచి సేవా కార్యక్రమాల చేస్తోంది. కనుక, సహజంగానే ప్రశిక్షణ ప్రశిక్షణగా ఇప్పస్తప్పటికీ ఒకరి సుంచి ఇంకారికి స్వార్లి కలుగుతుంటుంది. ఈ సంవత్సరం నుంచి సేవాభారతి అవడ ప్రబంధన్ అనే ఒక విధాగాన్ని పెట్టింది. ఇలాంటి విపత్తులు వచ్చినప్పుడు మన సముద్రత ఎలా ఉండాలి, అవేవిధంగా, ఏ పనిచేస్తే మేలు జరుగుతుందనే దానిపై కార్యకర్తలకు శిక్షణ జస్తారు. గత రెండు సంవత్సరాలుగా అఫిలి భారత స్థాయిలో ఈ శిక్షణ ఇస్తున్నాయి కూడా. మొన్న జాల్లో మొదటిసారిగా పొదురాబాద్ నెక్కన రోడ్లో వరద సహా సముద్రతకు సంబంధించిన కార్యక్రమం

ఇదంతా నొధ్వం!

నిర్వహించారు. అది ట్రైల్ రన్. ఆర్టీ, రాష్ట్ర స్టేట్ పోలీస్, పైర్ సర్వీసెస్, జిపోచెంసి, రకరకాల ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను కూడా పిలిచారు. అదే విధంగా ఆర్టీవారు మొదటిసారిగా సేవాభారతిని పిలిచారు. కారణం, సమన్వయం కావచ్చు, గ్రోండ్లో కార్బూక్రలు ఉండడం కావచ్చు, నెల్సెంక్రింగ్ కింది బస్టీలోకి వెళ్ళడం కావచ్చు, నగరాలలో ఉన్నందువల్ల ప్రజలకు కన్టెక్ కావాలి కాబట్టి సేవాభారతి అనే స్వచ్ఛంద సంస్థను పిలిస్తే బాగుంటుందనుకొని సేవాభారతిని కూడా అందులో కలిపారు. స్వయం సేవకులు, సేవాభారతి కార్బూక్రలకు స్వతప్పగా సంవేదన ఉంటుంది. ఏదైనా కష్టమైస్తే తీర్చాలనిపి స్తుంది. కాబట్టి ప్రశిక్షణ సెకండరీ.

కార్బూక్రలు ఎంపికలో ప్రమాణాలిమెటి?

సేవాభారతి కార్బూక్రలందరు స్వచ్ఛందంగా వస్తున్నారే. సమాజంలో పాధిటివ్ ఎనస్టీ బిల్డ్ చేసేలా ఎవరైతే ఉంటారో వాళ్ళందరినీ ఒకభోటు చేర్చి వాళ్ళ విషయ పరిజ్ఞానాన్ని సమన్వయం చేసి ఒక మంచి కార్బూక్రమం నిర్వహిస్తుంటాం. మనది స్వచ్ఛంద సంస్థ కాబట్టి ఎవరైనా రావచ్చు, చేరవచ్చు. చాలామందికి సేవ చేయాలనుంటుంది. ఎలాగో తెలియదు. సేవాభారతి ఆ విధంగా ఉపయోగ పడుతుంది.

సేవాభారతి అన్ని వర్గాలకూ సేవలంబిస్తుంది. హాందుఖులు మినహి, ఇతర వర్గాలనుంచి పిధమైన స్పందన ఉంది.

సేవ చేసేటప్పుడు మతమూ, కులమూ అనేది చూడలేదు. అనలు వాటి ఆలోచన లేదు. ఎవరైక్టే కష్టమైచ్చిందో వాళ్ళ కష్టం తీర్చుడమే లక్ష్యం. కష్టంలో ఉన్నవాళ్ళకు లక్ష్యం అడగడం మన సంస్కరితిలోనే లేదు. ఇక అవతలి వర్గాల స్వందన బాగుంటుంది. పైగా వారు, మాకు చాలా అపోహలు ఉండిచేసి, కానీ మీ సేవ కార్బూక్రమాలు చూసిన తరువాత అవి నిజం కాదని తెలుస్తోంది. ఎందుకంటే అందరినీ సమానంగానే చూస్తారు. ఎవరినీ, ఏ వివరాలు అడగరు. చాలా సంతోషపోత అన్న వ్యాఖ్యలు వచ్చిన సందర్భాలు చాలా ఉంటాయి.

సేవాభారతి కార్బూక్రలు కూడా ఇబ్బందులు ఎదురొచ్చు, సంహరాలు ఉన్నాయి. వాళ్ళ ఇచ్చు కూడా మునిగిపేచితుంటాయి, ప్రాణాలకు ముప్పు వస్తుంటుంది. అయినా దీక్షతో పని చేస్తుంటారు. దీక్షికి మూలం, ప్రేరణ ఏమిటి?

సేవాభారతి కార్బూక్రలంతా ప్రధానంగా ఆర్మెన్సెన్స్ స్పూర్టీ ప్రాందినవారే. సజ్జన శక్తి

మనం ఎలా జాగరణ చేయాలి, సజ్జన శక్తితో సామాజికంగా మార్పు ఎలా తీసుకురావాలి అన్న కోణం నుంచి సేవాభారతి పనిచేస్తుంది. ఇది నియమితంగా జరిగే క్రియ. సేవాభారతి కార్బూక్రమాలు, ప్రకల్పాలు నియమితంగా ఉంటాయి. నిరంతరం జరిగే సేవ కార్బూక్రమాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఎందుకంటే సేవాభారతి ప్రధాన లక్ష్యం సామాజిక మార్పు. సామాజిక మార్పు తీసుకురావాలంట ఒకది రెండు రోజులలో కాదు, నిరంతరం జరిగితేనే సమాజంలో మార్పు వస్తుంది. సేవాభారతి ఆ దిశలో పనిచేస్తోంది.

సేవాభారతితోపాటు కార్బూక్రేట్ సంస్థలు, ఇతర సంస్థలు ముందుకు వస్తుంటాయి. సేవా భారతికి ఆసంస్థలికి మధ్య ఎట్లాంటి వ్యాఖ్యానాన్ని చూడవచ్చు.

వ్యాఖ్యానం అంటే నెట్వర్క్, క్లైట్సాయిల్ కార్బూక్రలు ఉన్న కారణంగా తక్కువ సమయంలో మనం బాధితులకు సహాయం అందించగలం. దాత ఇచ్చిన ధనం, వస్తువు సరైన వ్యక్తులకు చేరుతుండాలేదా అనేది సపాలు. మిగిలి సంస్థలకు సేవాభారతికి ఉన్న తేడా నెట్వర్క్, నిబిద్ధత కల కార్బూక్రలే. సేవాభారతి సేవ సరైన వ్యక్తులకు అందుతుందిని అంకుస్తే. రథాభూల పనితీరు కారణంగా సమాజంలో ఏర్పడిన సరఖిప్రాయమిది.

బాధితులకు సహాయం, పుస్తకావాసం ప్రభుత్వ బాధ్యత, ప్రభుత్వం ద్వారా అరోగ్యాశాలు, భద్రతడకాలు, పసరులుంటాయి. అయినా ప్రభుత్వాలు విమర్శలు ఎదురొచ్చుటాయి. ఎందుకు?

మొత్తం ప్రభుత్వం చేయాలనే ఆధిప్రాయానికి సమాజం కూడా రాకూడదు. కష్టంలో మిగిలి సమాజమంతా సహకరించాలి. సేవాభారతి లక్ష్యం అదే. ప్రభుత్వం కొన్ని రాజకీయ పార్టీలలో ముహిషడి

ఉంటుంది. కాబట్టి విమర్శలు వస్తుంటాయి. ప్రభుత్వం మీర విమర్శలు అంటే బాధిత వ్యక్తికి సహాయం చేరిందా లేదా, సరైన వ్యక్తిని గుర్తించాల్సి లేదా అనేదే. మాదేమా స్వచ్ఛంద సేవ. వారిదేమా ప్రభుత్వ ఉద్యోగం. కనుక వ్యాఖ్యానం ఉంటుంది.

సేవాభారతి కార్బూక్రలాపాల్టో పాల్టోనాలని వస్తు రూపేణ కావచ్చ, ఆర్థికరూపేణగానీ తోడ్పొట్టు చేయాలనే వ్యక్తులు విధంగా సంప్రదించాలి.

సేవాభారతికి Sevabharati.org అనే వెబ్సిటీ ఉంటుంది. వస్తురూపేణ ఇవ్వాలంటే అది కూడా ఆ వెబ్సైట్లలో ఉంది. ధన రూపంలో సహాయం చేసేవారికి కూడా ఒక లింక్ ఉంది. రశీదులు ఇస్తారు. వస్తురూపంలో ఇవ్వాలనుకునే వారికి సేవాభారతి కార్బూక్రలంలో సంప్రదించి సట్లయతే, వారిద్వారా వస్తువులను సేకరించి సరైన స్థలాలకి, ఖమ్మంలో కావచ్చు, విజయవాడలో

కావచ్చు, వరంగల్లలో కావచ్చు. అక్కడికి చేరే వసిని సేవా భారతి చేస్తోంది.

ఇన్వెస్ట్ సేవాభారతి కార్బూక్రలాపాల్టో మీరు మంచిపాటేని అనుభూతులను మాత్రాలో పంచుకోగలరా?

సేవాభారతి కార్బూక్రలు వాళ్ళ ఇళ్ళకు సాంతంగా నవ్వమైచ్చినప్పుతోకి ఇబ్బంది పడకుండా సేవకు ముందుకు వస్తున్నారు. ఖమ్మం జిల్లాలో కూడా ఇలాంటి ఘటనే జిల్లిగింది. ఒక కార్బూక్రలే రెండు రోజులు ఉండి, ఆ తరువాత సేవాకార్బూయిల్లో పొల్గొన్నాడు. ఇది మానసిక సంస్కరితకు సంబంధించినది. అనారోగ్యతో ఉన్నవారికి కొన్ని అవ్యాపకరం. మన కార్బూక్రలు ఆ మందులు బాధితులకి స్తూర్చారు. బాధితులకు సమయానికి మందులు ఇబ్బంది పడకుండా సేవకు ముందుకు వస్తున్నారు. ఖమ్మం జిల్లాలో కూడా ఇలాంటి ఘటనే జిల్లిగింది. ఒక కార్బూక్రలే రెండు రోజులు ఉండి, ఆ తరువాత సేవాకార్బూయిల్లో పొల్గొన్నాడు. ఇది మానసిక సంస్కరితకు సంబంధించినది. అనారోగ్యతో ఉన్నవారికి కొన్ని అవ్యాపకరం. మన కార్బూక్రలు ఆ మందులు బాధితులకి స్తూర్చారు. బాధితులకు సమయానికి మందులు ఇబ్బంది పడకుండా ఆసిపుట్టాడినది. వాళ్ళ ఎంత కోటీ వ్యక్తులు కావచ్చు, బీదవారు కావచ్చు, సర్వస్వం కోటీల్చేయిన తరువాత అందరూ సమానమే. వాళ్ళ కపోల్లో ఉన్నపుట్టు అప్పుపూసుం అందించినపుట్టు అది చాలా అనందం అనిపిస్తుంది.

“వీమే.. సార్ లేడా?” అని
లోవల్చించి గట్టిగా అరిచింది
ఇంటావిడ.

“ఉన్నారమ్మ.. బయట ఎవల్తోనో
మాట్లాడతన్నారు” అంది ఆమె ఉండే గదివైపు
అడుగులు వేస్తా.

ఖరీదైన పటోలా సిల్క్ సారీ భుజాల మీదగా
కప్పుకని గది గుమ్మం దగ్గరకు వచ్చింది ఇంటావిడ.

పని మనిషిని చూసి, అటూ ఇటూ చూస్తా
“సరేలే.. నవ్వోసారి ఇటు రా” అని పిలిచింది.

గదిలోకి వెళ్లి అడ్డం ముందు నిల్చుంటూ “జేబీ
లేచిందా?” అని అడిగింది.

“ఇంకా లేదమ్మ” అంది పని మనిషి.

“సరేలే.. ఇలా వచ్చి, ఇది కాస్త పెట్టు” అంటూ
చుట్టూ కప్పుకున్న చీరను ఎడమ చేతిపైకి
తీసుకుంది.

ఆమ్మడు చూసింది, జాకెట్టు వెనుక
వెలాడుతున్న రెండు కొసలమా. గట్టిగాలాగి హుక్కు
పెట్టింది పనామె.

దాంతో ఇంటావిడ దీర్ఘంగా నిట్టార్చి “సరిగ్గా
పెట్టావా?” అంటూ వెనక్కి తిరిగి అడ్డంలో
చూసుకుంటూ అడిగింది.

“పెట్టానమ్మ” అంది పనామె.

ఆ మెరిసిపోర్చే వీపూ, నిగారించే మడతలు
చూస్తా.. బగంతుడు రుజ్లకే ఇట్లాంటి అందం
ఎందుకిస్తాడో” అనుకుంది.

‘అయినా, పైసలుంటే ఎట్లయినా బాగుంటారు’
అనుకుంది మళ్ళీ తనే, కిచెన్లోకి వెళ్లు.

అన్ని అలంకరణలూ పూర్తి చేసుకుని బయటకు
వచ్చిన ఇంటావిడ, హడావిడిగా వెళ్లిపోతూ “అంతగా
అయితే, నాలుగు రోజులుండి.. మళ్ళీ వచ్చేయ్యావే.
సార్తో చెప్పి జీతం కూడా పెంచమంటా. జాగ్రత్తగా
వెళ్లిరా” అంది.

“అలాగే, అమ్మా” అంటూ కారు దాకా వేగంగా
వచ్చి.. డ్రైవర్ కంటే ముందే డోర్ పట్టుకుని కారులో
ఎక్కుతున్న అమ్మగారికి సాయం చేసింది పనామె.
కొంగు నదుము కిందకు వెళ్లిపోకుండా సుతారంగా
పట్టుకుని అందించింది. అమె కూర్చున్నాక జాట్టు
జాగ్రత్తగా పక్కకు తీసి, భుజాల మీదుగా సర్దింది.
తరువాత మోకాళ్ల దగ్గర కుచ్చిత్తు సర్ది, వాటిని
పొదాల వరకూ సరిగా లాగుతూ.. అమె కాళ్లకు
నమస్కరించుకుంది.

ఇంటావిడ అది గ్రహించింది. దాంతో “చాల్సే..”
అంది కాస్త కంగారుగా.

ఇంటావిడ

దేశరాజు

హ్యోండ్ బ్యాగులోంచి మూడు వేలు బయటకు తీసిందావిడ. మళ్ళీ ఏమనుకుండో, రెండు అయిదొందల నోట్లు లోపల పెట్టేసి.. రెండు వేలు పనామె చేతిలో పెట్టింది.

“ఉండనీ, అవసరానికుంటాయి” అంది.

“మొన్నే జీతం ఇచ్చినారుగామ్మా” అంటూనే ఆ నోట్లను జాకెట్లో పెట్టేసుకుంది పనామె.

కారు ముందుకు కదిలింది. వెళ్లిపోతున్న కారును చూస్తుంటే పనామె కళల్లో అప్రయత్నంగా నీళ్లు తిరిగాయి.

ఆమె ఆలోచనలు వెనక్కు తిరిగాయి.

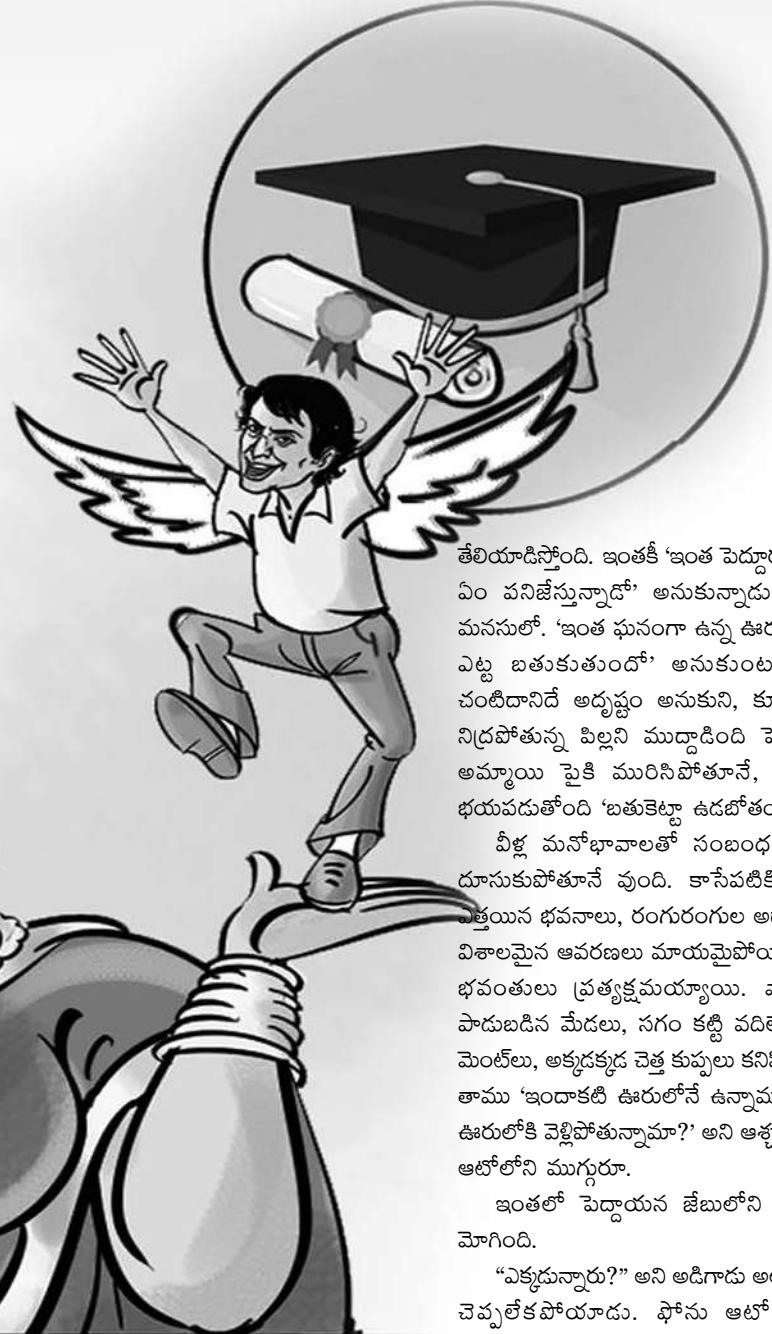
* * *

పైద్రాబాద్ మహా నగరంలోని విశాలమైన రోడ్స్ మీద ఆటో వేగంగా దూసుకుపోతోంది. పొర్టులీ గాలి చల్లగా, పోయిగా తగులుతూ రాత్రి రైల్లో చేసిన ప్రయాణ బడవికను తీరుస్తోంది. ఒక పెద్దాయన, పెద్దావిడ, ఒకమ్మాయి, ఆ ఆమ్మాయి ఒళ్లో ఓ చంటిది ఆటోలో ఇరుక్కుని కూర్చున్నారు. వాళ్లు రోడ్స్‌పై భవనాలను ఏ మాత్రం మొహమాటం లేకండా

కళ్లింత చేసుకుని చూస్తున్నారు. కొన్ని మరీ ఎత్తుగా ఉండే సరికి ఆ ఆమ్మాయి ఆటోలోంచి తల బయటకు పెట్టి మరీ చూస్తూ విస్తుపోతోంది. ఇంతలో వచ్చిన అధ్యాల విల్లింగ్లో వీళ్లు ఎక్కిన చిన్న ఆటో పేండ్ర బస్సుంత సాగి సర్రున మాయమై పోయేసరికి-ప్రశంపంలో ఏడు వింతలుంటాయని తెలియని వాళ్లు దాన్నే మొదటి వింతగా నోరెళ్లబెట్టుకుని చూశారు. సంట్రమంగా ఒకరి మఖాలు ఒకరు చూసుకొన్నారు.

అంతటి మహానగరంలో తమ కూతురు ఉండబోతోందన్న ఊహా పెద్ద వాల్ఫ్రెంచ్ నీ ఆనందంలో

శేలియాడిస్తోంది. ఇంతకి ‘ఇంత పెద్దారులో అల్లుడు ఏం పనిజేస్తున్నాడో’ అనుకున్నాడు పెద్దాయన మనసులో. ‘ఇంత ఘనంగా ఉన్న ఊరంట నా బిడ్డ ఎట్ల బతుకుతుందో’ అనుకుంటూ ఏవైనా చంటిదానిదే అద్భుషం అనుకూని, కూతురు ఒళ్లో నిద్రపోతున్న పిల్లని ముద్దాడింది పెద్దావిడ. ఆ ఆమ్మాయి పైకి మురిసిపోతూనే, లోపల్లోపల భయపడుతోంది ‘బతుకెట్టా ఊదబోతండా?’ అని.

వీళ్ల మనోభావాలతో సంబంధంలేని ఆటో దూసుకుపోతూనే వుంది. కానేపటికి పెద్ద పెద్ద ఎత్తయన భవనాలు, రంగురంగుల అధ్యాల మాల్స్, విశాలమైన ఆవరణల మాయమైపోయి, చిన్నపాటి భవంతులు ప్రత్యక్షమయ్యాయి. వాటిలో పాటే పాదబడిన మేడలు, సగం కట్టి వదిలేసిన అపార్ట్ మెంట్లు, అక్కడక్కడ చెత్త కుప్పలు కనిపించడంతో-తాము ‘ఇందాకట్టి ఊరులోనే ఉన్నామా? లేక వేరే ఊరులోకి పెళ్లిపోతున్నామా?’ అని ఆశ్చర్యపోయారు ఆటోలోని మగ్గురూ.

ఇంతలో పెద్దాయన జేబులోని చిన్న ఫోను మోగింది.

“ఎక్కడున్నారు?” అని అడిగాడు అల్లుడు. మామ చెప్పలేకపోయాడు. ఫోను ఆటో ఆయనకు ఇమ్మాన్నాడు. ఆటో ఆయన చెప్పిన మాటలు విని అశ్వర్యపోయి, “అక్కడికి ఎందుకు పోయారు?” అని అడిగాడు.

“ఏమో, నాకెళ్ల తెలుస్తది. మీవోళ్లని అదుగు. ఇప్పుడు యాడకు తీస్కూవలో సక్కగ చెప్పు” అన్నాడు ఆటోవాడు.

అల్లుడు చెప్పాడు. మరికానేపటికి ఆటో మామూలు మేడలు, పాత అపార్ట్ మెంట్లు, కిరణా పొపులు, టీకొట్లు ఉండే ప్రాంతంలోకి ప్రవేశించింది. అప్పుడు ఆటోలోని వారికి కార్బ ఊపిరి వచ్చింది.

‘ఇదంతా మన ఊరి దగ్గర టొన్ లక్కే ఉంది’ అనుకున్నారు.

పోటీకి ఎంపికైన కథ

ఇంతలో ఆటో ఓ టీకొట్టు దగ్గర ఆగింది. ఆటో డ్రైవర్ అక్కడి వాళ్ళని అడ్డను అడిగాడు.

“జట్ట సక్కగ పోయి టైట్ తీస్తో తరువాత లెష్టీసుకుని మంచరకు పోతే..” అంటూ ఒకడు అడ్డను చెబుతుండగానే, మరొకడు కలుగజేసుకుని ఎక్కడకు పోవాలో తెలుసుకుని..

“అయ్యీ కావుగానీ, ఒగ పనిజెయ్.. అటు చూడు ఆ గల్లిల్లి నీళ్ళస్తన్నాయ్ గదా. అట్లా ఎంటి పో. అంటే ఉప్ప అన్నట్టు. నీళ్ళ ఎటు తిరుగుతుంటే అటో.. పో. నువ్వుడిన ఇంటి దగ్గరుంటవ్” అని చెప్పాడు.

ఏదో భారీ వర్షం కురిసినట్టు ఆ సిమెంట్ రోడ్సు వెంట నీళ్ళ ప్రవహిస్తూనే ఉన్నాయి. సందులు గొందులు తిరుగుతూ నీళ్ళ వెంట పోయిన ఆటో, నీళ్ళ ఎక్కడ్చెంచి వస్తున్నాయో కనిపెట్టలేక పోయిందిగానీ, అడ్డను మాత్రం దొరికిచ్చుకుంది.

“బావున్నావా బాబా” అంటూ అల్లుడిని పరామర్శిస్తూ ఆటో దిగారు పెద్దవాళ్ళిద్దరూ.

మొగ్గిల్లి చూసి నిగ్గిపడుతూ, మురిసిపోతూ, నవ్వుకుంటూ.. చంటిదాన్ని మొగుడికి అందించింది అమె.

* * *

అలా సుమారు పది, పన్నుండేళ్ళ క్రితం ఆటో దిగిన ఆ అమ్మాయే, ఇప్పుడు ఆరితేని పనామె అయ్యంది.

చంటి బిడ్డను ఎత్తుకుని వచ్చినామె, తరువాత చంటార్టి కనింది. ఏనాడూ మొగుడును ఇది కావాలి, అది కావాలి అని అడగలేదు. నగరపు సాగులకు చికట్టెలు. పైసాపైసా కూడ బెట్టింది. ఆమె ఒక్క పాట్ట లేవలేకపోతే, ఆ ప్రాంతంలోని సుమారు అరడజనుకుపైగా ఇళ్ళలో అలలకల్లోలం చెలరేగే అంత పనిమంతురాలనిపించుకుంది. పాచి పనులు, గిస్సెలు

నీటిలో అస్తి మోసాలని అందరూ అంటారుగానీ, మట్టు ఇంతమంచి దయచూపుతుంటే మనకేటి లోటు’ అని మొగుడు పెళ్ళాలిద్దరూ అనుకునేవారు. అలా ఇద్దరూ రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని బతుకు బండిని ఓపికున్నంతలోనే ఒడ్డుకు చేర్చాలని తాపత్రయవదుతున్నప్పుడే ఈ కుటుంబం పరిచయం అయ్యంది.

తోపుడం, బట్టలుతకడం .. ఒక్కటేమటి ఏం చెప్పినా చేసేది. చంటి పిల్లల ముట్టు కడిగేది. దైపర్చ మార్చేది. అదివారాలు అమ్మార్చ తలలకు పెన్నా పెట్టేది. అడక్కుండానే వంటింట్లో సామాన్లు సర్పి పెట్టి, అల్చారాలను సుబ్బరంగా తుచ్చిచేది. దాంతో అందరూ ఆమె పట్ల ఆదరం చూపారు. పిల్లల స్కాల్యూ ఫీజులకు జీతంలో పట్లకోకుండానే దబ్బులు ఇచ్చేవారు. విరిగిపోయిన బొమ్మలు, సగం రాసి వదిలేసిన నోట్టులు, బిగుతెపోయిన బట్టలు పిల్లలకు దొరికేవి. తమకు మోజు తీపిపోయిన చీరలను పనామెకు ఇచ్చేసేవారు. పండుగలకీ, పఖ్యాలకీ తక్కువ రకానివే అయినా కొత్త చీరలు పెట్టేవారు.

“సారువేపైనా ఉంటే ఇయ్యార్మాస్తి, మా ఆయిన తొడుక్కుంటాడు” అని అడిగి మొగుడుకు కూడా లోటు లేకుండా చూసేది. ఆ మొగుడు మంచివాడు కాకపోయినా, చెడ్డవాడు కాడు. అంటే, ఆమెలా దబ్బులు కూడాబట్టడు, అలాగని వనిజేసి సంపాదించిందంతా తాగుడుకే తగలేయడు.

‘నీటిలో అస్తి మోసాలని అందరూ అంటారుగానీ, మట్టు ఇంతమంది దయ చూపుతుంటే మనకేటి లోటు’ అని మొగుడు పెళ్ళాలిద్దరూ అనుకునేవారు. అలా ఇద్దరూ రెక్కలు

ముక్కలు చేసుకుని బతుకు బండిని ఓపికున్నంతలోనే ఒడ్డుకు చేర్చాలని తాపత్రయవదుతున్నప్పుడే ఈ కుటుంబం పరిచయం అయ్యంది.

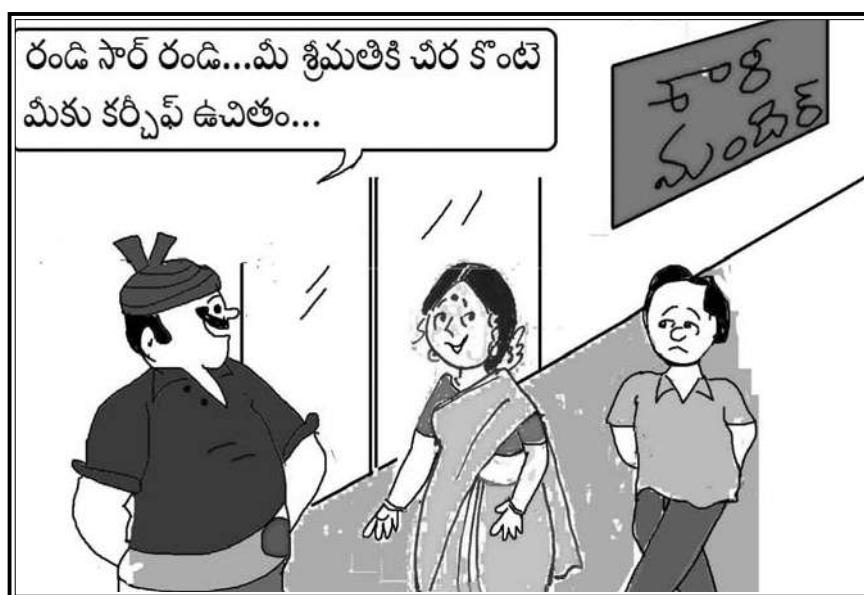
ఆ కుటుంబానికి ఆ బస్తి వెంద టో ఇండి పెండెంటో హాన్ పుంది. అవ్వడప్పుడే రియల్సెట్లో కలిసి వస్తుండటంతో–ప్రస్తుతం ఉంటున్న ఇంటి మీద ఇంకో షోర్ లేపారు. ‘పిల్లలు పెద్దవాళ్ళపుతున్నారు. చదువుకోవడానికి ఉంటాయ్’ అని పైన రెండు రూములు వేసాడు. ఆపైన ప్లాస్టిక్ రేకులతో పెడ్డులా కట్టి, పాటీలకు వేదికగా చేసుకున్నాడు.

డబ్బు ఎప్పుడూ, పన్నునే బధకాన్ని వెంటేసుకుని వస్తుంది. అందుకే పిల్లలు ఎదిగొచ్చిన ఇంట్లో వని చేసుకోలేక ఇంటావిడ ఆపసోపాలు పడిపోయేది. ఓ పక్కన చిట్టీల వ్యాపారం పెరిగింది. మరోపక్క చిట్టీ పాటీల కొత్త హావావిడి మొదలయ్యాంది. అందుకే పనామెను తనకు మాత్రమే పనిచేసేలా పెట్టుకోవాలనుకుంది. అలాగే, వ్యాపార పనుల కోసం అయసకూ తిరుగుడు ఎక్కువయ్యాంది. ఓ డ్రైవర్ని పెట్టుకుంటే భావుంటుందనుకున్నాడాయన.

అతడికి అదే బస్తిలో భాగా లోపలకు, వెష్టి ఫేసింగ్ ది ఓ నాలుగు వందల గజాల స్థలం ఉంది. అక్కడ సిమెంట్ ఇటుకలతో, రేకులతో రెండేసి గదుల చొపున రెండు వాటాలు వేసాడు. ఒక దాంటో పనిమనిషి కుటుంబం, రెండో దాంటో డ్రైవర్ కుటుంబం ఉండాలి. ఆ రెండు కుటుంబాల్లోని ఆదామగా తమ ఇంటికి పనిజేయాలి. అందుకు మామాలుగానే జీతం ఇస్తారు. ఇంటికి ఇడ్డు విమీ తీసుకోరు. ఈ ఘరతులకు ఒప్పుకుని డ్రైవర్ కుటుంబం వెంటనే వచ్చి చేరిపోయాంది.

పనామె మాత్రం అలోవసలో పడిపోయాంది. ‘నలుగురు నాలుగు జేతులేసేది, ఈమె ఒక్క చెయ్యేసేది సమానపైతదా? ఈమెను నమ్ముకోని అందరీ కాదంతే.. రేపు మల్ల ఏమైన తేడ వస్తే?’ అని తీవ్రంగా అలోచించింది.

కానీ, ఇంటి కిరాయి మొగులుతుంది, మొగుడికి కూడా మంచిగ పని దొరుకుతుంది ఒ వ్యేసుకుంది. ఆ రియల్సెట్లు, ఆళ్ళ వ్యాపారాలు, ఆళ్ళ పాటీలు తెలిసిన మొగుడు వెంటనే ఎగిరి గంతేసి

ఒప్పేసుకున్నాడు.

రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం జోరుగా సాగుతోంది. ఆ ఇంట్లో అన్నమాటూ వని ఉంటోంది. వచ్చేవాళ్ళందరికీ టీలు, కాఫీలు, టిఫిన్సు చేయడం, అందివ్వడం, రాత్రిళ్ళ పాటీలు.. అందుకు అన్ని వండటం, అమర్షడం, తరువాత కడగడం, తుడవడం-బక్కట్టేమిటి ఎన్నో పనులు. కాకపోతే, వెజ్ అయినా, నాన్ వెజ్ అయినా ఎప్పుడూ మిగులూతూనే ఉండేది. వాటితో పనామె ఇంట్లోని నలుగురు పొట్లలు నిండిపోయేవి. ఆ నిండుదనం శరీరపు నిగారింపులోనూ కనిపించడం మొదలయ్యాంది. అది ఆ ఇంటి వాళ్ళ కంటిచూపును దాలిపోలేదు. కంటగింపు కాకుండానూ పోలేదు. అందుకే క్రవేణా వినుగులూ, కోపాలూ ఎక్కువయ్యాయా. అయినా, ‘ఎట్లేవాల్లు ఓ మాటనరేటి?’ అనుకుంటూ పనోళ్ళు పడేళ్ళు నెట్టు కొచ్చేశారు.

కానీ, అతి త్వరలోనే వారికాక అగ్నిపరీక్ష ఎదురుయ్యాంది.

ఇంటర్ చదువుతున్న పనామె కొడుకు ఘట్టియర్లో 45శాతం మార్కులు సాధించడం ఆ కుటుంబంలో సంపోన్సిస్తూ యజమాని కుటుంబంలో కలకలాన్ని రిగించింది.

“ఎందుకే వాడ్చులా కాల్చుకు తింటావు. ఎంత చదివి, ఎన్ని మార్కులు తెచ్చుకుంటే ఏం లాభం? ఏదో పని చేసుకోవలసిందేగా?” అని ఇంటావిడ ముఖం మీదే అనేసింది, అక్కస్తుగా.

ఆమె విసురు ఏ మాత్రం పట్టనట్టు “అడు, ఆడంతట ఆడే సదువుకుంటాడమ్మా. మేమేమీ అనమాణి, సాప్చేరు చేయాలని కలటమ్మా. మొన్న సెప్పున్నాడు” అంది పనామె మురుసుకుంటూ.

“ఇంజీనీరింగే?” అంది, ఇంటావిడ ఆశ్చర్యపోతూ.

“అదే కావల్సునమ్మా, అడు ఇంకేదో పేరన్నాడు. అది చేస్తే మంచి కంపెనీలల్ల జాబ్స్ప్రదని, పైసలు కూడా మంచిగ ఇస్తారని అంటున్నాడు. ఏటవుద్దో సూడాల” అంది తన ధోరణిలో పనామె.

ఇంటామె విసిపా వంటింటిలోంచి లోపలి బెద్దామ్లోకి వెళ్లిపోయింది.

పొడర్లు పూనుకుని, బుస్సుమని బాడీ స్టేంట్లుకుంటున్న మొగుడిని చూడగానే “చూశారా, ఆ వెధవ ఏకంగా బీటెక్ చేస్తాడు” అంది చిరచిర లాడుతూ.

అయినేమీ మాట్లాడకుండా ‘ఎవరూ?’ అన్నట్టు చూశాడు.

“ఇంకెవడు, వాడే. ట్రీగా ఇల్లు ఇచ్చి, కుటుంబం అంతటినీ నెత్తి మీద పెట్టుకుని మేపుతున్నారుగా?” అంటూ ఉద్దేశంతో ఊగిపోయిందావిడ.

అయినకు సుపుత్రుడు గుర్తుకు వచ్చాడు. “డబ్బు

రుని మరిగాడు. మంచి స్నేహశే పదుతున్నాడు. శేపలోనే ఉన్నాడు. రేపు నేను పాలిటిక్స్ లోక్కే, వాడూ వెనకాలే వస్తాడు కదా. చదుపంటావా? మనకెందుకే? ఏదో నామ్ కే వాస్త్ ఉంటే చాలదా? చదువుకునే వాళ్ళకంటే వాడు ఎక్కువే సంపాదిస్తాడు” అన్నాడు.

“అదే, ఆ నామ్ కే వాస్తే అయినా ఉండాలి కదా? పనిదాని కొడుకు ముందు పోతుంటే, వీడు వెనుక నడవాలా?” అని నిలదిసిందావిడ.

“మాట్లాడ్తాలేవే” అనేసి అతడు అప్పటికి బయటపడాడు.

ఓ రోజు రాత్రి పారీ వ్యార్టుయాక్, అంతా క్లీన్ చేస్తూ పనామె మొగుడు ఎదురు పడ్డాడు. కానేపు వాడితో ఆ మాటా, ఈ మాటా మాట్లాడి “పిప్పు, ఏమంటున్నాడు నీ కొడుకు? ఆ పెద్దపెద్ద సదువుల్చీ నీతోని కాపుగానీ.. చక్కా డ్రైవింగ్ నేర్చుకోమను. మంచిగ ఉంటుంది. మనకాడే ఉంటడు. చేతిలో పనుంటే దాని విలవే వేరు. నీకు తెల్పుదారా?” అన్నాడు.

“అట్లాగే, అయ్యా.. ఆడితో చెప్పా” అన్నాడు

పొడర్లు పూనుకుని, బుస్సుమని బాడీ స్టేంట్లుకుంటున్న మొగుడిని చూడగానే
“చూశారా, ఆ వెధవ ఏకంగా బీటెక్
చేస్తాడుట” అంచి బిరచిర లాడుతూ.
అయినేమీ మాట్లాడకుండా ‘ఎవరూ?’
అన్నట్టు చూశాడు.

పనామె మొగుడు.

వాడేదో తేడాగా వాగుతాడు, నయానో, భయానో ఒప్పించాలని అనుకున్న ఆయనకు, వాడు అంత మామూలుగా ఒప్పేసుకోవడం అనంత్యాప్తి కలిగించింది. అయినా జరగబోయేది తమకు మేలే కాబట్టి నిశ్శబ్దంగా వెలిపోయాడు.

అయ్యగారూ. అమ్మగారూ అన్న మాటలను పనామె, ఆమె మొగుడూ తర్పించుకున్నారు.

“దేవుళ్లాలోల్లు డ్రైవర్ పనిచ్చి మైనిస్తామంటుంటే ఇంకా సదువెందుకే?” అన్నాడుతను

“మన పిల్లోడు సక్కగ సదువుతున్టే నిప్పులు పోసుకునేటోళ్ళ దేవుళ్లాల్లు అగుతారూ?” అంది పనామె.

“పిల్లి, నదివేసి అమెరికా ఎలిపోతాడనే? డాలర్లు ఒంహేస్తాడు, ఓయమ్ము కొంగుపాచీఫే..” అన్నాడతను.

“డాలర్లే పంపుతాడో, రూపాయలే పంపుతాడో.. నానేటి అశవాన్నానా? అప్రింకా పోకపోతే.. అమీర్పోళ్లోనే ఉంటాడు. ఇప్పుడు ఏటయిందంట? ఈదుడాకా వస్తామని అనుకుంటిమా మనం, ఇప్పుడు రాలే” అని ఎదురు ప్రశ్నించిందావిడ.

“నా కొడుకు సదువుకుంటే గొప్పోడు కాకపోయేట్లుయితే.. ఆలకెందుకంట అంత కడుపుమంట?” అని నిలదిసింది.

“నీక్కరంగాట్లే.. మనమెప్పుడూ ఆళ్ళ సేతికిందనే ఉండాల. ఆళ్ళ దయ, దరమం మీద ఆదారపడుకోని బతుకోవాల. పదేండ్ పైసంది ఈ కుటుంబాన్ని సాకుతున్నాం. రేపు నా కొడుకు, ఆడి పెండ్లాం, పిల్లలు గూడా.. ఈళ్ళ దయాదాక్సిన్యాలపైనే బతకాల్యా? ఎంత ఇసం నింపుకున్నారు ఈల్ల కడుపులల్ల. ఇన్నాళ్ల సంది తెల్వుకునేపాయే” అంటూ చేతులు తిప్పుతూ తిట్టుకుంటూ దుమ్మెత్తి పోసింది. నోటితో కాండివి వూసింది.

“పాచిపని చేసుకునేదైనా పెండ్లాం.. పెండ్లమే” అని ఆమె తెలివికి తల్గొండాడు మొగుడు.

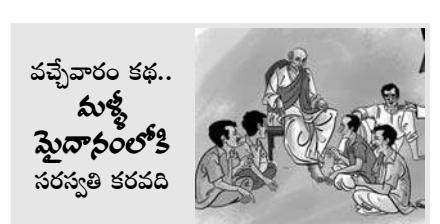
* * *

“ఓ.. యాడజాస్ట్.. అల్లంత ఎత్తున ఆకాశంలోకిల్లా అపార్ట్మెంట్లు కడతన్నారు. ఏ మూలకు పోయాలని నాలుగిళ్ల దొరకవా ఏటి, పనిజేసుకోనీసి?” అనేదే ఆమె దైర్యాం. ఆ దైర్యాంతోనే కుటుంబతో కవిసి నగరానికి మరోవైపు ప్రయాణం

ప్రారంభించిందామె. ఆత్మతుద్దిలేని అభివృద్ధిని చెపుటతో ప్రక్కాళన చేయాలనుకుంటున్నారు వాళ్ళ. తాము రెక్కులు ముక్కులు జెసుకున్నారు. పిల్లలైనా చాకిరీని తప్పించుకుని రెక్కల్చిప్పుకుని పైకి పైపైకి ఎగరాలన్నదే పనామె ఆశ. పనామె, ఆమె మొగుడు, కూతురు అటోలో ఇరుక్కుని కూర్చున్నారు. మరో అటో ట్రూలో సామాను వేసుకుని, స్నేహితుడి బైక్కై వెనుకే పస్తున్నాడు కొడుకు. ఒకప్పటి దెరుకు లేదు ఆమె ముఖంలో, ప్లో కుటుంబం తేడుందన్న ధీమా తోచికిసలాడుతోంది.

“నీళ్లో తడిసినవాళ్ళ బట్టలు మార్చుకుంటే, చెపుటలో తడిసినవాళ్ళ వరితును మార్చుస్తార్ని ఆ అటో వెనుక రాసి ఉన్నట్టు వాళ్ళెవరికీ తెలియనే తెలియదు.

మదర్సలు విద్యా హక్కును హరిస్తున్నాయి

కొన్ని మదర్సలలో విద్య ఇస్లాం ఆధిక్యం గురించి బోధిస్తుంది. విద్యా హక్కు చట్టం నిర్దేశించిన తీరులో ప్రస్తుత ప్రమాణాలకు తగ్గట్టు ఆ పారశాలలో విద్య లేదు. ఇవి దేశ అత్యంత న్యాయస్థానానికి బాలల హక్కుల పరిక్షణ జాతీయ కమిషన్ ఇచ్చిన నివేదికలోని అంశాలు. కొన్నికొన్ని మదర్సల వారు ఇచ్చే పార్య పుస్తకాలు ఇస్లాం ఆధిక్యం గురించి బోధిస్తాయని, ఉత్తరపదేశ్లోని దారుల ఉల్యావు దేవబంద మదర్సలో బోధనలు తాలిబ్స్‌ను తయారు చేస్తాయని కూడా కమిషన్ వెల్లించింది.

ఉత్తరపదేశ్ మదర్స విద్య బోర్డు చట్టం 2004 రాజ్యంగ విరుద్ధమంటూ అలహబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్మాను సహాలు చేస్తూ సుప్రీంకోర్టులో దాఖలైన వ్యాజ్యం నేపథ్యంలో బాలల హక్కులు రక్షణ కమిషన్ తన నివేదికను సమర్పించింది. భారత రాజ్యంగంలో ఆర్కికల్ 14 ప్రకారం అలాంటి విద్య సెక్యూర్ల్ సూత్రాలకు విరుద్ధమనీ, ప్రాథమిక హక్కులకు భంగకరమనీ కూడా

అలహబాద్ హైకోర్టు ఇంతకు ముందు తీర్మానింది. అయితే భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి జప్పిన్ డీషై చంద్రమాడ్ హైకోర్టు తీర్మాని మీద ఈ ఏఫ్రెల్ కిన్ స్టేపించారు.

మదర్సలు సమగ్ర విద్యాలు అందించడానికి ఏమాత్రం సరికానివని కమిషన్ సుప్రీంకోర్టుకు నివేదించింది. విద్యా హక్కు చట్టం నిర్దేశించిన మేరకు మదర్సలు పార్య ప్రణాళికల నిర్మాణంలో విఫలమైశాయని కూడా ఆర్కికలంచింది. మదర్సలు అందిస్తున్న విద్య అసంతృప్తికర సమూనా మాత్రమేననీ, పైగా రాజ్యంగ ఉల్లంఘన కూడానినీ కమిషన్ తేల్చింది. నిజానికి విద్యా హక్కు చట్టం పరిధి నుంచి మదర్సలను మినహాయించినప్పటికీ వీటిలో చదివే విద్యార్థులకు

రాజ్యంగం ప్రసాదించిన 21 ఎ ఆర్కికల్ మేరకు విద్యాహక్కు వర్తిస్తుందని కమిషన్ తెలియచేసింది. ఈ హక్కును ఏ న్యాయవ్యవస్థ నిరాకరించలేదని కూడా చెప్పింది.

సాధారణ విద్యకు ఏ విద్యార్థిని దూరం చేసినా చట్టం ముందు అంతా సమానం అన్న విధానానికి అది భంగకరమని వెల్లించింది. కాబట్టి ఉత్తరపదేశ్ మదర్స విద్యా చట్టం బాలల హక్కులను నిరోధించే పరికరమని వ్యాఖ్య నించింది. సాధారణ ప్రాథమిక విద్య, ఏకరూప విప్రాథమిక మధ్యాహ్న భోజన పథకం, శిక్షణ పొందిన ఉపాధ్యాయులు సమక్షంలో విద్య అనే హక్కులకు బాలలు దూరమపుత్రారని కూడా కమిషన్ తెలియచేసింది. వీటికి దూరం చేయడమంట విద్యాహక్కు దూరం చేయడమేనని కూడా వివరించింది. కొన్ని ఎన్సేకార్టరీలో పుస్తకాలను అక్కడ ప్రవేశపెట్టినంత మాత్రాలన సాధారణ విద్యను అందించినట్టు కాదని కూడా కమిషన్ సుప్రీంకోర్టుకు నివేదించింది.

కర్మాటకలో కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి ఏదో ఒక సాకుతో హిందువులను వేధింపులకు గురి చెయ్యడం సర్వసాధారణం అయిపోయింది. ఒక హిందువుల పండుగలు వచ్చాయంటే, వేఱు ఆంక్షల మధ్య వాటిని జరుపుకోవలసిందే. అది శ్రీరామసవమి అయినా, వినాయక చవితి అయినా, దుర్గపూజ అయినా. నిజానికి, కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలన్నీ కూడా తమ వైనాట్టి ఓటు బ్యాంకు కోసం సెక్యూరిటీ ముసుగులో ఈ దేశంలోని మెజారిటీ హిందువులను

కర్మాటకలో గణపతికీ తప్పని అరెస్టు

ద్వితీయ శ్రేణి పొరులుగా చూస్తున్నాయి. అందుకు తాజాగా కర్మాటకలో వినాయక చవితి సందర్భంగా జరిగిన ఉదంతమే తార్కణం.

కర్మాటక రాష్ట్రంలో హిందువులకే కాదు వారి దేవుళ్ళకు కూడా భద్రత కరుపైందన్నది సుస్పష్టంగా నాగమంగళ జిల్లాలో జరిగిన ఉదంతమే రుజువు చేస్తోంది. వినాయక చవితి నందర్భంగా

వినాయకుడికి పూజలు నిర్వహించి, నిమజ్జనం కోసం జోగేంపుగా తీసుకుపెడుతుండగా, సమీపంలో గల మసీదులో నుంచి అల్లరి మూకలు రాళ్ల రువ్వాయనే ఆరోపణలు వచ్చాయి. దీనితో ఉద్ద్రిక్తతలు పెరిగి, ఆ గొడవలో దాదాపు ఆరు దుకాణాలు అగ్నికి ఆపుతి కావడంతో పట్టణంలో సెక్కన్ 144 విధించారు. నిజానికి, హిందువులు ఏ పండుగ

చేసుకుంటూ ఊరేగింపు తీసినా దేశం నలుమూలలా ఇదే జరుగుతోందన్న విషయం మనకు తెలిసిందే.

సెప్టెంబర్ 12న జరిగిన ఉదంతంలో ఆ రోజు అర్థరాత్రి పరకూ పలువురు వ్యక్తులను పోలీసులు అరెస్టు చేయడంతో, మరురోజు కాలేజీలకు, పారశాలలకు జిల్లా యంత్రాంగం శలవు ప్రకటించింది. కాగా, మరురోజు పోలీసులు

చంద్రమాడ్ ఇంట

మోబిల్ గణేశ పూజ

గణేశ చతుర్థి సందర్భంగా ప్రధాని నరేంద్ర మౌద్ది భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి డివై చంద్రమాడ్ నివాసానికి (సెప్టెంబర్ 11) వెళ్లి, వూజా కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. దీనితో సహజంగానే వివాదాలు రేవే ప్రయత్నం జరిగింది. ఇలా జరిగే ఇక ప్రధాన న్యాయమూర్తి నిష్పాక్షికత ఎలా ప్రదర్శించగలరు అని శివసేన (ఉద్ధవ రాక్రె) నాయకుడు, ఎంపీ సంజయ్ రోత్ గగ్గోలు మొదలుపెట్టారు. ఇందువల్ల మహారాష్ట్ర స్పీకర్కు సంబంధించి సుట్రీంకోర్టులో ఉన్న కేసు మీద నిష్పాక్షికమైన తీర్పు వస్తుందా అన్నదే రోత్ అనుమానమట. నిజమే, ఇది పండుగే. కానీ ఈ పేరుతో ప్రధాని ఎందరి నివాసాలకు వెళ్లారు అని అంటున్నారు రోత్. రాజ్యాంగ సంరక్షకుని హోదాలో ఉన్నపారు ఒక రాజకీయవేత్తను కలుసుకుంటే ప్రజలకు వేరే సంకేతాలు వెళ్తాయిని సంజయ్ రోత్ వ్యాఖ్యానించడంతోనే వివాదం మొదలుంది. రోత్, ఉద్ధవ రాక్రె వర్గం రాజ్యసభ ఎంపీ ప్రియాంక చతుర్థే కొంచెం అతి చేశారనే చెప్పాలి. అయితే

ప్రధాని వోదీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఇంటికి చవితి సందర్భంగా వెళ్లారనీ, ఇది సంస్కృతిలో భాగమని బీజేపీ సమాధానం ఇచ్చింది. సుట్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఎందరో ప్రమములను తన ఇంటికి పిలిచారని, అందులో ప్రధాని ఒకరని ప్రథమ వర్గం వెళ్లడించాయి. ఎమ్మెల్యేల మీద మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ స్పీకర్ తీసుకున్న విరుద్ధం మీద ఉద్ధవ రాక్రె వర్గం సుట్రీంకోర్టుకు వెళ్లిన సంగతి తెలిసిందే. ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఇంటికి ప్రధాని వెళ్లిన నేపథ్యంలో ఈ కేసు తీర్పు మీద సంజయ్ రోత్ అనుమానాలు వ్యక్తం చేయడం విశేషం. ఇందే వర్గంలోని వారే అసలైన శివసేన సభ్యులని స్పీకర్ ప్రకటించారు. కాబట్టి ఈ కేసు వివయంలో ప్రధాన న్యాయమూర్తి దూరంగా ఉండాలని కూడా రోత్ సూచించారు. చవితి హదావుడి ముగిశాక అయినా ప్రధాన న్యాయమూర్తి మహారాష్ట్ర కేసును

పరిశీలించాలని ప్రియాంక టీట్టుట్ చేశారు. ప్రమముల న్యాయవాది, సమాజీవాది పార్టీ రాజ్యసభ ఎంపీ కపిల్ సిబల్ కూడా ప్రధాని, ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఇంటికి వెళ్లడం వల్ల అనుమానాలు వస్తూయని వ్యాఖ్యానించారు. అయితే గతంలో కాంగ్రెస్ హయాంలో ప్రధాని, ప్రధాన న్యాయమూర్తి, ఇప్పటి విందులో కలుసుకున్న సంగతిమీటని బీజేపీ ప్రశ్నించింది. అంటే, ఇది హిందూ పండుగ నందర్భం కాబట్టి వివ్యాహాలు ఇలా గోల చేస్తున్నాయన్నదే బీజేపీ వాదన.

వినాయకుడిని తీసుకువెడుతున్న ఫోటోను సోపల్ మీడియాలో విస్తృతంగా తిరిగింది. మాండ్యా పోలీసులు వినాయకుడిని విగ్రహాన్ని ‘అరెస్టు’ చేయడంతో అక్కడి హిందూ సమాజంలో ఆగ్రహం కట్టిలు తెచ్చుకుంది. ఈ ఫోటో వైరల్ కావడంతో రాష్ట్రంలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి పాపం, ఆగ్రహం కట్టిలు తెంచుకుంది.

నిజానికి సెప్టెంబర్ 12న జరిగిన ఊరేగింపు పై అల్లరి మూకలు రాళ్ళతో దాడి చేయడమే కాదు, పలు ఇళ్ళపై, దుకాణాలపై, వాహనాలపై దాడి చేసి విధ్వంసం చేశారు. దుకాణాల ధ్వంసంతో యజమానులు లక్ష్మలు నష్టపోవడమే కాదు, పట్టణానుంతా పొగ చుట్టేసింది వార్తాపత్రికలు ప్రచురించాయి. వీరిలో అత్యుధికంగా రూ. 1.5 కోట్ల వేరకు నష్టపోయింది బట్టల దుకాణదారే. అంతేకాదు, 13 చిన్నాపొన్నా దుకాణాలు కూడా ఈ అల్లరల్లో ధ్వంసం అయ్యాయి. విషయం తెలుసుకొని వచ్చిన పోలీసులు అల్లరిమూకలను చెదరగొట్టే ప్రయత్నం చేశారు.

పెద్ద సంఘ్యలో జనం గుమిగూడడంతో పోలీసులు పరిశీలని అదుపు చేసేందుకు లారీ ఛార్జీ చేశారు. దీనితో, అనస్త్రైన నిందితులను అరెస్టు చేయాలంటూ ప్రజలు పోలీసులు స్టేషన్ ఎదుల ధర్మా

దిగారు.

ఇంతకి పోలీసులు ఎక్స్ట్రెడ్ గణపతి విగ్రహాన్ని అరెస్టు చేశారు?

సోపల్ మీడియాలో వైరల్ అయిన గణపతి విగ్రహం అరెస్టు ఫోటో మీద అది ఎక్స్ట్రెడ్ నే వివయంపై తర్వాతర్వానులు జరిగాయి. తొలుత అది మాండ్యాకు చెందిన ఫోటో అని భావించినా, హిందువుల ఆరాధ్య దైవం ‘అరెస్టు’ బెంగళారులో జరిగిందని తేలింది. వార్తాపత్రికలలో వచ్చిన కథనాల ప్రకారం, మాండ్యాలో తమ వర్గంపై జరిగిన దాదులకు నిరసగా బెంగళారులో హిందువులు నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్న సందర్భంగా, గణేశుని విగ్రహాన్ని పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అంతేకాదు, అనుమతి లేకుండా టొన్ హాల్ ఎదుల జరిగిన ప్రశ్నాలను అదుపులోకి తీసుకున్నాం,’ అంటూ ఒక పోలీసు చెప్పుడం విశేషం. శాంతి యతంగా ప్రదర్శన చేసేందుకు కాందరు వ్యక్తులు ప్రయత్నించారు. ముందస్తు జాగ్రత్త చర్యగా, దాదాపు 40మంది వ్యక్తులను అదుపులోకి తీసుకున్నాం,’ అంటూ ఒక పోలీసు చెప్పుడం విశేషం. శాంతి యతంగా ప్రదర్శన నిర్వహిస్తున్నాన్నా, వారు హిందువులు అనేసరికి సెక్యూరిటీ పోలీసులకు ఆగ్రహం రావడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

ఈ ఘటనల్ని బెంగళారు దిక్కిల్లా, ఎంపీ తేజస్వీ సూర్యస్పుండిస్తూ కాంగ్రెస్ నాయక్త్వంలోని కర్ణాటక ప్రతినిధికి మాట్లాడుతూ, ‘అనుమతి లేకుండా టొన్ హాల్ ఎదుల నిరసన ప్రదర్శన చేసేందుకు కాందరు వ్యక్తులు ప్రయత్నించారు. ముందస్తు జాగ్రత్త చర్యగా, దాదాపు 40మంది వ్యక్తులను అదుపులోకి తీసుకున్నాం,’ అంటూ ఒక పోలీసు చెప్పుడం విశేషం. శాంతి యతంగా ప్రదర్శన నిర్వహిస్తున్నాన్నా, వారు హిందువులు అనేసరికి సెక్యూరిటీ పోలీసులకు ఆగ్రహం రావడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

ఈ ఘటనలన్ను కవర్ చేసేందుకు వచ్చిన మీడియా ఫోటోగ్రాఫర్లు బెంగళారు పోలీసులు హిందువుల దేవుడిని అరెస్టు చేస్తున్న చిత్రాలను తమ కెమరాల్లో బంధించారు. విషయం తెలుసుకునేందుకు ప్రయత్నించిన ఒక మీడియా ప్రతినిధికి మాట్లాడుతూ, ‘అనుమతి లేకుండా టొన్ హాల్ ఎదుల నిరసన ప్రదర్శన చేసేందుకు కాందరు వ్యక్తులు ప్రయత్నించారు. ముందస్తు జాగ్రత్త చర్యగా, దాదాపు 40మంది వ్యక్తులను అదుపులోకి తీసుకున్నాం,’ అంటూ ఒక పోలీసు చెప్పుడం విశేషం. శాంతి యతంగా ప్రదర్శన నిర్వహిస్తున్నాన్నా, వారు హిందువులు అనేసరికి సెక్యూరిటీ పోలీసులకు ఆగ్రహం రావడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

ఆరెస్టు అనంతరం, ఆ ప్రదేశంలో పోలీసులు మొహరించి, హిందూ నిరసనకారుల నుంచి గణేశుని విగ్రహాన్ని లాక్కుని నిందితులను తీసుకువెళ్లే వ్యాసులో పోలీసులు పేట్టారు. ఈ నిరసన

వలసవాద మనస్తత్వం నుంచి దేశాన్ని బయట వడేసి, మన వారసత్వ గొప్పతనాన్ని తెలిపేందుకు ప్రధాని మోదీ ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాలను అందరం స్వాగతించాలి. పార్యప్పుకాలలో మార్పిస్తున్న చరిత్రకారులు రాసిన, పక్కికరించిన చరిత్రను సరి చేయడం నుంచి ప్రముఖ ప్రాంతాలకు, పట్టణాలకు వాటి అసలు పేర్లను పెట్టడం వరకూ ఎన్నో మార్పులు జరుగుతున్నాయి. తాజగా, వలసవాద మనస్తత్వం నుంచి బయటపడాలన్న నిబధ్యతకు ఒక తార్మాణంగా అందమాన్ - నికోబార్ రాజులని అయిన పోర్ట్ బైయర్ పేరును 'శ్రీవిజయపురం'గా మార్చించుట్టు, ప్రధాని మోదీ సోచ్చల్ మీడియా 'ఎన్స్'పై పోర్ట్ చేశారు.

అందమాన్ నికోబార్ ద్విపవాసుల సుసంపన్న చరిత్రను, సాహసాపేతవైన నాయకులను గాజివిచడం కోసమే శ్రీవిజయపురమనే పేరు పెట్టడం జరిగిందంటూ పేర్కొన్నారు. దేశాన్ని వలసవాద వాసనల నుంచి విముక్తం చేయాలన్న ప్రధాని మోదీ దార్శనికతలో భాగంగా చేపట్టిన వర్ష ఇది అంటూ, 'ఎన్స్'పై హోం మంత్రి అమిత్ షా కూడా పోర్ట్ చేశారు. కేంద్ర పాలిత ప్రాంత చారిత్రిక ప్రాముఖ్యతను వట్టి చూపుతూ, స్వాతంత్య పోరాటంలో, చరిత్రలో అసమానమైన ప్రాముఖ్యత

అది పోర్ట్ బైయర్ కాదు ‘శ్రీవిజయపురం’

కలిగిన ప్రదేశమిదంటూ వ్యాఖ్యానించారు. ఇంతకు ముందున్న పేరుకు వలసవాద వారసత్వ వాసనలు ఉండగా, శ్రీ విజయపురం అనేది మన స్వాతంత్య పోరాటంలో సాధించిన విజయానికి, ముఖ్యంగా అందులో ఈ దీపాలు పోటించిన ప్రత్యేక శాత్రువుని ఆయన ఆభిప్రాయపడ్డారు. చోళ సామ్రాజ్య కాలంలో ఈ దీపాలు నావికాదళ స్థావరంగా ఉన్నాయని, నేడు కూడా మన వ్యాపారుకు, అభివృద్ధి ఆకాంక్షలకు కీలక స్థావరంగా

అవతరిం చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాయని ఆయన అన్నారు. ఇది మన 'శిరంగా'ను తొలిసారి నేతాజు సుభాష్ చంద్రబాబుజీ ఎగురవేసిన ప్రదేశం కావడమే కాదు, స్వాతంత్య దేశం కోసం వీరపావర్కోబ్జె, ఇతప్పాతంత్య సమరయోదులు పోరాటం చేసి తైదు అయిన సెల్వులార్ జైలు ఉన్న ప్రదేశం కూడా ఇదేనంటూ ఆయన విపరించారు. ఈ వర్షం సలు మూలల నుంచి హర్షం వ్యక్తం అవుతుండడం గమనార్థం. ★

బాంగ్లాద్యందువుల మాటేమిటి అన్నందుకు...

అమెరికా వర్షాలనలో ఉన్న రాహుల్ గాంధీ బాంగ్లాదేశ్ లో ఫేక్ హాసీనా ప్రభుత్వం కూలిన తర్వాత హిందువుల వాసనం గురించి మాట్లాడతారా అంటూ శామ్మిఫిత్రోదాను ప్రత్యీంచే యత్తుం చేసిన ఇందియా టుడే మీడియా నేటవర్క్ జర్జులిస్టుపై కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యకర్తలు దాడి చేయడం హిందువుల పట్ల ఆ పార్టీ వైఖరిని ప్రశ్నార్థకం చేస్తోంది. ఈ ఘుటన టిక్కాన్లోని డల్లాన్లో జరిగింది. పలు బహిరంగ, రాజకీయ కార్యక్రమాల్లో రాహుల్ గాంధీ వచ్చి పాల్గొనవలసి ఉన్న సమయంలో జరిగింది. రాహుల్

అక్కడకు రాకముందు ఇందియన్ ఓవస్టేన్ కాంగ్రెస్ (బీపీ) షైర్పు శామ్ పిత్రోడాతో ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ నిర్వహిస్తున్న సందర్భంగా విలేకరి శర్ప అడిగిన ప్రశ్న అక్కడి కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలను ఆగ్రహంలో ముంచెత్తింది. అమెరికాలో రాజకీయ నాయకులను కలునుకున్నప్పుడు బాంగ్లాదేశ్ లో హిందువుల వాసనం గురించి రాహుల్ గాంధీ చర్చిస్తారా అని ప్రత్యీంచే వరకూ ఇంటర్వ్యూ సజావుగానే సాగింది. విలేకరి అడిగిన ప్రశ్నకు పిత్రోదా సమాధానం చెప్పేలోపలే, రాహుల్కు ననిహితులైన ఇరవై

ముపైమంది కార్యకర్తలు అది వివాదాన్పాదమైన ప్రశ్న అంటూ అతడిపై విరుదుకు పడ్డారు. అంతేకాదు, ఆ విలేకరి ఫోన్ లాక్ష్మి, అతడు చేసిన ఇంటర్వ్యూ వీడియో రికార్డింగ్సు తొలిగించే ప్రయత్నం చేశారు. ఆ తర్వాత కూడా ఇంటర్వ్యూ కొనసాగుకుండా నానా అల్లరీ చేశారు. ఈ ఘుటన తననే కాదు శామ్ విప్రోదాను కూడా నిచేప్పతకు లోను చేసిందంటూ తర్వాత ఆ విలేకరి పేర్కొనడం గమనార్థం. వారిని నిలపరించే యత్తుం శామ్ చేసినప్పటికీ, వారు ముందే నిర్ణయించుకున్నట్టుగా తన ఫోన్ లాక్ష్మి, వీడియోను డిలీట్ చేసే యత్తుం చేశారంటూ ఆ విలేకరి చెప్పుకొచ్చాడు. దానితో ఆగకుండా ఆ గదిలోనే ఉన్న పదిహేముంది కార్యకర్తలు ఆ వీడియో నుంచి ఆ ప్రశ్నను డిలీట్ చేయాల్సిన నంటూ వత్తిడి చేశారని అతడు వివరించాడు. బాంగ్లాదేశ్ లోని హిందువులపై ఇటీవలి కాలంలో జరిగిన దాడులపై రాహుల్ గాంధీ, అతడి పార్టీ హాసీనంగా ఉండడంపై విమర్శలు తీవ్రమవుతున్న నేపథ్యంలో విలేకరిపై దాడి జరగడం గమనార్థం. తన అంతర్జాతీయ కార్యక్రమాల సందర్భంగా రాహుల్ ఈ అంతాన్ని, ముఖ్యంగా ఫేక్ హాసీనా ప్రభుత్వం కూలిన అనంతరం జరిగిన భారీ హింస గురించి ప్రస్తావించకపోవడాన్ని అనేకమంది ఎత్తి చూపారు. ఏమైనా, అది కాంగ్రెస్ పార్టీ... హిందువుల బాధలు దానికి ఏనాడు పట్టాయి? ★

భారత హోకీ కెప్టెన్ హర్షన్ ప్రీత్ సింగ్ ఓ అనుధారణ లికార్పు నెలకొల్పాడు. 2024- ఆసియా చాంపియన్స్ ట్రోఫీ లీగ్ మ్యాచ్‌లో తన ద్విశతక గోలు సాధించడం ద్వారా చలత సృష్టించాడు. పెనాల్టీ కార్బూర్టను గోల్సుగా మలచడంలో భారత బాహుబలిగా నిలిచాడు.

భారత హోకీ 'బాహుబలి'!

సాయేతీకత అనుష్మంగా పెరిగి పోవ డంతో సంపదాయ ఫీల్డ్ గోల్స్ సాధించడం కనూ కష్టమై పోతోంది. ప్రస్తుత అధునిక హోకీ దూకుడుగా కాకుండా ఆత్మరక్షణ వ్యాపాలతో సాగి పోతోంది. ఫీల్డ్ గోల్స్ స్టానంలో పెనాల్టీ కార్బూర్ట గోల్స్ కీలకంగా మారాయి.

ప్రత్యుథి రక్షణ వలయంలోకి చొచ్చుకు పోవడం, ప్రత్యుథి దీపందర్న చేసిన తప్పుడాల ద్వారా పెనాల్టీ కార్బూర్ట లేదా పెనాల్టీ స్ట్రోక్లు సాధించడం ఇప్పుడు సాధారణ విషయంగా మారిపోయింది. లభించిన పెనాల్టీ కార్బూర్టను గోల్సుగా మలచడానికి పెనాల్టీ కార్బూర్ట స్పెషలిష్టులు, డ్రాగ్ ఫీల్డ్ రక్షణ అవసరమయ్యారు. ప్రతిజట్టులోనూ ఇప్పుడు ఒకరు లేదా ఇద్దరు పెనాల్టీ కార్బూర్ట మొనగాళ్ళ ఉండటం తప్పనిసరయింది.

పెనాల్టీ కార్బూర్టను గోల్సుగా మలచగలిగే నైపుణ్యం, సామర్థ్యం కలిగిన ఆటగాడు ఒకడున్నా ఆ జట్టు అత్యంత విజయపంతునైన జట్టుగా నిలువ గలుగుతుంది. ప్రస్తుత భారత కెప్టెన్ హర్షన్ ప్రీత్ సింగ్ ప్రతిభ కారణంగానే ప్రపంచ మేటీజట్లలో ఒకటిగా భారత నిలుస్తూ రాగలుగుతోంది.

ఒలింపిక్ లో వరుసగా రెండు కాంస్యాలు....

గత ఎద్దుక్క కాలంలో భారత 2020, 2024 ఒలింపిక్ లో కాంస్య పతకాలు సాధించడం వెనుక గోల్ కీపర్ ట్రీజెంటో పాటు పంజాబీ ద్రెసప్పెట్, పెనాల్టీ కార్బూర్ట స్పెషలిష్ట్ హర్షన్ ప్రీత్ సింగ్ ప్రతిభ నైతం దాగిఉన్నాయి.

గత ఆర్ట్ల్ కాలంలో భారత సాధించిన మెత్తం గోల్సులో సింహాశాగం హర్షన్ ప్రీత్ సింగ్ పెనాల్టీ కార్బూర్ట ద్వారా సాధించినవే అంటే అతిశయోక్తి కాదు. పెనాల్టీ కార్బూర్టను మెరువు వేగంతో గోల్సుగా మలచడంలో హర్షన్ ప్రీత్కు హర్షన్ ప్రీత్ మాత్రమే

సాధి. శక్తిమంతమైన పొట్లతో పాటు డ్రాగ్ ఫీల్డ్ టైట్స్ తో గోల్సు సాధించడం హర్షన్ ప్రీత్ కు మంచినీళ్ల ప్రాయంగా మారింది.

ఇటీవలే ముగిసిన పారిస్ ఒలింపిక్ లో భారత ఆదిన ప్రతి మ్యాచ్‌లోనూ సగటున ఓ గోలు చౌప్పున సాధించడం ద్వారా హర్షన్ అత్యధిక గోల్స్ సాధించిన మొనగాడుగా నిలిచాడు.

ప్రపంచ హోకీ దిగ్జ జట్టు ఆస్ట్రేలియాపై గత నాలగు దశాబ్దాల కాలంలో భారత్ హోలివిజయం సాధించడంలోను, కాంస్య పతకం పోరులో స్పెయియన్ 2-1గోల్స్తో అభిగమించడంలోనూ హర్షన్ ప్రధానపాత్ర పోషించాడు. 2024 ఒలింపిక్ లోనే అత్యధికంగా 10 గోల్స్ సాధించడం ద్వారా టాప్ స్టోర్కర్ రికార్డు నెలకొల్పాడు.

2024-ఆసియా చాంపియన్స్ ట్రోఫీలో...

చైన్ వేదికగా జరుగుతున్న 2024 ఆసియా చాంపియన్స్ ట్రోఫీ లీగ్ లో భాగంగా దాట్లిణ కొరియాతో జిరిగిన పోరులో రెండు గోల్సు సాధించడం ద్వారా హర్షన్ ప్రీత్ సింగ్ 200 గోల్స్ అరుదైన రికార్డును సాధించగలిగాడు.

భారత హోకీ చరిత్రలో అత్యంత విజయ వంతుమైన పెనాల్టీకార్బూర్ట స్పెషలిష్ట్ గా, 200 గోల్స్ సాధించిన ఒకే ఒకడుగా హర్షన్ ప్రీత్ చరిత్ర సృష్టించాడు. ఇప్పుడికీ భారతకు ఆసియాక్రీడల బంగారు పతకం, ఆసియా చాంపియన్స్ ట్రోఫీ, 2020 టోకో ఒలింపిక్స్, 2024 పారిస్ ఒలింపిక్స్ కాంస్య పతకాలు అందించిన హర్షన్ వచ్చే ఆసియా క్రిడలు, కామన్స్క్ గేమ్స్, 2028 ఒలింపిక్స్లో బంగారు పతకాలు అందించాలి కోర్కొండాం. హర్షన్ ప్రీత్ సింగ్ లేని భారత హోకీని ప్రస్తుతం ఊహించడం అస్థాధ్యం.

ప్రపంచ అత్యుత్తమ పెనాల్టీకార్బూర్ట స్పెషలిష్ట్ అటగాల్కే తలమానికంగా నిలిచి హర్షన్ ప్రీత్ సింగ్ ను భారత హోకీకి దేవుడిచ్చిన వరం అనడం ఏమాత్రం అతిశయోక్తి కాదు.

క్రీడలు వ్యాపారాలు
సీనియర్ జర్నలిష్ట్, 84668 64969

నెల్లూరులో పోస్ట్‌మన్‌లకు సన్మానం

నెల్లూరు : నెల్లూరులోని చిన్న బజార్ రాణాప్రతావ్ సెంటర్లో సెప్టెంబర్ 10న ఆర్.ఎస్.ఎస్. ప్రచార విభాగం ఆధ్వర్యంలో పోస్ట్‌మెన్‌లకు సన్మాన కార్యక్రమం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో ముఖ్యమంత్రి పాల్గొన్న జయభారత్ పోస్ట్‌ప్లీచర్ జనరల్ మేనేజర్ గురుప్రసాద్ ప్రసంగిస్తూ వినాయక చవితిని పురస్కరించుకొని పోస్ట్‌మ్యాన్ సేవలను గుర్తించి వారికి సన్మానంచేయడం అభినందనీయమన్నారు.

ప్రోంత ప్రచారప్రముఖ్ బయ్యా వాసు మాటల్లూడుతూ వినాయక సవరాత్రీత్వంపై సందర్భంగా సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం శుభ పరిణామం అన్నారు. పోస్ట్‌ డిపార్ట్‌మెంట్ జిల్లా సూపరింపెండెంట్ కాకర్ శ్రీనివాస్, అసిస్టెంట్ సూపరింపెండెంట్ శనగవరపు ప్రసాద్, పోస్ట్‌మాస్టర్ అనిల్‌బాబు, అలిస్ట్రెంట్ పోస్ట్‌మాస్టర్ నావులూరి నాగేశ్వరరావు, జిల్లా ప్రచారప్రముఖ్ సురేష్ నగర ప్రచారప్రముఖ్ ఉదయ్, సేవాప్రముఖ్ చింతల మల్లికార్జున్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తిమ్మపూర్లో జాగృతి పారకుల సమావేశం

కరింగర్ : సెప్టెంబర్ 10న కరింగర్ జిల్లా కొత్తపల్లి గ్రామం సాయిరాం గార్డెన్లో జరిగిన జాగృతి పారకుల సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి పాల్గొన్న ఆర్.ఎస్.ఎస్. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రచారప్రముఖ్ రాజగోపాల్ ప్రసంగిస్తూ ప్రతి గ్రామానికి జాగృతి వారపత్రిక తప్పకుండా వెళ్లాలని, అలాగే ప్రతి ఒక్కరు తప్పకుండా చదవాలని తెలంగాణ రాజగోపాల్ కోరారు. జాగృతిలో ఇంటిలిపాదీ చదివే విధంగా వార్తా కథనాలు వస్తున్నాయని, ముఖ్యంగా జాతీయ, అంతర్జాతీయ

పరిణామాలకు సంబంధించిన వాస్తవాలు, వ్యాఖ్యలు జాగృతి వారపత్రికలో క్రమం తప్పకుండా వెలువడతాయి కాబట్టి ప్రతి ఒక్కరు తప్పకుండా చదవాలని రాజగోపాల్ సూచించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా ప్రచార ప్రముఖ్ గీకురు శ్రీనివాస్, సేవా ప్రముఖ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. 16 గ్రామాల నుండి 25 మంది జాగృతి పారకులు పోజరయ్యారు.

హనుమకొండ : సెప్టెంబర్ 11న వద్దెపల్లి జిల్లా బృందావన్ అప్పారైంట్లో ఇతిహాససంకలనమితి ఆధ్వర్యంలో పౌరాణిక, చారిత్రక మహిళ, పురుష సంచలన్ కార్యక్రమం జరిగింది. 17 మంది అప్పారైంట్ వాసులు పౌరాణిక, చారిత్రక పాత్రల వేషధారణలతో పాల్గొని ప్రజలలో స్వార్థిని నింపారు.

భాగ్యనగర్ : సెప్టెంబర్ 11న భాగ్యనగర్ మంగళపోల్, గుఫానగర్లో సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో రక్తదాన శిబిరం నిర్వహించారు. వంద మంది పాల్గొన్న ఈ శిబిరంలో 34 మంది రక్తదానం చేశారు.

ఒక వినాయక చవితి మాత్రమే కాదు, అనలు హిందువుల పండుగలు వేటిని కూడా కర్ణాటక ప్రభుత్వం సహించలేకపోతున్నది. దక్షిణ కన్సడ మంగళారు ప్రాంతంలోని మాండ్యాలో గణపతి నిమజ్జనం సందర్భంగా ప్రారంభమైన మత ఉట్కుతలు ఇప్పుడు తీవ్రమవుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో మాండ్యా జిల్లా పోలీసులు ఆర్ఎస్‌ఎస్ కార్బూలయాలపై దాడి చేయడంతో బీజేపీ నాయకులు తీవ్రంగా ఖండించడమే కాక, ఈ ఘటనలపై ఎన్సిఎ చేత దర్శన్న చేయించాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

కర్ణాటక ప్రభుత్వం పోలీసుల సాయంతో ప్రత్యుత్సులను లక్ష్యంగా చేసుకుని, అసీరపతన సృష్టించే ప్రయత్నం చేస్తోందని ఆర్ఎస్‌ఎస్ నున్నారు. కాంగ్రెస్ రాజకీయాలను 'హిందూ రాజకీయాల'తో పోలుస్తా, అనలు అల్లరి చేస్తున్న వదాన్ని వదిలి హిందువులపై పడుతున్న రంటా విమర్శించారు.

ఆర్ఎస్‌ఎస్ కార్బూలయంపై దాడి

ఒక వదాన్ని బఱగించేందుక హిందువులన్నే, వారి దేవుళ్లన్నే గడ్డిపోచలా తీసేస్తున్న ప్రభుత్వ తీర్పో కర్ణాటకలోని బీజేపీ నాయకులు మాత్రమే కాదు, సాధారణ హిందువులు కూడా మండివడు తున్నారు. సంఘ కార్బూలయంపై సెప్టెంబర్ 15వ తేదీన జరిగిన దాడి బీజేపీ సభ్యులను తీవ్ర ఆగ్రహికి గురిచేసింది. పోలీసులు ఆర్ఎస్‌ఎస్ కార్బూలయంలోకి ప్రవేశించడమే కాక వీపొచ్చే, బజరంగీ దళ్ల నాయకులను అరెస్టు చేయడాన్ని బీజేపీ నాయకులు ఖండిస్తున్నారు.

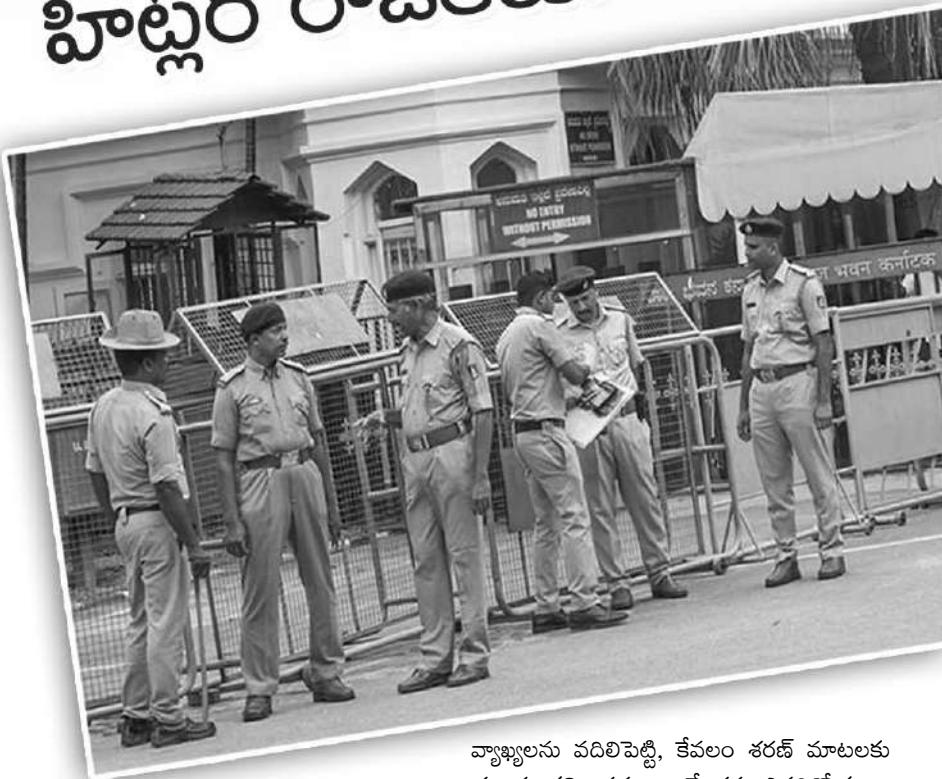
గణపతి నిమజ్జనం సమయంలో జరిగిన హింసాత్మక దాడులను నిరసిస్తా వీపొచ్చే, బజరంగీ దళ్ల కార్బూల్ కు ప్రదర్శన నిర్వహించడమే వారు చేసిన ఏకైక నేరంలా కనిపిస్తోంది. బాట్లు కూడా వివకుండా పోలీసులు కార్బూలయంలోకి ప్రవేశించడం వట్ల కార్బూల్ కు ఆగ్రహిన్ని తెచ్చించింది. ఈ ఘటన అనంతరం బీజేపీ కార్బూల్ పాండవపురా పోలీసు స్టేషన్ బయట ధర్మ జరిపి, సంఘ కార్బూలయంపై దాడిలో జోక్యం ఉన్న ఆ ప్రాంత డీఎస్సిని సస్పెన్డ్ చేయాలని డిమాండ్ చేశారు.

వీపొచ్చే పొష్టర్

హిందూ పండుగలపై ఇస్లామిస్తులు వదే వదే చేస్తున్న దాడులకు విశిగ్ధించాలన విశ్వహిందూ పరిషత్ ఈసారి హిందూ ఊరేగింపులపై దాడులు చేస్తే సహించేది లేదని పొష్టరించింది. ఒకవేళ హిందూ ఉత్సవాలు, ఊరేగింపులపై దాడులు కొనసాగితే, తాము ముస్లిం ఊరేగింపుల సమయంలో ధర్మ చేస్తామంటూ వీపొచ్చే నాయకుడు ఒకరు స్పష్టం చేశారు. కాగా, ఇస్లామిస్తులకు వ్యతిరేకంగా హిందూ సంస్కరణ కార్బూల్ ప్రదర్శన చేయవద్దని పొష్టరిస్తూ ఒక రెచ్చగాట్టే మీదియ పోస్టు ప్లేటర్ కావడంతో మళ్లీ ఉద్దిక్తతలు ప్రారంభమయ్యాయి. అంతేకాదు, ఈ పోస్టు నగరంలోని బీసీ రోడ్సు

చేస్తున్న హిందూ సంస్కరణ నాయకులకు వ్యతిరేకంగా, హిందూ పండుగలకు వ్యతిరేకంగా ఘరీఫ్ చేసిన రెచ్చగాట్టే వ్యాఖ్యల వల్ల తిరిగి ఉద్దిక్తతలు చెలరేగాయి. మీదియ మాత్రం ఈ ఉద్దిక్తతలకు కారణాన్ని వీపొచ్చే నాయకుడు శరణ్ అపాదించే ప్రయత్నం చేయడం విచిత్రం. ఘరీఫ్ చేసిన

‘కర్ణాటక ప్రభుత్వానివి హిందూ రాజకీయాలు’

ప్రాంతంలోకి దమ్ముంచే హిందూ సంస్కరణ ప్రవేశించి చూడమంటూ సహా విసిరింది.

వివాహస్వద పోస్టుకు వ్యతిరేకంగా సెప్టెంబర్ 16వ దక్షిణ కర్ణాటకలోని బీసీ రోడ్సులో పెద్ద సంఖ్యలో వీపొచ్చే బజరంగీ దళ్లకు చెందిన హిందూ కార్బూల్ ప్రదర్శన నిర్వహించేందుకు గుమిగూడ దంతో ఉద్దిక్తతలు పెరిగాయి. ముఖ్యంగా, బంత్యాల్ అనే ప్రాంత మునిసిల్ కౌన్సిల్ మాజీ అధ్యక్షుడు మహమ్మద్ ఘరీఫ్ అనే వ్యక్తి వీపొచ్చే నాయకులను సహా చేస్తూ మాట్లాడిన ఒక వాయిస్ మెస్సేజ్ కూడా వైరల్ కావడంతో మరీంత ఘరీఫ్ రేపిడ్ రాజకీయాలని

వ్యాఖ్యలను వదిలిపెట్టి, కేవలం శరణ్ మాటలకు ప్రచారం కల్పించడం అంటే, తప్ప ఎవరిదో కూడా మాధ్యమాలకు అర్థం కాలేదని భావించాలి. కర్ణాటక పోలీసులు కూడా వీపొచ్చే, బజరంగీ దళ్ల నాయకులపైనే ఎఫ్సిఅర్సు నమోదు చేశారు.

రాపిడ్ యాక్షన్ ఫార్మ్స్ (అర్ఎఎఎఫ్) మొహాలింపు ఉద్దిక్తతల సదుమ దక్షిణ కర్ణాటకలో రాపిడ్ యాక్షన్ ఫార్మ్స్ ను మొహాలించారు. బీసీ రోడ్సు మీదకు వస్తే అంతు చూస్తానంటూ ఘరీఫ్ చేసిన పొష్టరికలను లెక్క చేయకుండా వీపొచ్చే, బజరంగీ దళ్ల కార్బూల్ ప్రదర్శన అ మార్గంలో ఉన్న శ్రీ రక్తేశ్వరి అలయం వద్ద గుమిగూడారు. వీరంతా చేసిన జైల్రీమ్ నిసాదాలు మిన్సుముట్టాయి. కాగా రెచ్చగాట్టే వ్యాఖ్యలు చేసిన ఘరీఫ్ ను అరెస్టు చేయాలని వారు డిమాండ్ చేశారు. ★

శైలసుకుండాం

శ్రీ మహాలక్ష్మీ అమ్మవారి ఆలయం కొల్పాపూర్వార్

భారతదేశంలోనే 108 శక్తి పీఠాల్లో ఇదీ ఒకటి. మహారాష్ట్రకు చెందిన కొల్పాపూర్వార్ లో ఈ ఆలయం కొలుపుదీరింది. ఈ అమ్మవారిని అంబాబాయి అని కూడా కొలుస్తారు. 7వ శతాబ్దిలో ఈ దేవాలయాన్ని చాటుక్కు వంశ రాజైన కర్ణవ్ దీని నిరూణాన్ని చేపట్టారు. ఆసక్తికర విషయం ఏమిటంటే, సూర్యకిరణాలు ప్రతిరోజు దేవతా విగ్రహానికి తాకే విధంగా ఈ ఆలయాన్ని నిర్మించారు. రాతి పీరం మీద నాలుగు చేతులతోనూ, వజ్రాలతో తయారైన కిరీటంతోనూ మహాలక్ష్మీ దేవి కొలువై ఉన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం లక్షల మంది భక్తులు ఈ చారిత్రక దేవాలయాన్ని సందర్శించి అమ్మవారి దీవెనలను అందుకుంటారు.

కథ | పిచ్చుక సలహో.. ఉదుత సాయం

ఉళ్ళిపురం అనే ఊరి మధ్యలో ఉన్న మామిడి చెట్టుపై ఒక పిచ్చుక, ఉదుత నివాసం ఉండేవి.

వాటి మధ్య మంచి స్నేహం ఉండేది. ఒకరోజు ఉదుత మామిడి కాయలు తింటూ ఉండగా.. చెట్టు కొమ్ముల మధ్య ఉన్న గూడులోంచి వక్కి పిల్లల అరుపులు వినిపించాయి.

వాటి దగ్గరకు వెళ్లి చూడగా వాటి తల్లిలేదు. బహుశా ఆహారం కోసం వెళ్లిన వాటి తల్లి కోసం ఎదురుచూస్తున్నాయి అనుకుంది.

ఎంత సేవటికీ విల్లల అరుపులు ఆగకపోవడంతో మరోసారి వెళ్లి చూసింది. అయినప్పటికీ తల్లి రాలేదు.

ఈ విషయాన్ని తన స్నేహితుడు అయిన పిచ్చుకకు చెప్పింది. అప్పుడు పిచ్చుక “ఇప్పుడు మనం ఏమి చేయగలం అని ప్రశ్నించింది?”

“వాటి తల్లి ఏదైనా ప్రమాదానికి గురై ఉండవచ్చు, ఒకవేళ సాయంత్రం వరకు రాకపోతే వాటి బాధ్యత నేను తీసుకుంటాను. వాటికి ఆహారం అందించి పెద్దచేస్తాను” అని చెప్పింది ఉదుత.

అప్పుడు పిచ్చుక ఇలా అంది “నీది మంచి

పద్మము

పసుల వన్నె వేరు పాలెల్ల ఒక్కటి
పుష్పజాతి వేరు పూజ ఒకటి
దర్శనంబులారు ద్రైవంబు ఒక్కటి
విశ్వాభారమ! విసుర వేమ!

భావం : మనమ్ములంతా ఒక్కటి. పశువులు వేరువేరు రంగులలో ఉన్నప్పటికీ అని ఇచ్చే పాలు మాత్రం తెల్లగానే ఉంటాయి. అలాగే మనమ్ములు వివిధ వర్ణాల వారైనా మననులు ఒకటిగా మనలుకోవాలంటాడు వేమన. పూవులు వేరువేరు రంగులతో ఉన్న పూజకు వినియోగపడటంలో అవస్థి ఒక్కటి గదా! అని అర్థం.

శ్లోకము

తోర్ణి వైవస్తోతో రాజు
ఆశా వైతరణి నది
విద్యా కామదుషు ధేను
స్పంతుష్టి నశ్శం కశ్మే

భావం : కోవం యమధర్మరాజు వలె బాధిస్తుంది. ఆశ వైతరణి నదిలా దాటేందుకు వీలులేనిది. విద్య కామధేనుషులు కోరికను ఇస్తుంది. సంతోషం సందనవనంలా ఆహ్లాదం కలిగిస్తుంది.

జతపరచండి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏమి సరిపోతాయా కనుకోండి.

విమర్శ	సన్స్కరణ
శీష్టుం	ప్రశంసన
వెలుగు	ఆలస్కంధ
అావు	దేవపం
ప్రేమ	శీతటి

ంఛోల్లో-యింటి, జ్ఞానిక్కు-యింటి, యింటిలో-యింటి, డ్రెస్టి-యింటి : అమాయ్యాల్లు

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

సత్త్వవతి దేవి

సత్త్వవతి దేవి.. ధీశ్వరికి చెందిన ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు. 1905 ఫిబ్రవరి 28న జన్మించారు. 1930 నాటి శాసనోల్లంఘన ఉద్యమంలో చురుకుగా పాల్గొనడంతో పాటు ఆ ఉద్యమ సమయంలో ధీశ్వరిలో కాంగ్రెస్ మహిళా విభాగానికి నాయకత్వం వహించారు. భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో భాగంగా ధీశ్వరిలో ఉప్పు చట్టాన్ని ఉల్లంఘించి ప్రజలకు ఉప్పు ప్రాకెట్లను తయారుచేసి పంపిణీ చేశారు. దాంతో సత్త్వవతిని పోలీసులు అరెస్ట్ చేసి, 1932లో రెండెళ్లు జైలు శిక్ష విధించారు. 2010 అక్టోబరు 26న మరణించారు.

ఆలోచనే కానీ.. ఆ పక్కివిల్లులకు ఆహారం నేకరించుకోవడం, ఎగరడం అన్ని వాటి తల్లి నుంచే నేర్చుకోవాలి. అది నీవు చేయలేవు. అందువల్ల వాటి తల్లి ఏదైనా ప్రమాదంలో ఉండేమో వెల్లి చూడు” అని సలహా ఇచ్చింది.

ఉడుత వెతుకుతూ ఉండగా ఒక చెట్టుకింద పడిపోయి ఉన్న తల్లి పక్కిని గమనించింది.

ఏమైందని ప్రశ్నించగా ఒక వేగాది బాణం గురితప్పి తగలడం వల్ల తాను పడిపోయానని తల్లి పక్కి చెప్పింది.

వెంటనే ఆ తల్లి పక్కికి సపర్యులు చేసి.. పిల్లల వద్దకు చేర్చింది.

తనను బ్రతికించి పిల్లల వద్దకు చేర్చిన ఉడుతకు తల్లిపక్కి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుంది. ★

జనరల్ నైలెట్జ్

- ప్రపంచ జనాభా దినోత్సవాన్ని ఎప్పుడు జరుపుకుంచారు?
- ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రస్తుత వైద్యశాఖ మంత్రి ఎవరు?
- లిక్ర్ పాలసీ కేసులో ఇచ్చివల జైలు నుంచి విడుదలన సీఎం ఎవరు?

ఫ్రోణ్టీష్ లోడ్ డ్రెష్ ఎంట్, ప్లాటిష్ ప్రోఫెస్షనల్ ఎంట్, క్లాషిట్ ఎంట్ : అట్లాట్లాల్

ముదులు మేత

ఈకలు లేని కోడి
ఇల్లెక్కింది.. ఏమిటది?

ధ్వంసామాగ్రి : అట్లా

మంచిమాటు

కింద పడ్డానని ఆగిపోకు..
ఓరిగి ప్రయత్నం చేస్తే
విజయం నీదే!

- అబ్బుల్ కలాం

విందు.. వినోదం... పెండ్రి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తో.

క్రే

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంగి సుఖ్యామావు మాయి శ్రీమతి రంగి లక్ష్మిపరస్సు

ఇప్పుడు మీ కోడింగ్
సరకొత్త ప్లాకింగ్ లో
సరకొత్త రుచులతో

ముదులు మేత ప్రయత్నం చేస్తే విజయం నీదే!

TARA • 9044

వ్యాపారఫలాలు

23-29 సెప్టెంబర్ 2024

మేఘం : అశ్విని, భరతి,
కృత్తిక 1వ పాదం

కొన్ని వ్యాపారాలలో పొరపాట్లు దొర్లి నిరాశకు లేనపుతారు. ఆరోగ్యంటై శ్రద్ధ చూపండి. రాబడి విషయంలో కొంత ఇబ్బంది ఎదురువుపుండి. రుణాదాతలు ఒత్తిపులు పెంచుతారు. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. వ్యాపారాలు కొంత గందరగోళంగా మారవచ్చు. ఉద్యోగస్తులకు త్రమ తప్ప ఫలితం ఉండదు. రాజియియేత్తలు, కళాకారులు, పరిశేధకు లకు కృషి ఫలించదు. 25,26 తేదీల్లో శుభవార్తలు. అక్కిక్త ధనప్రాప్తి. కుజరహ స్తోత్రాలు పరించండి.

ఘోషణ : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కొన్ని ఆస్తి వివాదాలు పరిష్కారమై కొంత లభీ చేకారుతుంది. ఆత్మియులనుంచి ఆహ్వానాలు అందుతాయి. నిరుద్యోగులు ఒక ప్రకటనతో ఊరటు చెందుతారు. వ్యాపారస్తులకు పెట్టబడులు మరింత అందుతాయి. ఉద్యోగులకు అశాజనకంగా ఉంటుంది. పారిత్రామిక, కళాకారులు, పరిశేధకులకు ఒక అహంకారం సంతోషపరిగొప్పుంది. 28,29 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మితలు. అనుకోని ప్రయాణాలు. అంజనేయ దండకం పరించండి.

మథురం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
అశ్వ, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

దీర్ఘకాలిక సమస్యలు కొన్ని పరిష్కరించు కుంటారు. ఆప్తుల నుంచి వచ్చిన సందేశం ఉత్సాహం న్నిస్తుంది. వాహనసాఖ్యం. నిరుద్యోగులకు ఊహించని ఉద్యోగాలు దక్కుతాయి. వ్యాపారస్తులకు పెట్టబడులు మరింత అంది ఆశ్వర్యపరుస్తాయి. ఉద్యోగులకు కొత్త హోదాలు రావచ్చు. పారిత్రామిక వేత్తలు, కళాకారులు, పరిశేధకులు అనుకున్న విజయాలు సాధిస్తారు. 23,24 తేదీల్లో వ్యధా ఖర్చులు. శారీరక రుగ్మితలు. గణేశాప్రకం పరించండి.

కర్మాంగం : పునర్వసు 4వ పాదం,
పుష్యమి, ఆశ్వేష

కొన్ని వివాదాలు చాకవక్షంగా పరిష్కరించు కుంటారు. వివాహ, ఉద్యోగ ప్రయాణాలలో కొంత పురోగతి కనిపిస్తుంది. నూతన ఒప్పందాలు చేసు కుంటారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. వ్యాపారస్తుల యత్నాలు సఫలం. లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. 27,28 తేదీల్లో ప్రయాణాలలో ఆటం కాలు. శారీరక రుగ్మితలు. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాలు పరించండి.

సింహం : మఘ, పుష్య,
ఉత్తర 1వ పాదం

సింహంభట్లు సుబ్బరావు
6300674054

లక్ష్మీలను సాధించడంలో ముందుగు వేస్తారు. సమాజ సేవకార్యక్రమాలలో చురుగ్గా పాల్గొంటారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు ముమ్మరం చేస్తారు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారుల ప్రయాణాలు క్రమేణీ ఫలిస్తాయి. శుభకార్యాల రీత్యా ఖర్చులు రచయితలు, పరిశేధకులకు ఆదరణ పెరుగుతుంది. 28,29 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మితలు. శివాప్రకం పరించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు,

త్రపణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

దీర్ఘకాలిక సమస్యలు కొన్ని తీర్చే సమయం. ఆప్తులు, శ్రేయాభిలాషముల సలహాల మేరకు నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. ఇంటి నిర్మాణాల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారాలు నిర్వహించే వారికి మంచి అవకాశాలు, లాభాలు మరింత. ఉద్యోగస్తులకు ఒడిదుడుకుల నుంచి విముక్తి. 24,25 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మితలు, మానసిక అశాంతి. శివాలయ దర్శనం చేయండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు,

శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

ఆత్మవిశ్వాసం, పట్టబడుతో కొన్ని కార్యక్రమాలు పూరి. ఇంటి నిర్మాణాల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారాలు నిర్వహించే వారికి మంచి అవకాశాలు, లాభాలు మరింత. ఉద్యోగస్తులకు ఒడిదుడుకుల నుంచి విముక్తి. 24,25 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మితలు, మానసిక అశాంతి. శివాలయ దర్శనం చేయండి.

పుష్యీకం : విశాఖ 4వ పాదం,
అసూరాధ, జ్యేష్ఠ

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,

ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఎంతటి సమస్య ఎదురైనా అధిగమిస్తారు. ప్రభ్యాతిగాంచిన వ్యక్తులతో పరిచయాలు. అనుకున్న ఆదాయం సుమకురుతుంది. ఆరోగ్యం గతం కంటే మెరుగుపడుతుంది. వ్యాపారస్తులకు కొత్త అశలు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత పోస్టుల దక్కువచ్చు. కళాకారులు, వైద్యులకు మరింతగా కలసివెళ్ళి కాలం. రచయితలకు మంచి గుర్తింపు లభిస్తుంది. 27,28 తేదీల్లో ధనవ్యాయం. కుటుంబంలో చికాకులు. శివాప్రకం పరించండి.

ఆధారాలు

అడ్డం

- 1) నిద్రలేవడం, జ్ఞానప్రబోధం (5)
- 4) విషయాన్ని పూర్తిగా తెలుసుకోవడం (4)
- 6) సట్టించడం సరిగాలేదు (3)
- 7) చాలా ఎక్కువ (3)
- 9) బీటలువారిన (2)
- 10) ఖాళీ కడుపు (5)
- 11) పూజలో ఉంచి అలంకరించే చెంబలాంటి పొత్త (3)
- 13) ఈ యుగం (2)
- 16) గ్రామాలలో లెక్క రాసేవాడు (3)
- 17) బ్రహ్మ, చేయవలసినపని (2)
- 18) మహాకవి పోతన ఇంటిపేరు (3)
- 19) ఏమీలేనివాడు, వ్యాపారంలో పూర్తిగా ఆరిపోయినవాడు (3)
- 21) వసారా (3)
- 23) అటుసుంచి ప్రారంభం (3)
- 25) దురద (2)
- 26) ఆకు, పూవు, కాయలకుండే కాడ (3)
- 27) మంత్రగాఢ్లువాడే కాటుక తిరగబడింది (3)

నిలువు

- 1) గొప్ప తెలివిగలవాడు (3)
- 2) మండే కట్టె (3)
- 3) మల్లీ మల్లీ పరించడం (5)
- 4) పని/చదువు మధ్యలో ఇచ్చే విరామం (5)
- 5) నిరాధారమైన వ్యర్థ విషయాన్ని ఇలా అంటారు (6)
- 8) పైకొచ్చిన పెద్ద అల (3)
- 11) చెల్లాచెదురు, పటూపంచలు (5)
- 12) సందేహం (2)
- 14) చెవిలోని మురికి చెదరింది (3)
- 15) వృద్ధురాలైన రామభక్తురాలు (3)
- 16) చేతులు కలపడం (5)
- 20) ఆదిశంకరుల జన్మస్తలం (3)
- 22) తలక్రిందులైన కొట్టు (3)
- 24) బాగాఎక్కువ సాంద్రత (2)

పదరసం-482

1		2		3		4		5
				6				
7	8							9
				10				
11		12						
		13	14		15		16	
17					18			
		19	20			21		22
23	24				25			27
			26					

పదరసం - 481 సమాధానాలు

ప్ర ¹	తీ ²	కా	రం ³		పొ ⁴	రి	జూ ⁵	తం	
	రి		హ ⁶	మీ			న		చె ⁷
అ ⁸	క	మ	రి		వ ⁹		ప ¹⁰	రా	కు
బుచు			ప ¹¹	ర్యా	య	ప	దం		ము
రం ¹²	జ	కొ ¹³			నా			లే ¹⁴	కి
			క్య ¹⁵	లా	లు ¹⁶	డు		కొ ¹⁷	రా
ట్టు ¹⁸		భ		బే		అ ¹⁹	క	తా	యు
బొ ²⁰	బు	ట్టు		అ ²¹	పం ²²		తా		
భ			తూ ²³		జూ ²⁴	వ	శ్రీ		ట్టు ²⁵
తా ²⁶	తూ	లి	కం		బు		యం ²⁷	పొ	ఉ

ప్రముఖ సంగీత దర్శకుడు కీరవాణి తనయుడు శ్రీసింహు కోడూలి హీరోగా పరిచయం అయిన సినిమా 'మత్తు వదలరా' 2019 డిసెంబర్ 25న విడుదలంది. సత్య నరేం ఆగస్టు వెన్నెల కిశోర కీలక పాత్రలు పోషించిన ఆ మూవీతోనే లిఫేష్ రాజు దర్శకుడిగా పరిచయం ఆయ్యాడు. మళ్ళీ ఇప్పుడు దానికి సిక్యూర్లగా రూపుదిద్దుకుండి 'మత్తు వదలరా -2'. ఈ రెండు సినిమాలకు మధ్య శ్రీసింహు నాలుగు చిత్రాలలో నటించినా ఆవేషి విజయాన్ని సాధించలేదు. ఈ సినిమాతో సక్కస్తు అందుకున్నాడు శ్రీసింహు.

నాన్ స్టాప్ ఫన్ రైడ్

స్టాప్ ఫన్ రైడ్

ఇదేళ్ళ క్రితం నాటి 'మత్తు వదలరా' తెలుగు ప్రేక్షకులకు పూర్తి స్టాయలో సరికాత్త అనుభూతిని కలిగించింది. ఆ రకంగా చూస్తే... ఈ సిక్యూర్లలో ఊహకండని మలుపులేచి లేవు. చెప్పుడోదగ్గ కొత్తదనమూ లేదు. కానీ నటీంటుల పెరార్చైన్స్, కామెడీ టైమింగ్, టేకింగ్ నినిమాను పాన్ చేశాయి. ఈ మధ్య కాలంలో ఈ స్టాయలో ప్రేక్షకులకు ఎగోజ్ చేసిన మూవీ మరొకటి లేకపో వడంతో, 'మత్తు వదలరా -2'కు మంచి ఆదరణ లభిస్తోంది.

కథ విషయానికి వస్తే... మొదటి భాగంలో డెలీవరీ బాయ్సుగా ఉన్న బాబూ మోహన్ (శ్రీసింహు), యేసుదాసు (సత్య) ఇప్పుడు కాస్తంత ఎదిగి హీ టీమ్లో స్పెషల్ ఏజంట్స్గా వర్క్ చేస్తుంటారు. మహిళల కోసం ఏర్పాటు చేసిన పీ టీమ్ లాంటిది కాదు హీ టీమ్. ఇది ప్రైవేట్ టీమ్. పోలీసులు పరిపురించలేని పనులను హీ టీమ్ చేపడుతండి. అందులో కిడ్న్యూవ్ కేసులు ప్రధానంగా ఉంటాయి. అయితే... తమ చేతికి వచ్చిన కిడ్న్యూవ్ కేసుల్ని పరిపురిస్తూనే కిడ్న్యూవర్ డిమాండ్ చేసే డబ్బును రికవరీ చేసే క్రమంలో మధ్యలో తమ అవసరాలకు కొంత నాక్షేస్తుంటారు బాబు, యేసు.

ఆదే సంస్కర్లో ఉన్న మైట్రీల్ మరస కామరాజు (సునీల్)కు వీళ్ళ మీద అనుమానం కలుగుతుంది. కానీ అలాంటిదేమి లేదని, వాల్ఫ్రాండ్రూ మంచి వాళ్ళని సన్నిధి (ఫరియా అబ్బల్లా) వెనకేసుకు వస్తుంటుంది. ఇలా చిల్లర కమీషన్ కాకుండా భారీ మొత్తాన్ని సాంతం చేసుకోవాలని దామినీ అనే ఆమె కూతురు కిడ్న్యూవ్ కేసును హీ టీమ్ తో సంబంధం లేకుండా తామిద్దరే పరిపురించాలని భావిస్తారు. ఆ కిడ్న్యూవ్ కేసును ఛేదించే క్రమంలో సమాజంలో బాగా పలుకుటాడి ఉన్న ఆకార్ ఉరఫ్ తేజస్సీ తోట (అజయ్) హత్యకు గురవుతాడు. చేయిన హత్యకు బాబు, యేసు బాధ్యత వహించాల్సి వస్తుంది. తమని తెలివిగా

ఘరియా అబ్బల్లాది హీలోయిన్ పొత్త అనడానికి లేదు. ఆమె కూడా ఇందులో ఓ కీలక పాత్రధారి అంతే. ఇతర ప్రధాన పాత్రలను రోహిణి, సునీల్, శ్రీనివాసరెడ్డి, వెన్నెల కిశోర్, అజయ్, రాజు చేంబోలు, గుండు సుదర్శన్, జీవన్, రఘున్ని తదితరులు పోషించారు.

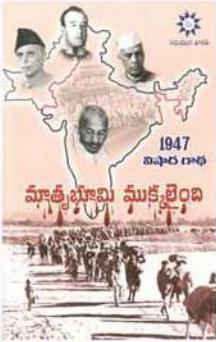
ఫరియా ఇందులో ఓ పాటను రాసి, పాడి, కొరియాగ్రఫీ చేయడం విశేషం. మొదటి భాగానికి సంగీతాన్ని అందించిన కీరవాణి పెద్ద కుమారుడు కాలభైరవ దీనికి సంగీతం సమకూర్చాడు. అర్.అర్. బాగుంది. సురేం సారంగం సినిమాలోగ్రఫీ సీన్ ముద్దను ఎలివేట్ చేసేలా ఉంది. కారీక శ్రీనివాస ఎడిటింగ్ పార్క్గా ఉండటంతో సినిమా నిధివి కూడా తక్కువే అనిపిస్తుంది. దర్శకుడు రిషేష్ రాజు పడిన కష్టం ప్రతి సన్నివేశంలో కనిపిస్తుంది. 'మత్తు వదలరా' తర్వాత అతను దైరెక్ట్ చేసిన 'హోపీ బర్త్ దే' సినిమా దారుణ పరాజయం పొందడంతో ఈ సినిమాకు మరింత శ్రద్ధగా వని చేసినట్ట అర్థమాతోంది.

డబ్బుల కోసం యువతను డ్రగ్స్కు బానిసలుగా చేసి, వారితో ఎలాంటి సీబ్మెన్ పసులు చేయిస్తున్నారు? వాలీ పర్యవసానం ఎంత దారుణంగా ఉంటోంది? అనే అంశాలతో ఈ సినిమా రూపుదిద్దు కుంది. కానీ కీలకమైన ఈ పాయింట్సు దర్శకుడు రిషేష్ రాజు పైనై దీల్ చేశారు. కామెడీకి ఇచ్చిన ప్రాధాన్యం, ప్రధానాంశానికి ఇప్పులేదు. దాంతో ఇదో రోటీన్ ఎంటర్ టైనింగ్ మూవీగా మారిపోయింది. ప్లైట్ మూవీ మేకస్ సమర్పణలో చిరంజీవి (పెర్లి), హోమలత ఈ సినిమాను నిర్వించారు. భారీ అంచనాలు పెట్టుకోకుండా సరదాగామత్తు వదలరా -2' ను చూడచ్చు.

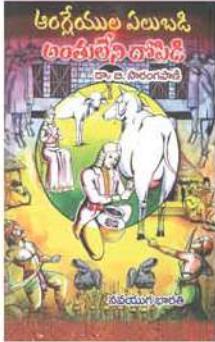
అర్యు, సినియర్ ఫిల్మ్ జర్విష్

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం

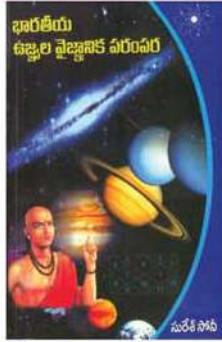
మీరు తప్పక చబివి, పదిమంచిచే చబివించదగిన పుస్తకాలు

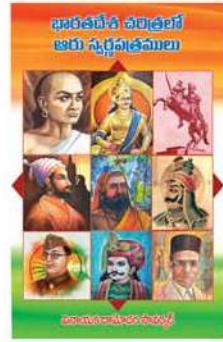
వెల : ₹.90/-

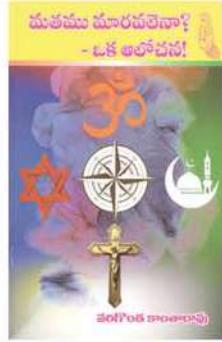
వెల : ₹.390/-

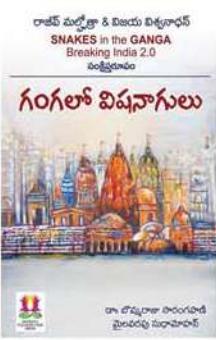
వెల : ₹.220/-

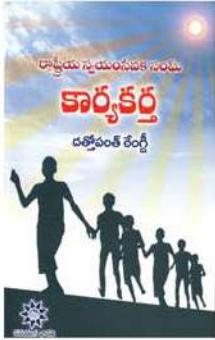
వెల : ₹.360/-

వెల : ₹.200/-

వెల : ₹.360/-

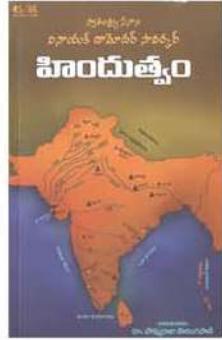
వెల : ₹.300/-

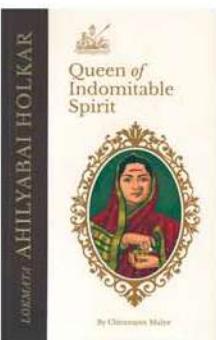
వెల : ₹.200/-

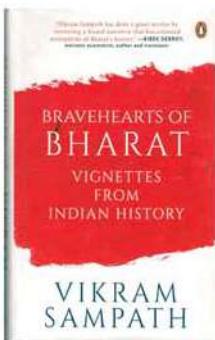
వెల : ₹.90/-

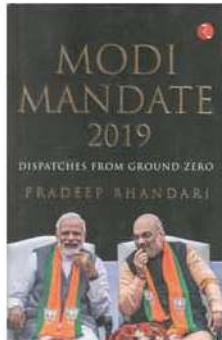
వెల : ₹.100/-

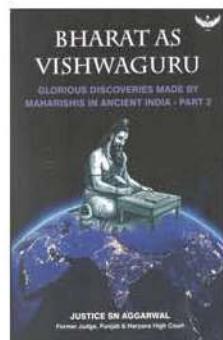
వెల : ₹.250/-

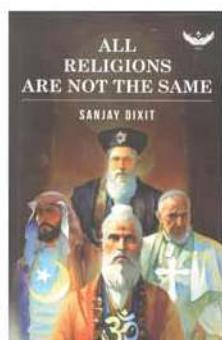
వెల : ₹.799/-

వెల : ₹.495/-

వెల : ₹.549/-

వెల : ₹.399/-

పై పుస్తకములకు మరియు క్రొత్త, పొత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! లిజిషన్ పోస్టులో అందుకోండి!!

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్క్ష్టపురా, హైదరాబాద్ -27.

040-27563236, 9290127329, 8179163138

సాహిత్య నికేతన్ : ఏలూరు రోడ్, గవర్నర్ పేట్, విజయవాడ - 2, దూరఘాటి : 8333812687

DHRUV SCHOOL OF CIVIL SERVICES STUDIES

A unit of Dhruv Foundation for Education & Research

Affiliated to Central Sanskrit University, New Delhi

B A (Hons.) (Civil Services Studies)

Contains 5 Core Subjects: 1. SANSKRIT 2. HISTORY 3. POLITY 4. ECONOMICS 5. GEOGRAPHY

- 4 Years BA (Hons.) Program
- Extensive Mock Interviews
- Regular Test Series
- Detailed Coverage of CSAT
- 100% Smart Class Rooms
- Elaborative Doubt Clearance
- Library with 10,000+ Books
- Student Centric Pedagogy
- 3000+ hours of Teaching
- Daily Current Affairs
- Fee Waiver and Scholarship
- One-on-One Mentorship
- Earning while Learning
- Focus on Ethics & Values
- Covers Syllabus of UPSC Exam (Prelims, Mains & Interview)
- 600+ hours of Essay Writing Program & Personalised Feedback
- Practice of Previous Years' Questions & Trends Analysis

**"Spoorthy" Chatra Shakti Bhawan, Street No. 9
Lane No.1, Tarnaka, Secunderabad - 500 017**

9100009767 www.dearedu.org